

**Komisijas paziņojums – Rokasgrāmata par notiesāto personu un brīvības atņemšanas sodu nodošanu
Eiropas Savienībā**

(2019/C 403/02)

SATURA RĀDĪTĀJS 1.

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS	5
PRIEKŠVārds	6
IEVADS UN VISPĀRĒJS JURIDISKAIS KONTEKSTS	6
1. Pārskats	6
1.1. Pamatlēmuma galvenie elementi	7
1.1.1. Pārsūtīšana	8
1.1.2. Apliecinotais dokuments	8
1.1.3. Spriedums	8
1.1.4. Sods	8
1.1.5. Sprieduma valsts un izpildes valsts	9
1.2. Savstarpējas atzišanas princips	9
1.3. ES pamatlēmumu tiesiskās sekas	9
1.4. LESD 267. pants. Prejudiciālā nolēmuma tiesvedība	10
I DAĻA. SPRIEDUMA UN APLIECINOŠĀ DOKUMENTA PĀRSŪTĪŠANA	10
2. Pārsūtīšanas prasības	10
2.1. Pamatlēmuma darbības joma	10
2.1.1. Ratione personae	10
2.1.2. Ratione materiae	10
2.1.3. Ratione temporis	11
2.2. Kompetentās iestādes	11
2.3. Izpildes valsts izvēle	11
2.3.1. Scenāriji saskaņā ar 4. panta 1. punktu	11
2.3.2. Pārsūtīšana uz notiesātās personas valstspiederības dalībvalsti, kurā šī persona dzīvo (4. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	12
2.3.3. Nodošana dalībvalstij, uz kuru personu paredzēts izraidīt (4. panta 1. punkta b) apakšpunkts)	12
2.3.4. Pārsūtīšana uz jebkuru citu dalībvalsti, kas piekrīt nodošanai (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts)	12
2.4. Notiesātās personas informēta piekrišana	13
2.5. Izpildes valsts piekrišana	13
2.6. Notiesātās personas viedoklis	14
2.7. Sociālās rehabilitācijas novērtējums	14
2.7.1. Sprieduma valstij ir jābūt pārliecinātai	14
2.7.2. Attiecīgā gadījumā – konsultēšanās ar izpildes valsti	14

2.7.3.	Sociālās rehabilitācijas definēšana	15
2.7.4.	Soda izpildes kārtība	15
2.8.	To 32 nodarījumu saraksts, kas ir pamats izdošanai, nepārbaudot abpusēju sodāmību	15
2.9.	Neaizsargātas grupas: nepilngadīgie likumpārkāpēji un likumpārkāpēji ar garīgiem traucējumiem un psihiatrisku vai veselības aprūpes pasākumu nodošana	16
2.10.	Sprieduma valsts pamattiesību apsvērumi	16
3.	Pārsūtīšanas procedūra	17
3.1.	Subjekti, kuriem ir tiesības uzsākt procedūru	17
3.2.	Procedūra notiesātās personas viedokļa iegūšanai	17
3.3.	Notiesātās personas informēšana (6. panta 4. punkts un II pielikuma veidlapa)	18
3.4.	Nosūtāmie dokumenti	18
3.4.1.	Apliecinotais dokuments	18
3.4.2.	Spriedums	19
3.5.	Lietderīga papildu informācija no sprieduma valsts	22
3.6.	Pārsūtīšana [nodošana]	22
3.7.	Informācijas pieprasījums par noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu	22
3.8.	Lūgums veikt pagaidu apcietināšanu	23
3.9.	Apliecinotā dokumenta atsaukšana	23
II DAĻA. SPRIEDUMA ATZĪŠANA UN SODA IZPILDE		24
4.	Atzīšanas procedūra	24
4.1.	Termiņš lēmuma pieņemšanai par atzīšanu un tiesiskās aizsardzības līdzekļi pret lēmumu par nodošanu	24
4.2.	Lūgums sniegt sprieduma tulkojumu	24
4.3.	Atlikšana	24
4.4.	Pagaidu apcietināšana	25
5.	Lēmums par atzīšanu un izpildi	25
5.1.	Vispārīgs pienākums atzīt un izpildīt	25
5.2.	Izpildes valsts piekrišana	25
5.3.	To 32 nodarījumu saraksts, kuru gadījumā netiek pārbaudīta abpusēja sodāmība	25
5.4.	Soda pielāgošana	26
5.5.	Neatzīšanas un neizpildīšanas pamats	27
5.5.1.	Nepilnīgs vai neprecīzs apliecinotais dokuments (9. panta 1. punkta a) apakšpunkts)	27
5.5.2.	Neatbilstība pārsūtīšanas kritērijiem (9. panta 1. punkta b) apakšpunkts)	27
5.5.3.	Ne bis in idem (9. panta 1. punkta c) apakšpunkts)	27
5.5.4.	Abpusējas sodāmības neesība (9. panta 1. punkta d) apakšpunkts)	27
5.5.5.	Soda izpildei iestāties noilgums (9. panta 1. punkta e) apakšpunkts)	28
5.5.6.	Izpildes valsts tiesību aktos paredzēta imunitāte (9. panta 1. punkta f) apakšpunkts)	28
5.5.7.	Kriminālatbildības iestāšanās vecums (9. panta 1. punkta g) apakšpunkts)	28

5.5.8.	Soda atlikušais izpildes laiks ir pārāk īss (9. panta 1. punkta h) apakšpunkts)	28
5.5.9.	Notiesāšana in absentia (9. panta 1. punkta i) apakšpunkts)	28
5.5.10.	Kriminālvajāšana par nodarījumiem pirms nodošanas (9. panta 1. punkta j) apakšpunkts)	29
5.5.11.	Ar psihiatrisku vai veselības aprūpi saistīts pasākums vai cits ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums (9. panta 1. punkta k) apakšpunkts)	30
5.5.12.	Ekstrateritorialitāte (9. panta 1. punkta l) apakšpunkts)	30
5.6.	Daļēja atzīšana un izpilde	30
6.	Notiesātās personas nodošana	30
6.1.	Fiziskās nodošanas termiņi	30
6.2.	Tranzīts caur citu dalībvalsti	30
6.3.	Pārsūtīšanas izmaksas	31
6.4.	Ceļošanas dokumenti	31
7.	Soda izpilde	31
7.1.	Tiesību akti, ar ko reglamentē soda izpildi	31
7.2.	Atskaitījumi	31
7.3.	Pirmstermiņa un nosacīta atbrīvošana	31
7.4.	Amnestija, apzēlošana	31
7.5.	Sprieduma pārskatīšana	32
7.6.	Tiesības izpildīt spriedumu	32
7.7.	Paziņošanas un informēšanas pienākumi	32
8.	Īpašā noteikuma princips	32
DAĻA. DAŽĀDI		33
9.	Kompetento iestāžu savstarpējā komunikācija dažādos procedūras posmos	33
10.	Saistība ar citiem nolīgumiem	34
11.	Saikne ar citiem instrumentiem saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās	34
11.1.	Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi	34
11.2.	Citi instrumenti	35
11.2.1.	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES par cietušo tiesībām	35
11.2.2.	Padomes Pamatlēmums 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu probācijas lēmumiem un alternatīvām sankcijām	35
I PIELIKUMS.	Pamatlēmums 2008/909/TI, neoficiāla konsolidētā versija	37
II PIELIKUMS.	Nodošanu apliecinošais dokuments	52
III PIELIKUMS.	Notiesātās personas informēšana	58
IV PIELIKUMS.	Grafiks – Pamatlēmums 2008/909/TI	59
V PIELIKUMS.	Informācijas avoti	60
VI PIELIKUMS.	Tiesas spriedumi saistībā ar Pamatlēmumu 2008/909/TI	61
VII PIELIKUMS.	Tiesas spriedumi saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584/TI	62

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

1990. gada Konvencija	Konvencija, ar ko īsteno 1990. gada 19. jūnija Šengenas Līgumu
EO	Eiropas apcietināšanas orderis
ECTK	Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija
ECT	Eiropas Cilvēktiesību tiesa
ETST	Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls krimināllietās
EuroPris	Eiropas Cietumu un labošanas dienestu organizācija
Pamatlēmums 2002/584	Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm
Pamatlēmums	Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā
Pamatlēmums 2008/947	Padomes Pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai
Pamatlēmums 2009/299	Padomes Pamatlēmums 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), ar ko groza Pamatlēmumus 2002/584/TI, 2005/214/TI, 2006/783/TI, 2008/909/TI un 2008/947/TI, tādējādi stiprinot personu procesuālās tiesības un veicinot savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz aizmuguriskiem nolēmumiem
LES	Līgums par Eiropas Savienību
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
Direktīva par cietušo tiesībām	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI
Eiropas Padomes 1983. gada Konvencija	Eiropas Padomes 1983. gada 21. marta Konvencija par notiesāto personu nodošanu soda izciešanai
Eiropas Padomes Konvencijas 1997. gada Papildu protokols	Eiropas Padomes Konvencijas par notiesāto personu nodošanu soda izciešanai 1997. gada 18. decembra Papildu protokols

Atruna

Šī rokasgrāmata nav ne juridiski saistoša, ne izsmēloša. Tajā netiek skarti spēkā esošie Savienības tiesību akti un to turpmākā attīstība. Tajā netiek skarta arī Savienības tiesību aktu autoritatīva interpretācija, ko varētu sniegt Eiropas Savienības Tiesa.

PRIEKŠVārds

Šis rokasgrāmata mērķis ir sniegt dalībvalstīm un to norīkotām kompetentajām iestādēm praktiskus norādījumus par to, kā piemērot Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmumu 2008/909/TI (turpmāk tekstā "Pamatlēmums"), kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris) par notiesāšanu *in absentia* ⁽¹⁾ (turpmāk "Pamatlēmums 2009/299"). Pamatlēmuma īstenošanas datums bija 2011. gada 5. decembris. Gatavojot šo rokasgrāmatu, Komisija ņēma vērā speciālistu viedokļus, kas tika pausti vairākās sadarbībā ar Eiropas Cietumu un labošanas dienestu organizāciju (turpmāk "EuroPris") organizētās ekspertu sanāksmēs, kurās dalībnieki dalījās ar pieredzi par problēmām un šķēršļiem, ar kuriem tie saskārās, īstenojot šo instrumentu un veicot ieslodzīto personu nodošanu praksē ⁽²⁾. Turklāt dokumenta projekts tika apspriests ar Komisijas uzaicinātajiem ekspertiem. Pamatlēmuma īstenošanas ziņojums tika publicēts 2014. gada 5. februārī ⁽³⁾.

Šī rokasgrāmata ir pieejama tīmekļa vietnē <https://e-justice.europa.eu> un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla (turpmāk "ETST") tīmekļa vietnē ⁽⁴⁾ visās Savienības oficiālajās valodās.

Informācija par šā pamatlēmuma īstenošanu un dažādu dalībvalstu iesniegtās deklarācijas ir pieejamas ETST tīmekļa vietnē ⁽⁵⁾.

Vērtīgs dokuments, kurā sniegti praktiski norādījumi, ir EuroPris Resursu grāmata par notiesāto personu nodošanu ⁽⁶⁾.

Saskaņā ar Padomes Lēmuma 2002/187/TI 3. pantu viens no Eurojust mērķiem ir uzlabot tiesu iestāžu sadarbības lūgumu un lēmumu izpildi, tostarp tādu, kuru pamatā ir instrumenti, kas izraisa savstarpējas atzišanas principa piemērošanu. Tādējādi Eurojust var darboties kā ieslodzīto personu lietu nodošanas veicinātājs un koordinators ⁽⁷⁾.

Šajā rokasgrāmatā iekļautā informācija ir atjaunināta līdz 2019. gada 1. jūlijam.

IEVADS UN VISPĀRĒJS JURIDISKAIS KONTEKSTS

1. Pārskats

Dalībvalstu tiesu iestāžu attiecību pamatā ir savstarpēja uzticēšanās citu dalībvalstu tiesību sistēmām, kas ļauj izpildes valstij atzīt sprieduma valsts iestāžu pieņemtus lēmumus, turklāt ir tikai ierobežotas iespējas iebilst pret šādu atzīšanu.

Pēdējās desmitgadēs aizvien biežāk dalībvalstis notiesā citu ES dalībvalstu pilsoņus un piespriež tiem brīvības atņemšanas sodus vai ar brīvības atņemšanu saistītus pasākumus ⁽⁸⁾. Jaunākie pieejamie dati ⁽⁹⁾ liecina, ka citu ES dalībvalstu pilsoņu skaits procentos no kopējā ieslodzīto personu skaita dalībvalstī ir robežās no 0,3 % (PL un RO) līdz 39,4 % (LU). Dažiem pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kurā viņi ir ieslodzīti. Tomēr dažus no šiem iedzīvotājiem pēc soda izciešanas var izraidīt.

Daudzos gadījumos tas, ka ES dalībvalstu notiesātajiem pilsoņiem sods tiek izpildīts sprieduma valstī, varētu nebūt optimāla izvēle no viņu sociālās rehabilitācijas viedokļa.

Pieņemot Pamatlēmumu, tika palielinātas iespējas risināt jautājumus, kas attiecas uz notiesātu ārvalstu personu, proti, saistībā ar viņa nodošanu citai ES dalībvalstij nolūkā veicināt šīs personas rehabilitāciju.

Pamatlēmums attiecas uz visiem ES pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri atrodas ES dalībvalstī. Tomēr uz ārvalstu valstspiederīgajiem, kuri nedzīvo ES dalībvalstī, attiecas citi starptautiskie tiesu iestāžu sadarbības instrumenti, piemēram, Eiropas Padomes 1983. gada 21. marta Konvencija par notiesāto personu

⁽¹⁾ Ar Pamatlēmumu 2009/299 tika grozīts Pamatlēmums, aizstājot Pamatlēmumā paredzēto notiesāšanas *in absentia* atteikuma pamatu. Šie noteikumi attiecas uz situācijām, kad izpildes tiesu iestāde ir saņēmusi pieprasījumu par tāda brīvības atņemšanas soda izpildi, kas aizmuguriski pieņemts tiesvedībā sprieduma dalībvalstī. Šajā rokasgrāmatā ir iekļauta Pamatlēmuma konsolidētā versija un apliecinotais dokuments, ņemot vērā iepriekš minētos grozījumus.

⁽²⁾ Sk. www.EuroPris.org.

⁽³⁾ COM(2014) 57 final, 5.2.2014., 5. lpp.

⁽⁴⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

⁽⁵⁾ https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?CategoryId=36

⁽⁶⁾ <https://www.EuroPris.org/file/EuroPris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁷⁾ Sk. 2. panta 2. punkta b) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra Regulā (ES) 2018/1727 par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (Eurojust) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI (OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp.), ko piemēros no 2019. gada 12. decembra.

⁽⁸⁾ ANO Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs, Rokasgrāmata par notiesāto personu starptautisku nodošanu, 2012, 1. lpp., pieejama vietnē http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/11-88322_ebook.pdf.

⁽⁹⁾ Sk. Eiropas Padomes ikgadējo sodu statistiku, SPACE I – 2018. gada statistika par ieslodzīto skaitu, pieejama vietnē http://wp.unil.ch/space/files/2019/04/FinalReportSPACEI2018_190402.pdf.

nodošanu soda izciešanai (turpmāk "EP 1983. gada Konvencija") un 1997. gada 18. decembra Papildu protokols pie šīs konvencijas (turpmāk "EP 1997. gada Papildu protokols")⁽¹⁰⁾.

Šajā EP 1983. gada Konvencijā ir arī sniegta sākotnējā atbilde, lai veicinātu pārrobežu nodošanu ES. Tomēr no 2011. gada 5. decembra ES dalībvalstīs EP 1983. gada Konvencija un tās EP 1997. gada Papildu protokols ir aizstāti ar Pamatlēmumu.

Viena no būtiskākajām izmaiņām Pamatlēmumā, salīdzinot ar EP 1983. gada Konvenciju, ir pāreja uz obligātu ieslodzīto personu nodošanas sistēmu noteiktās situācijās, vienlaikus sniedzot daudz plašākas nodošanas iespējas nekā pirms tam. Tas, ka bija nepieciešama abu valstu un attiecīgās personas piekrišana nodošanai, patiesi sarežģīja EP 1983. gada Konvencijas piemērošanu. Lai novērstu šo problēmu, Šengenas dalībvalstis jau bija pieņēmušas lēmumu papildināt EP 1983. gada Konvenciju, pievienojot "piespiedu pārvietošanas" iespēju. Saskaņā ar 1990. gada Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, (turpmāk 1990. gada Konvencija) 67., 68. un 69. pantu, ja persona ir izvairījusies no soda vai aizturēšanas rīkojuma izpildes, aizbēgot uz savu valstspiederības valsti, nav vajadzīga šīs personas piekrišana soda vai aizturēšanas rīkojuma izpildei minētajā valstspiederības valstī. Šis jauninājums 1990. gada Konvencijā tika atspoguļots EP 1997. gada Papildu protokolā pie EP 1983. gada Konvencijas.

Gan EP 1983. gada Konvencija, gan Pamatlēmums primāri ir paredzēti tam, lai veicinātu ieslodzīto personu sociālo rehabilitāciju, dodot iespēju ārvalstniekiem, kas notiesāti par noziedzīgu nodarījumu, izciest savu sodu citā dalībvalstī.

Visbeidzot, Pamatlēmums attiecas uz tādu ieslodzīto personu nodošanu, kas turpina izciest sodu, un tādējādi tas neattiecas uz tādu likumpārkāpēju izraidīšanu, kas ir izcietuši sodu un pret kuriem tādējādi vairs nav ierosināts kriminālprocess. Tomēr Pamatlēmums ir jāpiemēro saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā. Minētās direktīvas 28. pantā ir noteikts, ka ES pilsoņus var izraidīt no citas dalībvalsts tikai sabiedriskās kārtības vai valsts drošības apsvērumu dēļ.

1.1. Pamatlēmuma galvenie elementi

Pamatlēmumā ir noteikts, kādās situācijās un kā ES dalībvalstis sadarbojas saistībā ar spriedumu atzīšanu un citas dalībvalsts piespiedu sodu izpildi, nolūkā veicināt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju. Šis instruments ir paredzēts tādēļ, lai veicinātu efektīvu sadarbību, salīdzinot ar EP 1983. gada Konvencijā minēto, piemērojot savstarpējas atzīšanas principu, proti, ka dalībvalstīm ir jāuzticas citas dalībvalsts tiesu lēmumiem. Tāpēc Pamatlēmumā ir noteikta atšķirīga pieeja attiecībā uz dažiem no EP 1983. gada Konvencijā izklāstītajiem galvenajiem elementiem:

- būtībā ar Pamatlēmumu ir ieviests pienākums pieņemt nodošanas pieprasījumus divās situācijās. Tomēr sprieduma valstij nav pienākuma pārsūtīt spriedumu, lai tas tiktu atzīts un izpildīts citā dalībvalstī,
- nodošanu var atteikt, balstoties tikai uz dažiem neatzīšanas vai neizpildes pamatiem,
- Pamatlēmumā ir ierobežotas situācijas, kad ir vajadzīga notiesātās personas piekrišana. Jau saskaņā ar EP 1997. gada Papildu protokolu šāda piekrišana vairs nebija vajadzīga, kad bija paredzēta nodošana valstij, uz kuru attiecīgā persona bija aizbēgusi⁽¹¹⁾, vai kad attiecīgajai personai bija izdots rīkojums par izsūtīšanu vai izraidīšanu uz pieprasījuma saņēmēju valsti⁽¹²⁾. Papildus šiem diviem izņēmumiem Pamatlēmumā ir paredzēts trešais izņēmums, kad nodošana ir plānota uz valstspiederības dalībvalsti, kurā notiesātā persona dzīvo,

⁽¹⁰⁾ Gan EP 1983. gada Konvencija, gan tās Papildu protokols ir pieejami šajā vietnē:
<http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/112.htm>.

⁽¹¹⁾ Sk. EP 1997. gada Papildu protokola 2. panta 3. punktu.

⁽¹²⁾ Sk. EP 1997. gada Papildu protokola 3. panta 1. punktu.

- parastā abpusējas sodāmības pārbaudes prasība ⁽¹³⁾ ir atcelta attiecībā uz 32 pārkāpumiem (tomēr dalībvalstis var to saglabāt) ⁽¹⁴⁾,
- šajā instrumentā ir paredzēts skaidrs procedūras laika grafiks,
- Pamatlēmumā ir paredzēta sprieduma valsts piesprieš soda nepārtraukta izpilde ar ļoti ierobežotām izpildes valsts iespējām to pielāgot, ievērojot stingrus nosacījumus. Sprieduma valstij ir galīgais vārds saistībā ar nodošanu, ja tā ir apmierināta ar pielāgoto sodu un soda izpildes kārtību.

1.1.1. Pārsūtīšana

Sprieduma un apliecināšā dokumenta pārsūtīšana var notikt, ja vajadzības gadījumā pēc konsultēšanās ar izpildes valsts kompetento iestādi sprieduma valsts kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka sprieduma pārsūtīšana un soda izpilde izpildes valstī atbilst mērķim veicināt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju (4. panta 2. punkts).

1.1.2. Apliecināšais dokuments

Sprieduma valsts pārsūta spriedumu dalībvalstij, kurai tā var nodot notiesāto personu, t. i., izpildes valstij (4. panta 1. punkts). Lai paātrinātu procesu, spriedumam pievieno standarta apliecināšo dokumentu, kurā ietverta nodošanai vajadzīgā informācija (4. un 5. pants, sk. Pamatlēmuma I pielikumu).

Apliecināšais dokuments ir jāaizpilda precīzi, un tam ir jāatbilst spriedumam. Apliecināšais dokuments ir jāparaksta, un tā saturs kā precīzs ir jāapstiprina sprieduma valsts kompetentajai iestādei.

Tas ir jāiztulkos izpildes valsts oficiālajā valodā – vai vienā no oficiālajām valodām, ja tādas ir vairākas (23. panta 1. punkts). Tomēr katra dalībvalsts var iesniegt Padomes Ģenerālsekretariātam deklarāciju par to, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās ES oficiālajās valodās.

Ja apliecināšā dokumenta sadaļas nav aizpildītas vai trūkst informācijas, rodas situācija, kad izpildes valstij nepietiek informācijas, lai pieņemtu lēmumu par nodošanu, un tai ir jāpieprasa papildu informācija sprieduma valstij, tādējādi aizkavējot procesu (sk. 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu).

Standarta apliecināšie dokumenti ir pieejami visās oficiālajās ES valodās. Deklarācijas par to, kuras valodas ir pieņemamas dalībvalstij, var skatīt ETST vietnē ⁽¹⁵⁾.

Pamatlēmumā ir izmantotas dažas definīcijas (1. panta a) līdz d) apakšpunktā), kurām varētu būt vajadzīgs papildu skaidrojums. Nākamajos punktos ir izklāstīta šā instrumenta svarīgākā terminoloģija.

1.1.3. Spriedums

“Spriedums” ir “galīgs sprieduma valsts tiesas pieņemts galīgais lēmums vai rīkojums, ar ko piespriež sodu fiziskai personai”. Pamatlēmumā ir noteikts, ka tiesas spriedums vai rīkojums, ko paredzēts pārsūtīt, ir galīgs (1. panta a) apakšpunkts), t. i., ir izsmeltas visas valstī paredzētās lēmuma apelācijas iespējas vai ir beidzies šādu risinājumu termiņš ⁽¹⁶⁾.

1.1.4. Sods

“Sods” ir jebkurš brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kas, pamatojoties uz kriminālprocesu, ir piesprieš uz noteiktu vai nenoteiktu laiku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (1. panta b) apakšpunkts).

⁽¹³⁾ Sk. EP 1983. gada Konvencijas 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

⁽¹⁴⁾ Daudzas dalībvalstis turpina pārbaudīt abpusēju sodāmību; sk. deklarācijas, ko saskaņā ar 7. panta 4. punktu iesniegušas: AT, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, LT, LV, NL, PL, RO un SI.

⁽¹⁵⁾ Tīmekļa vietne ir pieejama šajā saitē:
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>.

⁽¹⁶⁾ Sk. Tiesas 2017. gada 25. janvāra spriedumu *van Vemde*, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37. Šajā lietā Tiesa noteica, ka termins “spriedums” ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, kas ir jāinterpretē vienveidīgi, un ka tas attiecas uz spriedumu, kas pieņemts kriminālprocesā un kas padara galīgu notiesātajai personai piespriešoto sodu (23.–27. punkts).

Pamatlēmuma 3. panta 3. punktā ir precizēts, ka šis pamatlēmums attiecas tikai uz spriedumu atzīšanu un sodu izpildi šā pamatlēmuma izpratnē. Tas, ka līdztekus piespriežtajam sodam ir piespriests arī naudassods vai pieņemts konfiskācijas rīkojums, kas nav vēl samaksāts, atgūts vai izpildīts, neliedz pārsūtīt spriedumu. Uz tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, ar kuriem piespriež naudassodus un konfiskācijas rīkojumus, attiecas nevis šis pamatlēmums, bet gan citi instrumenti, jo īpaši Pamatlēmums 2005/214/TI ⁽¹⁷⁾ par finansiālu sankciju pārrobežu izpildi un Pamatlēmums 2006/783/TI ⁽¹⁸⁾ par konfiskāciju.

1.1.5. Sprieduma valsts un izpildes valsts

Pamatlēmumā “sprieduma valsts” ir definēta kā “dalībvalsts, kurā ir pieņemts spriedums”, savukārt “izpildes valsts” ir “dalībvalsts, kurai ir pārsūtīts spriedums, lai to atzītu un izpildītu” (1. panta c) un d) apakšpunkts).

1.2. Savstarpējas atzīšanas princips

Pēc tam, kad savstarpējas atzīšanas princips tika apstiprināts kā stūrakmens saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, šis princips tika piemērots arī kā pamats Pamatlēmuma pieņemšanai 2008. gadā ⁽¹⁹⁾.

Šis princips paredz, ka dalībvalstij ir jāatzīst citas dalībvalsts tiesu iestāžu nolēmumi krimināllietās, ja vien netiek piemērots kāds no izsmēļošā sarakstā uzskaitītajiem atteikuma pamatiem. Tā pamatā ir augsta līmeņa savstarpēja uzticēšanās starp ES dalībvalstīm.

Savstarpējas uzticēšanās koncepta pamatā ir pieņēmums, kas visas ES dalībvalstis pilnīgi ievēro brīvības un demokrātijas principus, kā arī ievēro cilvēktiesības, pamatbrīvības un tiesiskumu.

1.3. ES pamatlēmumu tiesiskās sekas

Pamatlēmumi saskaņā ar to juridisko pamatu (Līguma par Eiropas Savienību (turpmāk “LES”) 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu, versijā, kas tika piemērota pirms Lisabonas līguma stāšanās spēkā) ir saistoši dalībvalstīm attiecībā uz sasniedzamo rezultātu, bet ļauj valsts iestādēm izvēlēties rīcības veidu un metodes. Pamatlēmumiem nav tiešas iedarbības. Saskaņā ar Lisabonas līgumu Pamatlēmums nekad nav atcelts, anulēts vai grozīts (kā norādīts 9. pantā Protokolā Nr. 36 par pārejas noteikumiem, kas pieņemti, stājoties spēkā Lisabonas līgumam). Attiecīgi tā būtība nav mainījusies, un jo īpaši tam nav tiešas iedarbības ⁽²⁰⁾.

Tomēr no Tiesas iedibinātās judikatūras izriet, ka pamatlēmuma saistošais raksturs nozīmē to, ka valsts iestādēm, tostarp valsts tiesām, ir pienākums interpretēt valsts tiesību aktus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, ņemot vērā visu valsts tiesību aktu kopumu un piemērojot interpretācijas metodes. Tādējādi tām valsts tiesām, kas piemēro valsts tiesību aktus, tie ir jāinterpretē, cik vien iespējams, ņemot vērā attiecīgā pamatlēmuma tekstu un mērķi, lai sasniegtu pamatlēmumā paredzēto rezultātu. Šis pienākums interpretēt valsts tiesību aktus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem ir ietverts Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk “LESD”), sistēmā, jo tas ļauj valsts tiesām lietās, kas ir to jurisdikcijā, nodrošināt Savienības tiesību aktu pilnu efektivitāti, kad tās pieņem lēmumus izskatāmajās lietās ⁽²¹⁾.

⁽¹⁷⁾ Padomes Pamatlēmums 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām (OV L 76, 22.3.2005., 16. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Padomes Pamatlēmums 2006/783/TI (2006. gada 6. oktobris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu konfiskācijas rīkojumiem (OV L 328, 24.11.2006., 59. lpp.). Šis pamatlēmums ir aizstāts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra Regulu (ES) 2018/1805 par iesaldēšanas rīkojumu un konfiskācijas rīkojumu savstarpējo atzīšanu, OV L 303, 28.11.2018., 1. lpp., kuru piemēros no 2020. gada 19. decembra.

⁽¹⁹⁾ Savstarpējas atzīšanas princips tika apstiprināts 1999. gada 15. un 16. oktobra Tampere sanāksmes secinājumos (Eiropadomes secinājumi) un atkārtoti apstiprināts 2004. gada 4. un 5. novembra Hāgas Programmā (prezidentvalsts secinājumi) brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā.

⁽²⁰⁾ Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedums *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 56. punkts.

⁽²¹⁾ Sk. hronoloģiskā secībā Tiesas (virspalātas) 2005. gada 16. jūnija spriedumu *Pupino*, C-105/03, ECLI:EU:C:2005:386, 33. un 34. punkts; Tiesas (virspalātas) 2012. gada 5. septembra spriedumu *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517, 53. punkts; Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedumu *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 56. punkts; Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 46. punkts.

Protams, šim principam, ka valsts tiesību akti ir jāinterpretē atbilstīgi Savienības tiesību aktiem, ir noteiktas robežas. Tādējādi valsts tiesas pienākumu, interpretējot un piemērojot attiecīgās valsts tiesību normas, ņemt vērā pamatlēmuma saturu ierobežo vispārējie tiesību principi, jo īpaši juridiskās noteiktības princips un atpakaļejoša spēka nepieļaujamības princips. Šie principi jo īpaši nepieļauj interpretāciju, kuras rezultātā, pamatojoties uz pamatlēmumu un neatkarīgi no likuma, kas pieņemts tā īstenošanai, varētu likt noteikt vai pastiprināt to personu kriminālatbildību, kas savā darbībā pārkāpj šīs tiesību normas. Turklāt atbilstīgas interpretācijas pienākums nevar būt pamats valsts tiesību aktu interpretācijai *contra legem* ⁽²²⁾.

Tomēr prasība interpretēt valsts tiesību aktus atbilstīgi Savienības tiesību aktiem ietver valsts tiesu, tostarp tiesu, kas pieņem lēmumus kā pēdējās instances tiesas, pienākumu vajadzības gadījumā mainīt iedibināto valsts judikatūru, ja šīs judikatūras pamatā ir tāda valsts tiesību aktu interpretācija, kas neatbilst pamatlēmuma mērķiem. Tāpēc kompetentajai tiesai ir jānodrošina Pamatlēmuma pilna efektivitāte un vajadzības gadījumā ir jāizvairās no augstākās tiesas pieņemtas interpretācijas piemērošanas, ja šī interpretācija nav saderīga ar Savienības tiesību aktiem ⁽²³⁾.

1.4. LESD 267. pants. Prejudiciālā nolēmuma tiesvedība

Tiesa var interpretēt pamatlēmumus tāpat kā jebkuru citu Savienības tiesību pasākumu. Saistībā ar policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās no 2014. gada 1. decembra izskatāmajās lietās jebkuras dalībvalsts visas tiesas var adresēt jautājumus Tiesai par Eiropas Savienības tiesību aktu interpretāciju vai Eiropas Savienības tiesību akta derīgumu. Tiesa nelemj par pašu lietu. Valsts tiesa izskata lietu saskaņā ar Tiesas lēmumu, kas ir vienlīdz saistošs citām valstu tiesām, kuras izskata līdzīgu jautājumu. Prejudiciālā nolēmuma tiesvedība ir bezstrīdus tiesvedība, kas paredzēta tam, lai Tiesa varētu sniegt norādījumus valstu tiesām, kā interpretēt Savienības tiesību aktus, lai tās varētu tos piemērot pareizi.

Prejudiciālā nolēmuma tiesvedības būtiskās iezīmes ir atrodamas Tiesas dokumentā "Ieteikumi valstu tiesām par prejudiciālās tiesvedības ierosināšanu" ⁽²⁴⁾.

Prejudiciālā nolēmuma izdošanai nepieciešamais vidējais laiks 2017. gadā bija mazāks nekā 16 mēneši ⁽²⁵⁾. Tas var būt ilgs gaidīšanas laiks personai, kura atrodas apcietinājumā ⁽²⁶⁾. Attiecīgi no 2008. gada Tiesa ir ieviesusi steidzamības procedūru attiecībā uz prejudiciāliem nolēmumiem, kas tiek saukti PPU (*procédure préjudicielle d'urgence*). 2017. gadā vidējais šādu lietu izskatīšanas ilgums bija tikai 2,9 mēneši ⁽²⁷⁾.

I DAĻA. SPRIEDUMA UN APLIECINOŠĀ DOKUMENTA PĀRSŪTĪŠANA

2. Pārsūtīšanas prasības

2.1. Pamatlēmuma darbības joma

2.1.1. Ratione personae

Sprieduma atzīšana un soda izpilde attiecas uz visiem ES pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri atrodas vai nu sprieduma valstī, vai izpildes valstī (3. panta 2. punkts).

2.1.2. Ratione materiae

Lai veicinātu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, Pamatlēmums aptver jebkuru brīvības atņemšanas sodu vai ar brīvības atņemšanu saistītu pasākumu, kas, pamatojoties uz kriminālprocesu, ir piespriests uz noteiktu vai nenoteiktu laiku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (1. panta b) apakšpunkts).

No šīs definīcijas izriet, ka saskaņā ar Pamatlēmumu var pārsūtīt jebkuru spriedumu, kas pieņemts kriminālprocesā par noziedzīgu nodarījumu un kurā ir paredzēta brīvības atņemšana. Tas nozīmē, ka nolēmumi par internēšanas piemērošanu – ja ir konstatēts, ka likumpārkāpējs ir pilnīgi vai daļēji nespējīgs uzņemties kriminālatbildību garīgās invaliditātes dēļ (sk. 20. apsvērumu) – ir iekļauti šajā instrumentā izmantotajā definīcijā.

⁽²²⁾ Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedums *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 32. un 33. punkts (un citētā judikatūra).

⁽²³⁾ Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedums *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 70. punkts.

⁽²⁴⁾ OV C 257, 20.7.2018., 1. lpp.

⁽²⁵⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf, 13. lpp.

⁽²⁶⁾ Šajā saistībā LESD 267. pantā ir teikts, ka tad, ja jautājums par Savienības tiesību aktiem ir radies lietā, kas dalībvalsts tiesā tiek izskatīta attiecībā uz apcietinājumā esošu personu, Tiesa to izlemj ar minimālu kavēšanos.

⁽²⁷⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf

Pamatlēmums aptver arī tā dēvētos kombinētos sodus, kad tiesu iestāde ir uzskatījusi, ka ir jāpiemēro aizturēšanas pasākums kopā ar kādu citu pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu, piemēram, psihiatrisku ārstēšanu.

2.1.3. Ratione temporis

Pamatlēmumu piemēro no 2011. gada 5. decembra (26. pants).

Pārsūtīšanas lūgumus, kas saņemti pirms 2011. gada 5. decembra, turpina reglamentēt saskaņā ar spēkā esošajiem juridiskajiem instrumentiem, kuri attiecas uz notiesāto personu nodošanu. Uz lūgumiem, kas saņemti pēc minētā datuma, attiecas noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar šo pamatlēmumu (28. panta 1. punkts).

Tomēr laikā, kad tika pieņemts šis pamatlēmums, dalībvalstīm bija iespēja nākt klajā ar deklarāciju, ka attiecībā uz galīgajiem spriedumiem, kas pieņemti pirms norādītā datuma (kas nevar būt vēlāks par 2011. gada 5. decembri), tās turpinās piemērot spēkā esošos juridiskos instrumentus par notiesāto personu nodošanu (28. panta 2. punkts). Šis pamatlēmums tika pieņemts 2008. gada 27. novembrī.

Šādas deklarācijas iesniedza četras dalībvalstis (Īrija, Malta, Nīderlande ⁽²⁸⁾ un Polija). Taču minētās dalībvalstis to izdarīja pēc šā pamatlēmuma pieņemšanas dienas, t. i., pēc 2008. gada 27. novembra. Komisija uzskata, ka tāpēc šīs deklarācijas nav derīgas un dalībvalstīm no to tiesību aktiem nekavējoties būtu jāizslēdz minētie termiņi ⁽²⁹⁾.

2.2. Kompetentās iestādes

Galvenie dalībnieki, kas nodrošina sadarbību saskaņā ar Pamatlēmumu, ir sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes. Dalībvalstis, kad tās darbojas kā sprieduma valsts vai izpildes valsts, var brīvi norīkot savu kompetento iestādi vai iestādes saskaņā ar saviem tiesību aktiem (2. pants).

Jānorāda, ka Pamatlēmumā “kompetentās iestādes” definīcija netiek ierobežota līdz tiesu iestādei, ļaujot dalībvalstīm pašām izvēlēties kompetento iestādi, kas ir piemērotākā procedūru veikšanai saskaņā ar šo instrumentu. Dažās dalībvalstīs šie uzdevumi ir piešķirti Tieslietu ministrijai, savukārt citās tie ir uzticēti tiesu iestādēm vai tiesām līdzīgām struktūrām. Dalībvalstīm ir jāinformē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariāts, kas padara šo informāciju pieejamu (2. pants) ⁽³⁰⁾.

Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas decentralizētu jurisdikciju sistēmu, un tas nozīmē, ka visas tiesas ir ieceltas par kompetentajām iestādēm. Tas var sarežģīt atbilstošās iestādes noteikšanu un izraisīt atšķirīgas pieejas vienā un tajā pašā dalībvalstī. Dažas dalībvalstis to ir novērsušas, ieceļot centrālo iestādi, kas izskata saņemtos lūgumus ⁽³¹⁾.

2.3. Izpildes valsts izvēle

2.3.1. Scenāriji saskaņā ar 4. panta 1. punktu

Pamatlēmuma 4. panta 1. punktā ir paredzēta iespēja pārsūtīt spriedumu un apliecinājošu dokumentu:

— uz notiesātās personas *valstspiederības* dalībvalsti, kurā *šī persona dzīvo*,

VAI

— uz *valstspiederības* dalībvalsti, kas nav valsts, kurā *šī persona dzīvo*, uz kuru notiesāto personu paredzēts izraidīt pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu,

⁽²⁸⁾ Tomēr Nīderlande atsauc šo deklarāciju, sākot no 2018. gada 1. jūnija.

⁽²⁹⁾ Šai pieejai piekrīt ģenerālvokāts Yves Bot, kurš *van Vemde* lietā norādīja, ka “Nīderlandes Karalistes deklarācija netika sniegta pienācīgā veidā, jo tas notika pēc termiņa” (Secinājumi, sniegti 2016. gada 12. oktobrī, C-582/15, ECLI:EU:C:2016:766, 26. punkts). Tiesa ierosināja šauri interpretēt minēto termiņu, lai “nodrošinātu šī pamatlēmuma mērķa īstenošanu” (Tiesas 2017. gada 25. janvāra spriedums *van Vemde*, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37, 31. punkts). Sk. arī Tiesas (virspalāta) 2019. gada 24. jūnijs spriedumu lietā C-573/17 *Daniel Adam Popławski*.

⁽³⁰⁾ Atjauninātā informācija ir atrodamā ETST tīmekļa vietnē: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>.

⁽³¹⁾ Kompetento izpildes iestāžu kontaktinformācija ir atrodamā Tiesu atlantā ETST tīmekļa vietnē: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

VAI

- *jebkuru citu dalībvalsti, kuras kompetentā iestāde ir piekritusi sprieduma un apliecināšanai dokumenta pārsūtīšanai, ja vajadzības gadījumā tam piekrīt notiesātā persona* (sk. 4. panta 3. punktu apvienojumā ar 4. panta 6. un 7. punktu un 6. pantu).

2.3.2. Pārsūtīšana uz notiesātās personas valstspiederības dalībvalsti, kurā šī persona dzīvo (4. panta 1. punkta a) apakšpunkts)

Lai pareizi piemērotu Pamatlēmumu, ir svarīgi noteikt, kur persona “dzīvo” 4. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, un tas ir tieši saistīts ar šā noteikuma obligāto būtību. Ja šis nosacījums nav izpildīts, bieži vien būs vajadzīga notiesātās personas piekrišana soda pārsūtīšanas procesam (sk. tālāk citas situācijas, kurās piekrišana nav vajadzīga).

Jēdziens “valsts, kurā notiesātā persona “dzīvo”” ir precizēts 17. apsvērumā. Saskaņā ar šo apsvērumu valsts, kurā notiesātā persona “dzīvo” norāda uz vietu, kurai attiecīgā persona ir piesaistīta, pamatojoties uz tādiem elementiem kā pastāvīgā dzīvesvieta, ģimene, sociālās un profesionālās saites ⁽³²⁾.

Varētu būt lietderīgi ņemt vērā Tiesas spriedumu *Kozłowski* lietā. Saistībā ar Padomes Pamatlēmumu 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm ⁽³³⁾ (turpmāk “Pamatlēmums 2002/584”) Tiesa nosprieda, ka, lai pārliecinātos par personas saistību ar izpildes valsti, ir vispārīgi jāizvērtē “vairāki objektīvi fakti, kas raksturo šīs pieprasītās personas situāciju, tostarp tās uzturēšanās ilgums, būtība un apstākļi, kā arī šīs personas ģimenes un ekonomiskās saiknes ar izpildes dalībvalsti” ⁽³⁴⁾. Turklāt Tiesa norādīja, ka termins “rezidents” nozīmē, ka persona faktiski dzīvo šajā valstī un ka persona minētajā dalībvalstī “paliek” – ja, uzturoties noteiktu laiku šajā dalībvalstī, tai ir radušās līdzīgas pakāpes saikne ar šo valsti, kāda ir rezidentam ⁽³⁵⁾.

2.3.3. Nodotāšana dalībvalstij, uz kuru personu paredzēts izraidīt (4. panta 1. punkta b) apakšpunkts)

Saskaņā ar 4. panta 1. punkta b) apakšpunktu spriedumu un apliecinājošo dokumentu var pārsūtīt arī uz valstspiederības dalībvalsti, lai gan tā nav dalībvalsts, kurā notiesātā persona dzīvo, bet uz kuru šo personu paredzēts izraidīt pēc soda izciešanas. Lai varētu piemērot šo noteikumu, pamatā esošais izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojums ir jāiekļauj spriedumā vai tiesas vai administratīvā nolēmumā, vai jebkurā citā pasākumā, kas izriet no minētā sprieduma.

2.3.4. Pārsūtīšana uz jebkuru citu dalībvalsti, kas piekrīt nodošanai (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

Trešā situācija, kas ietverta Pamatlēmuma darbības jomā (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts), ir tad, ja sprieduma valsts vēlas pārsūtīt spriedumu un apliecinājošo dokumentu dalībvalstij, kas nav valstspiederības dalībvalsts, kurā notiesātā persona dzīvo vai uz kuru šo personu paredzēts izraidīt, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu. Tā var būt, piemēram, dalībvalsts, kurā notiesātā persona uzturas vai mācās, vai dalībvalsts, kuras valstspiederīgais ir šī persona, bet kurā viņa nedzīvo un uz kuru viņu nav paredzēts izraidīt.

Šādā situācijā ir vajadzīga izpildes valsts iepriekšēja piekrišana (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts) un ir obligāti jāveic konsultācijas starp kompetentajām iestādēm (4. panta 3. punkts). Kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā tādi aspekti kā, piemēram, uzturēšanās ilgums vai citas saiknes ar izpildes valsti. Ja notiesāto personu ir iespējams nodot gan kādai no dalībvalstīm, gan trešai valstij saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem instrumentiem, sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes konsultējoties apsver, vai soda izpilde izpildes valstī veicinātu sociālās rehabilitācijas mērķa sasniegšanu labāk nekā izpilde trešā valstī (8. apsvēruma).

⁽³²⁾ Sk. arī lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā YX, C-495/18, ko 2018. gada 30. jūlijā iesniedza *Najvyšší súd republiky* (Slovākijas Republikas Augstākā tiesa).

⁽³³⁾ Padomes Pamatlēmums 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

⁽³⁴⁾ Tiesas (virspalātas) 2008. gada 17. jūlija spriedums *Kozłowski*, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, 48. punkts.

⁽³⁵⁾ *Kozłowski* lieta bija par prejudiciālu jautājumu saistībā ar Eiropas apcietināšanas ordera (EAO) procedūru, kurā Tiesai bija jālemj par to, kā interpretējama saikne starp personu, kura nav izpildes dalībvalsts valstspiederīgais, un šo dalībvalsti (sk. arī sprieduma 53. punktu). Vēlāk šo spriedumu apstiprināja *Wolzenburg* lietā (Tiesas (virspalātas) 2009. gada 6. oktobra spriedums, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 70. punkts).

Vienmēr ir vajadzīga notiesātās personas iepriekšēja piekrišana, izņemot 6. panta 2. punkta c) apakšpunktā paredzētajā konkrētajā situācijā.

2.4. *Notiesātās personas informēta piekrišana*

Viens no jauninājumiem, kas ieviests ar Pamatlēmumu notiesāto personu nodošanas jomā, salīdzinot ar iepriekšējiem starptautiskās nodošanas režīmiem, ir tas, ka ir palielināts tādu situāciju skaits, kad nav vajadzīga notiesātās personas piekrišana.

Notiesātās personas piekrišana nav vajadzīga (6. panta 2. punkts), ja:

- persona ir izpildes valsts valstspiederīgais un arī tur dzīvo vai
- personu ir paredzēts izraidīt uz izpildes valsti pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai tiesas vai administratīvā nolēmumā, vai jebkurā citā pasākumā, kas izriet no minētā sprieduma, vai
- persona ir aizbēgusi uz izpildes valsti vai citādi tur atgriezusies saistībā ar to, ka sprieduma valstī pret to uzsākta tiesvedība krimināllietā vai pēc notiesājoša sprieduma minētajā sprieduma valstī.

Visos citos gadījumos ir vajadzīga notiesātās personas informēta piekrišana.

6. panta 4. punktā ir noteikts pienākums sprieduma valstij notiesāto personu informēt tai saprotamā valodā par to, ka tā pieņemusi lēmumu pārsūtīt spriedumu līdz ar apliecinājošu dokumentu, izmantojot veidlapas paraugu, kas sniegts II pielikumā (sk. arī 3.2. un 3.3. iedaļu). Ja laikā, kad pieņem minēto lēmumu, notiesātā persona atrodas izpildes valstī, veidlapu pārsūta izpildes valstij, kas attiecīgi informē notiesāto personu.

Sociālā rehabilitācija ir viens no galvenajiem un svarīgākajiem Pamatlēmuma principiem, tāpēc ir jānodrošina, ka attiecīgā persona ir pienācīgi informēta par nodošanas lēmumiem. Tāpēc ir ieteicams, lai sprieduma valsts sniegtu notiesātajai personai pamatinformāciju, lai šī persona varētu sniegt informētu piekrišanu vai informētu viedokli. Šāda informācija var ietvert informāciju par nodošanas loģistiku, cietuma režīmiem izpildes valstī, pirmstermiņa un nosacītas atbrīvošanas kārtību.

Ja notiesātā persona nepiekrīt nodošanai, nodošana nav iespējama gadījumos, kad šāda piekrišana ir vajadzīga (4. panta 1. punkts un 6. panta 1. punkts). Situācijā, kad piekrišana nav vajadzīga, notiesātās personas negatīvais viedoklis ir jāņem vērā, bet tas nav pamats atteikumam saistībā ar sociālo rehabilitāciju (10. apsvērums).

2.5. *Izpildes valsts piekrišana*

Izpildes valsts piekrišana ir vajadzīga visās situācijās, kas nav paredzētas 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā (t. i., ja persona ir izpildes valsts valstspiederīgais, bet nedzīvo minētajā valstī un viņu nav paredzēts uz to izraidīt; vai ja persona uzturas izpildes valstī, nebūdama minētās valsts valstspiederīgais) (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Šajā gadījumā konsultācijas starp sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm ir obligātas un izpildes valsts var atteikties sadarboties, nepiekrītot, ka tai tiek pārsūtīts spriedums (8. apsvērums).

Tomēr 4. panta 7. punktā katrai dalībvalstij ir jāuzsūta deklarācija, norādot, ka tās iepriekšēja piekrišana sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanai nav vajadzīga, ja notiesātā persona:

- a) dzīvo un ir vismaz piecus gadus nepārtraukti likumīgi uzturējusies izpildes valstī un tā saglabās pastāvīgas uzturēšanās tiesības šajā valstī ⁽³⁶⁾; un/vai
- b) ir izpildes valsts valstspiederīgais – gadījumos, kas nav paredzēti 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

Šāda deklarācija ir derīga dalībvalsts attiecībā ar citām dalībvalstīm, kas ir iesniegušas tādu pašu paziņojumu vai nu laikā, kad tika pieņemts Pamatlēmums, vai vēlāk (4. panta 7. punkts). Deklarācijas, kas iesniegtas saskaņā ar 4. panta 7. punktu, var aplūkot ETST tīmekļa vietnē ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Termins "pastāvīgas uzturēšanās tiesības" ir izskaidrots 4. panta 7. punkta otrajā daļā. Šajā saistībā, kā atgādināts arī 16. apsvērumā, Pamatlēmums būtu jāpieņem saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši ietverot Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā un Padomes 2003. gada 25. novembra Direktīvu 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji.

⁽³⁷⁾ <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

Īstenojot šo pamatlēmumu, dalībvalstis paredz pasākumus, kuros jo īpaši ņem vērā mērķi sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un kuri ir pamats, saskaņā ar ko attiecīgās kompetentās iestādes lemj par to, vai piekrist pārsūtīt spriedumu un apliecinājošo dokumentu 4. panta 1. punkta c) apakšpunktam atbilstīgos gadījumos (4. panta 6. punkts).

2.6. *Notiesātās personas viedoklis*

Pat ja notiesātās personas piekrišana nav vajadzīga, notiesātajai personai, kamēr tā vēl ir sprieduma valstī, dod iespēju paust savu viedokli (mutiski vai rakstiski) par soda nodošanu, atzīšanu un izpildi (6. panta 3. punkts).

Lai gan notiesātās personas viedoklis nevar būt pamats atteikumam saistībā ar sociālo rehabilitāciju (10. apsvērums), tas ir jāņem vērā, vērtējot sociālās rehabilitācijas veicināšanu un plānotās nodošanas piemērotību. Turklāt, ja notiesātā persona izmanto iespēju paust savu viedokli, šā viedokļa rakstisku pierakstu nosūta izpildes valstij, lai to varētu iekļaut izpildes valsts pamatotā atzinumā par rehabilitācijas mērķi (6. panta 3. punkts).

2.7. *Sociālās rehabilitācijas novērtējums*

2.7.1. *Spriedumavalstijir jābūt pārliecinātai*

Atbilstoši Pamatlēmuma 15. apsvērumam Pamatlēmums būtu jāpieņem saskaņā ar Savienības pilsoņu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kas paredzētas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 18. Pantā un kas tagad ir iekļautas LESD 21. pantā.

Kā minēts iepriekš, sociālā rehabilitācija ir svarīgs Pamatlēmuma aspekts ⁽³⁸⁾. Sprieduma valsts kompetentajai iestādei ir jābūt "pārliecinātai, ka sprieduma izpilde izpildes valstī atbildīs mērķim sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju" (sal. 9. apsvērumu un 4. panta 2. punktu).

Veicinātās sociālās rehabilitācijas novērtējumam nebūtu jāprobežojas vienīgi ar ģeogrāfiskās saiknes noteikšanu, bet tā pamatā vajadzētu būt rūpīgam katra atsevišķā gadījuma izvērtējumam. Šajā saistībā šajā instrumentā ir paredzēta sprieduma valsts un izpildes valsts konsultāciju procedūra.

2.7.2. *Attiecīgā gadījumā – konsultēšanās ar izpildes valsti*

Kad sprieduma valsts un izpildes valsts brīvprātīgi vai obligāti konsultējas nolūkā noteikt, vai sociālā rehabilitācija tiks veicināta, izpildes valsts kompetentā iestāde var sniegt sprieduma valsts kompetentajai iestādei pamatotu atzinumu par to, ka soda izpilde neveicinātu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju. Turklāt izpildes valstij ir šāda iespēja, pat ja kompetentās iestādes nav konsultējušās. Šādā gadījumā šādu atzinumu var sniegt nekavējoties pēc sprieduma un apliecinājošā dokumenta nosūtīšanas. Sprieduma valsts kompetentā iestāde ņem vērā šos apsvērumus un izlemj, vai atsaukt apliecinājošo dokumentu (4. panta 4. punkts). ETST var sniegt palīdzību kompetento iestāžu konsultācijās ⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Šis princips ir atspoguļots attiecīgajos starptautisko tiesību instrumentos: ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 10. panta 3. punktā ir teikts, ka penitenciārās sistēmas būtisks mērķis ir notiesāto personu labošana un sociālā pāraudzinašana. Minimālo standartnoteikumu par apiešanos ar ieslodzītajiem, ko 1955. gadā pieņēmis ANO pirmais kongress par noziegumu novēršanu un apiešanos ar likumpārkāpējiem (pieejami vietnē <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/TreatmentOfPrisoners.aspx>) vairākos noteikumos (Nr. 58, 61, 64, 65, 67 un 80) ir minēta ieslodzītās personas sociālā rehabilitācija; ANO Minimālajos standartnoteikumos par apiešanos ar ieslodzītajiem – Nelsona Mandelas noteikumos, ko 2015. gadā pieņēma ar ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju 70/175, sociālā rehabilitācija ir minēta noteikumos Nr. 59, 88, 90, 93(1)(b), pieejami vietnē https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/GA-RESOLUTION/E_ebook.pdf). Eiropas Padomes (EP) "Eiropas cietumu noteikumos" (pieejami vietnē <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/european-prison-rules>) proti 17.1., 105.1., 106.1. un 107.1. punktā, ir īpaši noteikts, ka ieslodzītie ir jāievieto cietumos, kas atrodas pēc iespējas tuvāk to mājām vai sociālās rehabilitācijas vietai, kā arī darba, izglītības un atbrīvošanas režīmam ir jāveicina ieslodzītās personas reintegrācija sabiedrībā.

⁽³⁹⁾ Informācija par ETST ir pieejama ETST tīmekļa vietnē <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>.

Svarīgi norādīt, ka negatīvs atzinums pats par sevi nav pamats atteikumam saistībā ar sociālo rehabilitāciju (10. apsvērums).

Ja sprieduma valsts saņem notiesātās personas vai izpildes valsts atzinumu par to, ka soda izpilde neatbilstu mērķim veicināt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, sprieduma valsts kompetentajai iestādei ir jāņem vērā šis atzinums, un – gadījumā, ja tā vēlētos turpināt šo procedūru, – ir jāpārlicinās, ka – neatkarīgi no attiecīgajā atzinumā sniegtajiem argumentiem – galu galā rehabilitācija tiks veicināta vai uzlabota (10. apsvērums).

2.7.3. Sociālās rehabilitācijas definēšana

Lai gan Pamatlēmumā sociālā rehabilitācija nav skaidri definēta, ir sniegts neizsmeļošs tādu elementu saraksts, kas ļauj novērtēt, vai soda nodošanas gadījumā notiesātās personas sociālā rehabilitācija tiks uzlabota. Sprieduma valsts kompetentajai iestādei vajadzētu ņemt vērā tādus aspektus kā, piemēram, “personas piesaiste izpildes valstij, vai šī persona izpildes valsti uzskata par vietu, ar kuru viņu saista ģimene, valoda, kultūra, sociālas vai ekonomiskas un citas saiknes” (9. apsvērums).

No iepriekš minētā var secināt, ka Pamatlēmuma kontekstā sociālā rehabilitācija būtu jāsaprot tā, ka rehabilitācijas pasākumus būtu atbilstošāk veikt valstī, kuras valodu notiesātā persona saprot un ar kuru viņai ir ciešas saiknes. Iespēja uzturēt sociālus kontaktus ar radniekiem un draugiem palīdz sagatavot notiesāto personu tam, lai tā atgrieztos kopienā. Šis mērķis varētu netikt sasniegts, ja šāda persona tiek turēta ārvalstī, kad ir ticams, ka tā vairs nevarēs palikt šajā valstī pēc soda izciešanas.

2.7.4. Soda izpildes kārtība

Sociālās rehabilitācijas perspektīvas var būt atkarīgas arī no soda izpildes kārtības izpildes valstī.

Ja izpildes valsts – konsultāciju laikā vai izmantojot iespēju iesniegt savu pamatoto atzinumu pēc sprieduma un apliecinot dokumenta nodošanas – paredz nepieciešamību pielāgot sodu, tā var iekļaut šo informāciju savā pamatojumā attiecībā uz sociālās rehabilitācijas veicināšanas perspektīvām.

Līdzīgu novērojumu var izdarīt attiecībā uz iespējamiem pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas noteikumiem, kurus varētu piemērot izpildes valstī (sk. 17. pantu). Sprieduma valstij ir iespēja pieprasīt informāciju par šo izpildes kārtību, savukārt izpildes valstij ir pienākums sniegt šādu informāciju (sk. 17. panta 3. punktu).

Pēc būtības tas ļautu izpildes valstij pamatot savu plānotās nodošanas izvērtējumu, kā arī sniegt sprieduma valstij atbilstošu papildu informāciju, lai tā pārlicinātos, ka sociālā rehabilitācija tiks uzlabota.

2.8. To 32 nodarījumu saraksts, kas ir pamats izdošanai, nepārbaudot abpusēju sodāmību

Pirms soda nodošanas kompetentajai sprieduma iestādei ir jānosaka, vai viens vai vairāki nodarījumi nav kādā no 32 kategorijām, uz kurām neattiecas pienākums veikt abpusējas sodāmības pārbaudi. Nodarījumu saraksts ir pieejams 7. panta 1. punktā un apliecinotajā dokumentā, kur ir jāatzīmē nodarījumi, kas ir iekļauti sarakstā. Lai varētu piemērot 7. pantu, nodarījumiem vajadzētu būt sodāmiem sprieduma valstī ar sodu vai pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu uz maksimālo laikposmu, kas ir vismaz trīs gadi.

Sprieduma dalībvalsts tiesību akti ir izšķirošie. Tas tika apstiprināts spriedumā lietā C-303/05 *Advocaten voor de Wereld* saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584 ⁽⁴⁰⁾.

Izpildes iestāde var pārbaudīt abpusēju sodāmību tikai attiecībā uz tiem nodarījumiem, kas nav iekļauti 32 nodarījumu sarakstā.

Tomēr vairākas dalībvalstis ir izmantojušas iespēju pārbaudīt abpusēju sodāmību visās lietās (7. panta 4. punkts, sk. 14. zemsvītras piezīmi). Šajā saistībā iesniegtās deklarācijas var atsaukt jebkurā laikā.

⁽⁴⁰⁾ Tiesas 2007. gada 3. maija spriedums *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, 48.–61. punkts.

2.9. *Neaizsargātas grupas: nepilngadīgie likumpārkāpēji un likumpārkāpēji ar garīgiem traucējumiem un psihiatrisku vai veselības aprūpes pasākumu nodošana*

Īpaša notiesāto personu kategorija, kas ir neaizsargāta apiešanās, aprūpes un izmitināšanas kontekstā, ir nepilngadīgie likumpārkāpēji un likumpārkāpēji, kas cieš no garīgās veselības traucējumiem. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, kā Pamatlēmums tiek piemērots attiecībā uz šīm konkrētajām likumpārkāpēju grupām.

Pamatlēmumā ir divi noteikumi, kas attiecas uz situācijām, kurās ir iesaistīti nepilngadīgie un personas ar psihiskiem traucējumiem un/vai atkarībām (abi atrodami 9. pantā). Būtībā izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu, ja:

- i) sods ir piespriests personai, kuru saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem tās vecuma dēļ nevarētu saukt pie kriminālatbildības par darbībām, par kurām spriedums ir pieņemts (9. panta 1. punkta g) apakšpunkts); vai
- ii) sodā iekļauts ar psihiatrisku vai veselības aprūpi saistīts pasākums vai cits ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, ko, neskarot 8. panta 3. punktu ⁽⁴¹⁾, izpildes valsts nevar izpildīt saskaņā ar tās tiesību sistēmu vai veselības aprūpes sistēmu (9. panta 1. punkta k) apakšpunkts).

Gadījumos, kas minēti 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, izpildes valstij, pirms tā atsakās atzīt un īstenot sodu, kurš ietver pasākumu, kas nav brīvības atņemšanas sods, vajadzētu apsvērt iespēju pielāgot šo sodu saskaņā ar šo pamatlēmumu (sk. 19. apsvērumu).

Turklāt šādās situācijās, pirms pieņemt lēmumu neatzīt spriedumu un neizpildīt sodu, izpildes valstij ir pienākums konsultēties ar sprieduma valsti, izmantojot jebkādos piemērotus līdzekļus, un vajadzības gadījumā lūgt tai nekavējoties sniegt jebkādu vajadzīgu papildinformāciju (9. panta 3. punkts).

Atteikuma pamatu, kas minēts 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, var piemērot arī gadījumos, ja personu atzīst par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lai arī kompetentā iestāde ir piemērojusi pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu, izņemot brīvības atņemšanas sodu kā noziedzīga nodarījuma sekas (sk. 20. apsvērumu).

Ja sprieduma valsts uzskata to par vajadzīgu, ņemot vērā notiesātās personas vecumu vai fizisko vai psihisko stāvokli, iespēju mutiski vai rakstiski paust šīs personas viedokli par nodošanu dod šīs personas juridiskam pārstāvim (6. panta 3. punkts).

2.10. *Sprieduma valsts pamattiesību apsvērumi*

Šajā pamatlēmumā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti LES 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk "ES Pamattiesību harta") (13. apsvēruma).

Pamatlēmuma 3. panta 4. punktā ir noteikts, ka tas negroza pienākumu ievērot šīs pamattiesības un tiesību pamatprincipus.

Tāpēc sprieduma valstij, jo īpaši situācijās, kad ir plānota soda nodošana bez notiesātās personas piekrišanas, ir jānodrošina, ka soda nodošana, atzīšana un izpilde neapdraudēs notiesātās personas pamattiesības.

Ieslodzījuma apstākļi rada nopietnas problēmas vairākās ES dalībvalstīs, kur viens no aktuālākajiem jautājumiem ir cietumu pārapdzīvotība. Necilvēcīgi vai pazemojoši ieslodzījuma apstākļi var būtiski apdraudēt ES savstarpējas atzīšanas instrumentu piemērošanu, jo tas var izraisīt gan Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija (turpmāk "ECTK"), gan ES Pamattiesību hartas noteikumu pārkāpumus.

Tomēr pašlaik Tiesa risina šo jautājumu vienīgi saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584 ⁽⁴²⁾. Saskaņā ar Pamatlēmumu 2002/584 izpildes valstij ir saistošs savstarpējas atzīšanas princips un tāpēc būtībā tai ir jāpilda EAO un jāizdod

⁽⁴¹⁾ Pamatlēmuma 8. panta 3. punktā ir noteikts, ka tad, ja soda veids neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var pielāgot to sodam vai pasākumam, kas paredzēts šīs valsts tiesību aktos attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem. Tāds sods vai pasākums pēc iespējas atbilst sodam, kas piespriests sprieduma valstī, un tādēļ sodu nepārvērš par naudassodu.

⁽⁴²⁾ Tiesas (virspalātas) 2016. gada 5. aprīļa spriedums *Aranyosi and Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198; Tiesas 2018. gada 25. jūlija spriedums *MLT*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; sk. arī *Dorobantu* lietu (C-128/18, izskatīšanā).

attiecīgā persona sprieduma valstij, ja vien netiek piemērots atteikuma pamats. Savukārt Pamatlēmums attiecas uz situācijām, kad notiesāto personu nodod no sprieduma valsts izpildes valstij. Šajā saistībā sprieduma valstij nav pienākuma nodot sodu, ja rodas šaubas par ieslodzījuma apstākļiem, pat ja otra dalībvalsts ir skaidri pieprasījusi nodošanu. ES Pamattiesību hartas 4. pants, kurā aizliegta spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme, ir vienādi piemērojams ieslodzīto personu nodošanai, jo īpaši situācijā, kad valsts vēlas nodot personu bez tās piekrišanas.

3. Pārsūtīšanas procedūra

3.1. Subjekti, kuriem ir tiesības uzsākt procedūru

Pamatlēmumā ir noteikts, ka uzsākt mehānismu, kas var izraisīt nodošanu, var sprieduma valsts, izpildes valsts, kā arī notiesātā persona. Tomēr pastāv būtiskas atšķirības atkarībā no tā, kas uzsāk šo procedūru.

Izpildes valsts var arī pēc savas ierosmes lūgt sprieduma valsti pārsūtīt spriedumu. Līdzīgi notiesātā persona arī var lūgt sprieduma valsts vai izpildes valsts kompetentās iestādes uzsākt procedūru sprieduma pārsūtīšanai (4. panta 5. punkts).

Tomēr abos gadījumos sprieduma valstij nav pienākuma izpildīt pieprasīto sprieduma pārsūtīšanu. Tas loģiski izriet no fakta, ka sprieduma valsts joprojām ir vienīgais dalībnieks, kas pēc noziedzīga nodarījuma ir paskaidrojusi spriedumu, kurš bija tās suverēnā kompetencē. Pēc būtības sprieduma valsts saglabā rīcības brīvību novērtēt šādu pieprasījumu neatkarīgi no tā, vai to iesniedz izpildes valsts vai notiesātā persona atsevišķi, vai arī abi minētie dalībnieki.

Piemēram, sprieduma valsts varētu nevēlēties nodot notiesāto personu, ja izpildes valstī ir paredzēts īsāks ieslodzījums, ņemot vērā pirmstermiņa un nosacītas atbrīvošanas noteikumus šajā valstī. Lemjot par to, kur likumpārkāpējam būtu labāk izciest sodu, varētu tikt ņemtas vērā arī cietušo intereses. Dalībvalsts varētu nevēlēties nodot personu arī tad, ja šāda nodošana varētu nozīmēt minētās personas reintegrāciju kriminālajā vidē izcelsmes valstī, nevis būtu tās sociālās rehabilitācijas intereses.

Visas sprieduma valsts lēmumu pieņemšanas pilnvaras ir atspoguļotas arī Pamatlēmuma 13. pantā, kurā teikts, ka, kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies, sprieduma valsts var atsaukt apliecinājošo dokumentu no minētās valsts, pamatojot tādu rīcību. Šajā saistībā skatīt arī 17. panta 3. punktu.

Tāpēc ir svarīgi norādīt, ka sprieduma valstij nav pienākuma pārsūtīt spriedumu un apliecinājošo dokumentu, pat ja tas būtu notiesātās personas intereses. Pēc būtības notiesātajai personai nav tādu "tiesību" uz nodošanu ⁽⁴³⁾.

Pieaug dalībvalstu izpratne par to, ka notiesātajiem likumpārkāpējiem piespriesto sodu izpildes kontekstā vajadzētu ņemt vērā cietušo viedokli, tostarp attiecībā uz starptautisku nodošanu no viena cietuma citam. Cietušie var atrasties gan izpildes valstī, gan sprieduma valstī. Daudzas dalībvalstis ir pieņēmušas procedūru, kurā cietušajiem ir iespēja tikt uzklausi attiecībā uz nodošanu, un viņu viedoklis tiek ņemts vērā. Tomēr tas cietušajiem nepiešķir tiesības iebilst pret nodošanu.

3.2. Procedūra notiesātās personas viedokļa iegūšanai

Notiesātajai personai, kamēr tā vēl ir sprieduma valstī, dod iespēju paust savu viedokli (mutiski vai rakstiski) par soda nodošanu, atzīšanu un izpildi (6. panta 3. punkts). Minēto iespēju dod šīs personas juridiskam pārstāvim, ja sprieduma valsts uzskata to par vajadzīgu, ņemot vērā notiesātās personas vecumu vai fizisko vai psihisko stāvokli.

Notiesātās personas viedoklis būtu jālūdz vienmēr, pat ja piekrišana nav vajadzīga.

Lai gan notiesātās personas viedoklis nevar būt pamats atteikumam saistībā ar sociālo rehabilitāciju (10. apsvēruma), tas ir jāņem vērā, vērtējot sociālās rehabilitācijas veicināšanu un plānotās nodošanas piemērotību (6. panta 3. punkts).

⁽⁴³⁾ Tomēr ir izņēmums, ja attiecīgās dalībvalstis jau EAO izpildes procedūras laikā vienojas, ka notiesātajai personai sods ir jāizcieš dalībvalstī, kuras pilsonis vai rezidents viņš/viņa ir, saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktu. Sk. 11.1. sadaļu.

Informācija par notiesātās personas viedokli ir jānorāda apliecinošā dokumenta k) punktā:

k) Notiesātās personas viedoklis:

1. ☐ Notiesātās personas viedokli nevarēja uzklaustīt, jo šī persona jau ir izpildes valstī.
2. ☐ Notiesātā persona ir sprieduma valstī un:
  - a ☐ lūdz pārsūtīt spriedumu un apliecinošo dokumentu
    - ☐ piekrita sprieduma un apliecinošā dokumenta pārsūtīšanai
    - ☐ nepiekrita sprieduma un apliecinošā dokumenta pārsūtīšanai (norādīt notiesātās personas minētos iemeslus):
 .....
 .....
  - b. ☐ notiesātās personas viedoklis ir pievienots
☐ notiesātās personas viedoklis ir pārsūtīts izpildes valstij (datums: dd.mm.gggg.): .....

3.3. *Notiesātās personas informēšana (6. panta 4. punkts un II pielikuma veidlapa)*

Sprieduma valsts kompetentā iestāde notiesāto personu tai saprotamā valodā informē, ka tā pieņēmusi lēmumu pārsūtīt spriedumu līdz ar apliecinošo dokumentu, izmantojot veidlapas paraugu, kas dots II pielikumā. Ja laikā, kad pieņem minēto lēmumu, notiesātā persona atrodas izpildes valstī, veidlapu pārsūta izpildes valstij, kas attiecīgi informē notiesāto personu (6. panta 4. punkts).

Pamatlēmuma II pielikumā ir dots veidlapas paraugs, ko izmanto notiesātās personas informēšanai.

II PIELIKUMS

NOTIESĀTĀS PERSONAS INFORMĒŠANA

Ar šo Jūs informē par ..... (sprieduma valsts kompetentās iestādes) lēmumu pārsūtīt ..... (sprieduma valsts kompetentās tiesas) ..... (sprieduma pasludināšanas datums) spriedumu Nr. .... (sprieduma numurs, ja zināms) ..... (izpildes valstij), lai tā atzītu spriedumu un izpildītu ar to piespriesto sodu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, īstenojot Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmumu 2008/909/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā.

Soda izpildi reglamentēs ar ..... (izpildes valsts) tiesību aktiem. Šis valsts iestādes būs kompetentas lemt par izpildes norisi un noteikt visus ar to saistītos pasākumus, tostarp pamatot pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu.

..... (izpildes valsts) kompetentajai iestādei viss brīvības atņemšanas laiks, kas jau ir izziests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, ir jāatskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas ir jāizcieš. .... (izpildes valsts) kompetentā iestāde var pielāgot piespriesto sodu tikai tad, ja sods pēc tā ilguma vai veida neatbilst šīs valsts tiesību aktiem. .... (izpildes valsts) pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriestā soda veidu vai ilgumu.

3.4. *Nosūtāmie dokumenti*

3.4.1. *Apliecinošais dokuments*

Pamatlēmumā paredzētais process atšķiras no tā, kāds bija noteikts iepriekšējos daudzpusējos instrumentos: sprieduma valsts nevis iesniedz oficiālu lūgumu, bet gan pārsūta spriedumu dalībvalstij, kurai tā vēlas nodot notiesāto personu. Lai paātrinātu procesu, spriedumam pievieno standarta apliecinošo dokumentu, kurā ietverta informācija, kas vajadzīga, lai veiktu nodošanu (4. un 5. pants, sk. arī I pielikumu). Apliecinošais dokuments ir

jāaizpilda precīzi, un tam ir jāatbilst spriedumam. Apliecinotais dokuments ir jāparaksta, un tā satura pareizība ir jāapliecina sprieduma valsts kompetentajai iestādei (5. punkta 2. punkts). ETST tīmekļa vietnē ir pieejams tiešsaistes instruments apliecinotā dokumenta sagatavošanai – kopsavilkuma rīks ⁽⁴⁴⁾.

Apliecinotais dokuments ir jāiztulko izpildes valsts oficiālajā valodā – vai vienā no oficiālajām valodām, ja tādas ir vairākas (23. panta 1. punkts). Tomēr katra dalībvalsts var iesniegt Padomes Ģenerālsekretariātam deklarāciju par to, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās ES oficiālajās valodās. Ja apliecinotā dokumenta sadaļas nav aizpildītas vai trūkst informācijas, rodas situācija, kad izpildes valstij nepietiek informācijas, lai pieņemtu lēmumu par nodošanu, un tai ir jāpieprasa papildu informācija sprieduma valstij, tādējādi aizkavējot procesu.

Standarta apliecinotie dokumenti visās oficiālajās ES valodās, kā arī deklarācijas par to, kurās valodās dalībvalstis pieņem dokumentu, ir pieejamas ETST tīmekļa vietnē ⁽⁴⁵⁾.

3.4.2. Spriedums

Sprieduma valsts kompetentajai iestādei ir jāpārsūta apliecinotais dokuments kopā ar spriedumu vai tā apstiprinātu kopiju.

Parasti sprieduma tulkojums nav vajadzīgs (23. panta 2. punkts). Tomēr pastāv iespēja, ka izpildes valsts lūdz pievienot sprieduma vai tā būtisku daļu tulkojumu. Lai to izdarītu, dalībvalstīm vispirms ir jāiesniedz Padomes Ģenerālsekretariātam deklarācija par to, ka tās vēlas saņemt iespēju izteikt šādu lūgumu (23. panta 3. punkts). Otrkārt, šādu lūgumu var izteikt vienīgi tad, ja izpildes valsts uzskata, ka apliecinotā dokumenta saturs ir nepietiekams, lai pieņemtu lēmumu par soda izpildi, un – ja nepieciešams, pēc izpildes valsts un sprieduma valsts kompetento iestāžu konsultācijām –, lai norādītu, kuras būtiskās sprieduma daļas ir jāiztulko.

Informācija par spriedumu ir jānorāda apliecinotā dokumenta h) un i) punktā:

h) Spriedums, ar ko piespriests sods:

1. Spriedums attiecas kopumā uz ..... nodarījumiem.

Faktu kopsavilkums un to apstākļu apraksts, kuros nodarījums(-i) tika izdarīts(-i), tostarp ziņas par laiku un vietu, un veidu, kādā notiesātā persona bija iesaistīta:

.....
 .....
 .....

Nodarījuma(-u) veids un juridiskā klasifikācija un piemērojamās tiesību normas, uz kuru pamata pieņemts spriedums:

.....
 .....
 .....

2. Ciktāl h) punkta 1. apakšpunktā minētais(-ie) nodarījums(-i) saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem atbilst vienam vai vairākiem no tālāk minētajiem nodarījumiem, par ko var piespriest brīvības atņemšanu vai piespiedu līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, lūdzu attiecīgi apstiprināt, izdarot atzīmi tam atvēlētajā(-os) lauciņā(-os):

- ☐ dalība noziedzīgā organizācijā;
- ☐ terorisms;
- ☐ cilvēku tirdzniecība;

⁽⁴⁴⁾ Izmantojot šo rīku, apliecinotā dokumentu var aizpildīt tik viegli kā *Word* formāta dokumentu, bet ar dažām lietderīgām un lietotājam ērtām funkcijām, piemēram, iespēju tieši importēt informāciju par kompetentajām izpildes iestādēm no ETST Tiesu atlanta rīka; iegūt veidlapu valodā(-ās), ko pieņem izpildes dalībvalsts; saglabāt un nosūtīt e-pasta vēstuli. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=CC>.

⁽⁴⁵⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

- ☐ bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija;
- ☐ narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ korupcija;
- ☐ krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē;
- ☐ noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;
- ☐ naudas, tostarp euro, viltošana;
- ☐ datornoziegumi;
- ☐ noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku sugu un apdraudētu augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ palīdzība nelikumīgi ieceļot un uzturēties;
- ☐ slepkavība, smagi miesas bojājumi;
- ☐ cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
- ☐ rasisms un ksenofobija;
- ☐ organizēta vai bruņota laupīšana;
- ☐ kultūras priekšmetu, tostarp senlietu un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ izkrāpšana;
- ☐ rekets un izspiešana;
- ☐ kontrafaktu un pirātisku ražojumu izgatavošana;
- ☐ administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība;
- ☐ maksāšanas līdzekļu viltošana;
- ☐ hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība;
- ☐ izvarošana;
- ☐ ļaunprātīga dedzināšana;
- ☐ noziegumi, kas ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā;
- ☐ gaisa kuģa vai kuģa nelikumīga sagrābšana;
- ☐ sabotāža.

3. Ciktāl uz 1. punktā minēto(-ajiem) nodarījumu(-iem) neattiecas 2. punkts vai ja spriedums un apliecinotais dokuments ir pārsūtīts dalībvalstij, kas paziņojusi, ka tā pārbaudīs abpusēju sodāmību (Pamatlēmuma 7. panta 4. punkts), lūdzu sniegt šā/šo nodarījuma(-u) pilnu aprakstu:

.....
 .....
 .....

i) Informācija par spriedumu, ar ko piespriests sods:

1. Norādiet, vai attiecīgā persona personiski piedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums:

1. ☐ Jā, persona personiski piedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums.
2. ☐ Nē, persona personiski nepiedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums.

3. Ja izdarīta atzīme lodziņā pie 2. punkta variantā, apstiprināt, ka pastāv viens no šādiem apstākļiem:

- ☐ 3.1.a personai ..... (diena/mēnesis/gads) tika izsniegta pavēste, un tādējādi attiecīgā persona tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, un tika informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts aizmuguriski;

VAI

- ☐ 3.1.b personai pavēste netika izsniegta, bet attiecīgā persona ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu un bija informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts aizmuguriski;

VAI

- ☐ 3.2. zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, persona bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu pārstāvi aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais pārstāvis patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;

VAI

- ☐ 3.3. personai spriedums tika izsniegts ..... (diena/mēnesis/gads), un persona tika skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā viņai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais spriedums varētu tikt atcelts, un

- ☐ persona ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd spriedumu;

VAI

- ☐ persona attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību.

4. Ja veiktas atzīmes lodziņā 3.1.b, 3.2. vai 3.3. punktā, lūdzu, sniedziet informāciju par to, kā ir izpildīts attiecīgais nosacījums.

.....
 .....

2. Ziņas par soda ilgumu:

2.1. Soda kopējais ilgums (dienās): .....

2.2. Kopējais brīvības atņemšanas laiks, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts (dienās), līdz ..... (...) (norādīt datumu, kad aprēķins tika veikts: dd.mm.gggg.): .....

2.3. To dienu skaits, kas ir jāatskaita no kopējā soda izciešanas laika citu, nevis 2.2. punktā minēto iemeslu dēļ (piem., amnestija, apžēlošana utt., kas jau piešķirtas attiecībā uz šo sodu): līdz ..... (...) (norādīt datumu, kad aprēķins tika veikts: dd.mm.gggg.): .....

2.4. Soda izciešanas laika beigu datums sprieduma valstī:

- ☐ nav piemērojams, jo persona patlaban neatrodas ieslodzījumā

- ☐ persona patlaban ir ieslodzījumā, un saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem sods būs pilnībā izciests (norādīt datumu: dd.mm.gggg.): .....

3. Soda veids:

- ☐ brīvības atņemšanas sods

- ☐ pasākums, kas saistīts ar brīvības atņemšanu (precizēt):

.....

3.5. *Lietderīga papildu informācija no sprieduma valsts*

Lai gan Pamatlēmumā tas netiek prasīts, prakse liecina, ka tiek uzskatīts, ka daži dokumenti saistībā ar ieslodzīto personu ir lietderīgs papildinājums, ko var pievienot nodošanas lūgumam vai iesniegt izpildes valstij faktiskās nodošanās laikā, lai atvieglotu ieslodzītās personas pārvietošanu. Šādi dokumenti ir: ieslodzītās personas vēstures lapa, ziņas par ieslodzītās personas apcietinājumu, ieslodzītās personas drošības informācijas ziņojumi (sk. EuroPris "Resursu grāmatu par notiesāto personu nodošanu")⁽⁴⁶⁾.

3.6. *Pārsūtīšana [nodošana]*

Sprieduma valsts kompetentajai iestādei spriedums vai tā apstiprināta kopija kopā ar apliecināmo dokumentu būs jāpārsūta tieši izpildes valsts kompetentajai iestādei. Ir vajadzīgs rakstisks apliecinājums, lai izpildes valsts kompetentā iestāde varētu noteikt lūguma autentiskumu. Ja izpildes valsts to lūdz, tai nosūta sprieduma oriģinālu vai tā apstiprinātu kopiju un apliecināšā dokumenta oriģinālu. Visa oficiālā saziņa arī notiek tieši starp minētajām kompetentajām iestādēm (5. panta 1. punkts).

Spriedumu vai tā apstiprinātu kopiju un apliecināmo dokumentu var nodot izpildes valsts kompetentajai iestādei ar jebkādiem rakstiski reģistrējamiem līdzekļiem, piemēram, pa e-pastu un faksu, apstākļos, kas dod iespēju izpildes valstij noteikt tā autentiskumu (18. apsvērums).

Sprieduma valsts spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu vienlaikus nosūta tikai vienai izpildes valstij (5. panta 3. punkts).

Ja sprieduma valsts kompetentajai iestādei nav zināma izpildes valsts kompetentā iestāde, sprieduma valsts iestāde veic visu nepieciešamo izziņas darbu, tostarp izmanto ETST kontaktpunktus, lai iegūtu informāciju no izpildes valsts (5. panta 4. punkts)⁽⁴⁷⁾.

Ja izpildes valsts iestādes, kas saņem spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu, kompetencē nav to atzīt un veikt tā izpildei vajadzīgos pasākumus, tā *ex officio* pārsūta spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu izpildes valsts kompetentajai iestādei un par to attiecīgi informē sprieduma valsts kompetento iestādi (5. panta 5. punkts).

3.7. *Informācijas pieprasījums par noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu*

Soda izpildi reglamentē ar izpildes valsts tiesību aktiem. Tikai izpildes valsts iestādes ir kompetentas pieņemt lēmumus par izpildes procedūrām un noteikt visus pasākumus, kas uz tām attiecas, tostarp pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas pamatus (17. panta 1. punkts).

Tas, cik ilgu laiku notiesātā persona faktiski pavadīs apcietinājumā, pārsvarā ir atkarīgs no izpildes valsts noteikumiem par pirmstermiņa un nosacītu atbrīvošanu. Šajā ziņā dalībvalstīs pastāv būtiskas atšķirības, proti, dažās dalībvalstīs notiesāto personu atbrīvo, ja tā ir izcietusi divas trešdaļas no soda laika, citās dalībvalstīs – tad, ja ir pagājusi viena trešdaļa no soda laika⁽⁴⁸⁾.

Izpildes valsts pēc pieprasījuma informē sprieduma valsts kompetento iestādi par noteikumiem, kas ir piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu. Sprieduma valsts var piekrist tam, ka piemēro šādus noteikumus, vai arī atsaukt apliecināmo dokumentu (17. panta 3. punkts).

Dalībvalstis var paredzēt, ka, pieņemot kādu lēmumu par pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu, drīkst ņemt vērā arī tos sprieduma valsts norādītos tiesību aktus, saskaņā ar kuriem personai ir tiesības kādā konkrētā brīdī tikt atbrīvotai pirms termiņa vai nosacīti (17. panta 4. punkts).

Ieteicams, lai izpildes valsts sniegtu sprieduma valstij un notiesātajai personai skaidru paziņojumu un paskaidrojumu par piemērojamajiem nosacītas atbrīvošanas noteikumiem. Tas varētu nozīmēt, ka būtu jāiesniedz sīkāka informācija par izpildes kārtību, nevis tikai piemērojamās tiesību normas.

⁽⁴⁶⁾ <https://www.EuroPris.org/file/EuroPris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁴⁷⁾ Kompetento izpildes iestāžu kontaktinformācija ir atrodama Tiesu atlantā ETST tīmekļa vietnē: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

⁽⁴⁸⁾ Sk. ECT 2005. gada 15. marta spriedumu *Veermae/Somija*, pieteikums Nr. 38704/03 un ECT 2006. gada 27. jūnija spriedumu *Szabo/Zviedrija*, Nr. 28578/03. ECT konstatēja, ka *de facto* ilgāka ieslodzījuma laika iespējamība izpildes valstī nepadara brīvības atņemšanu par patvaļīgu, ja vien izciešamais sods nepārsniedz kriminālprocesā Somijā piespriesto sodu. Tomēr ECT neizslēdza to, ka būtiski garāks *de facto* soda termiņš varētu izraisīt problēmu saskaņā ar ECTK 5. pantu un tādējādi paredz soda izpildes valsts atbildību saskaņā ar minēto pantu.

Informācija par pirmstermiņa un nosacītu atbrīvošanu sprieduma valstī ir jānorāda apliecinošā dokumenta j) punktā. Sīkāku informāciju par noteikumiem, ko piemēro pirmstermiņa un nosacītai atbrīvošanai, var norādīt apliecinošā dokumenta l) punktā:

- j) Informācija attiecībā uz pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu:
1. Saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem notiesātajai personai ir tiesības tikt atbrīvotai no ieslodzījuma pirms termiņa vai nosacīti, ja tā izcietusi:
    - ☐ pusi no soda laika
    - ☐ divas trešdaļas no soda laika
    - ☐ citu soda laika daļu (lūdz norādīt):
  2. Sprieduma valsts kompetentā iestāde lūdz informēt par:
    - ☐ izpildes valsts tiesību aktu noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz notiesātās personas pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu
    - ☐ pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas perioda sākumu un beigām
- l) Citi lietai nozīmīgi apstākļi (informāciju var sniegt pēc izvēles):
- .....
- .....

3.8. Lūgums veikt pagaidu apcietināšanu

Ja notiesātā persona atrodas izpildes valstī, izpildes valsts var pēc sprieduma valsts lūguma apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkādu citu pasākumu, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā. Šādu apcietināšanas lūgumu var izdot pirms tam, kad saņemts spriedums un apliecinošais dokuments, vai pirms tam, kad ir pieņemts lēmums atzīt spriedumu un izpildīt sodu. Soda ilgumu nevar pagarināt uz tā perioda rēķina, kas pavadīts apcietinājumā pagaidu apcietināšanas dēļ (14. pants).

Šis noteikums ļauj sprieduma valstij nodrošināt, ka notiesātā persona nebēgūlo, piemēram, kamēr gaida, kad izpildes valsts pabeigs pārbaudi par to, vai faktiski ir iespējams pārņemt soda izpildi.

Informācija par pagaidu apcietināšanu ir jānorāda apliecinošā dokumenta e) punktā:

- e) Sprieduma valsts lūgums veikt pagaidu apcietināšanu (ja notiesātā persona ir izpildes valstī):
- ☐ Sprieduma valsts lūdz izpildes valsti apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkākus citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā, kamēr nav pieņemts lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi.
  - ☐ Sprieduma valsts jau ir lūgusi izpildes valsti apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkākus citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā, kamēr nav pieņemts lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi. Lūdz norādīt tās izpildes valsts iestādes nosaukumu, kas pieņēma lēmumu lūgt personu apcietināt (ja šāda informācija ir vajadzīga un ir zināma):
- .....
- .....
- .....

3.9. Apliecinošā dokumenta atsaukšana

Kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies, sprieduma valsts var atsaukt apliecinošo dokumentu no minētās valsts, pamatojot tādu rīcību (13. pants). Patiesi, sprieduma valsts, pamatojoties uz 17. panta 3. punktu, var pieprasīt izpildes valstij informāciju par soda izpildes kārtību, un uz šo pieprasījumu izpildes valstij ir jāatbild, sniedzot precīzu informāciju. Pēc tam, bet vēl pirms soda izpildes sākuma, sprieduma valsts var izvēlēties atsaukt

apliecinošo dokumentu. Jo īpaši, ja sprieduma valsts uzskata, ka nodošana varētu izraisīt pirmstermiņa atbrīvošanu, tā var nolemt nenodot attiecīgo personu un atsaukt apliecinošo dokumentu.

Pēc apliecinošā dokumenta atsaukšanas izpildes valsts sodu vairs neizpilda.

II DAĻA. SPRIEDUMA ATZĪŠANA UN SODA IZPILDE

4. Atzīšanas procedūra

4.1. *Termiņš lēmuma pieņemšanai par atzīšanu un tiesiskās aizsardzības līdzekļi pret lēmumu par nodošanu*

Lai sekmētu un paātrinātu tiesas iestāžu pārrobežu sadarbību, Pamatlēmuma mērķis ir izveidot jaunu, vienkāršotu un efektīvāku sodu nodošanas sistēmu. Tāpēc tajā ir paredzēti termiņi nodošanas norisei. Izpildes valsts kompetentā iestāde pēc iespējas ātri pieņem lēmumu par sprieduma atzīšanu vai neatzīšanu un soda izpildi, un informē sprieduma valsti par to, kā arī par jebkuru lēmumu pielāgot sodu (12. panta 1. punkts). Galīgo lēmumu par sprieduma atzīšanu un soda izpildi pieņem 90 dienās pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta saņemšanas (12. panta 2. punkts).

Pārsniegt termiņu drīkst tikai izņēmuma gadījumos. Tādos gadījumos izpildes valstij nekavējoties, izmantojot jebkurus līdzekļus, ir jāinformē sprieduma valsts, pamatojot atlikšanas iemeslus un norādot paredzamo laiku, kāds vajadzīgs galīgā lēmuma pieņemšanai (12. panta 3. punkts).

Lai gan tas, ka visām dalībvalstīm būtu jānodrošina notiesātajām personām likumisko tiesību īstenošana un tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamība saskaņā ar notiesātās personas valsts tiesību aktiem, ir kopīgs pamats, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādu tiesiskās aizsardzības līdzekļu to sistēmās gadījumā noteikti tiek ievēroti Pamatlēmumā noteiktie termiņi ⁽⁴⁹⁾.

Saskaņā ar LES 19. panta 1. punktu dalībvalstis nodrošina tiesību aizsardzības līdzekļus, kas ir pietiekami efektīvi tiesiskās aizsardzības nodrošināšanai jomās, uz kurām attiecas Savienības tiesības (sk. arī ES Pamattiesību hartas 47. pantu attiecībā uz tiesībām uz efektīvu tiesisko aizsardzību).

Notiesātās personas var iesniegt apelāciju pret lēmumu atzīt un izpildīt spriedumu saskaņā ar izpildes valsts tiesībām. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šāda apelācija netraucē Pamatlēmuma piemērošanai un ir ievēroti termiņi. Parasti saskaņā ar 22. apsvērumu galīgais lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi, tostarp jebkura apelācijas procedūra, tiek izpildīts 90 dienās pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta saņemšanas.

Saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584 Tiesa ir nospriedusi, ka Pamatlēmums 2002/584 neliedz dalībvalstīm iespēju iesniegt apelāciju, kas aptur tiesu iestādes lēmuma izpildi, ja galīgais lēmums ir pieņemts Pamatlēmumā 2002/584 noteiktajos termiņos ⁽⁵⁰⁾.

4.2. *Lūgums sniegt sprieduma tulkojumu*

Parasti sprieduma tulkojums nav vajadzīgs (23. panta 2. punkts). Tomēr pastāv iespēja, ka izpildes valsts lūdz pievienot sprieduma vai tā būtisku daļu tulkojumu. Lai to izdarītu, dalībvalstīm vispirms ir jāiesniedz Padomes Ģenerālsekretariātam deklarācija par to, ka tās vēlas saņemt iespēju izteikt šādu lūgumu (23. panta 3. punkts). Otrkārt, šādu lūgumu var izteikt vienīgi tad, ja izpildes valsts uzskata, ka apliecinošā dokumenta saturs ir nepietiekams, lai pieņemtu lēmumu par soda izpildi, un – ja nepieciešams, pēc izpildes valsts un sprieduma valsts kompetento iestāžu konsultācijām –, lai norādītu, kuras būtiskās sprieduma daļas ir jāiztulko (23. panta 2. un 3. punkts).

4.3. *Atlikšana*

Pamatlēmumā ir paredzēta iespēja – gadījumā, ja apliecinošais dokuments ir nepilnīgs vai klaji neatbilst spriedumam, – atlikt sprieduma (ne)atzīšanu (11. pants). Izpildes valsts kompetentā iestāde var noteikt saprātīgu termiņu, kurā apliecinošais dokuments ir jāaizpilda vai jāizlabo (sk. 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu).

⁽⁴⁹⁾ Saistībā ar EAO sk. Tiesas 2013. gada 30. maija spriedumu *Jeremy F.*, C-168/13 PPU, ECLI:EU:C:2013:358.

⁽⁵⁰⁾ Sk. arī Tiesas spriedumu *Jeremy F.*

4.4. *Pagaidu apcietināšana*

Ja notiesātā persona atrodas izpildes valstī, izpildes valsts var pēc sprieduma valsts lūguma apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkādu citu pasākumu, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā. Šādu apcietināšanas lūgumu var izdot pirms tam, kad saņemts spriedums un apliecinotais dokuments, vai pirms tam, kad ir pieņemts lēmums atzīt spriedumu un izpildīt sodu. Soda ilgumu nevar pagarināt uz tā perioda rēķina, kas pavadīts apcietinājumā pagaidu apcietināšanas dēļ (14. pants).

Šis noteikums ļauj sprieduma valstij nodrošināt, ka notiesātā persona nebēgūlo, piemēram, kamēr gaida, kad izpildes valsts pabeigs pārbaudi par to, vai faktiski ir iespējams pārņemt soda izpildi.

5. **Lēmums par atzīšanu un izpildi**

5.1. *Vispārīgs pienākums atzīt un izpildīt*

Izpildes valsts kompetentajai iestādei ir pienākums atzīt pārsūtīto spriedumu un tūlīt veikt visus soda izpildei vajadzīgos pasākumus, izņemot gadījumus, kad tā nolemj izmantot kādu no sprieduma neatzīšanas un neizpildīšanas pamatiem (8. panta 1. punkts).

5.2. *Izpildes valsts piekrišana*

Izpildes valsts piekrišana ir priekšnoteikums visās situācijās, uz kurām neattiecas 4. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunkts, t. i., attiecībā uz valstspiederīgajiem, kuri nedzīvo izpildes valstī un kurus nav paredzēts uz to izraidīt, vai personām, kuras uzturas izpildes valstī, nebūdamas tās valstspiederīgie (4. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Šajā gadījumā ir jānotiek sprieduma valsts un izpildes valsts kompetento iestāžu konsultācijām, un izpildes valstij ir tiesības atteikties sadarbību, nepiekrītot nodošanai (8. apsvērums).

Katra dalībvalsts var atkāpties no šā noteikuma, iesniedzot deklarāciju, kurā norādīts, ka tās iepriekšēja piekrišana sprieduma un apliecinotā dokumenta pārsūtīšanai nav vajadzīga (4. panta 7. punkts), ja notiesātā persona:

- a) dzīvo un ir vismaz piecus gadus nepārtraukti likumīgi uzturējusies izpildes valstī un tā saglabās pastāvīgas uzturēšanās tiesības šajā valstī ⁽⁵¹⁾; un/vai
- b) ir izpildes valsts valstspiederīgais – gadījumos, kas nav paredzēti 4. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

Šāda deklarācija ir derīga dalībvalsts attiecībā ar citām dalībvalstīm, kas ir iesniegušas tādu pašu paziņojumu vai nu laikā, kad tika pieņemts Pamatlēmums, vai vēlāk (4. panta 7. punkts).

Īstenojot šo pamatlēmumu, dalībvalstis paredz pasākumus, kuros jo īpaši ņem vērā mērķi sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un kuri ir pamats, saskaņā ar ko attiecīgās kompetentās iestādes lemj par to, vai piekrist pārsūtīt spriedumu un apliecinotā dokumentu 4. panta 1. punkta c) apakšpunktam atbilstīgos gadījumos (4. panta 6. punkts).

Deklarācijas, kas iesniegtas saskaņā ar 4. panta 7. punktu, var aplūkot ETST tīmekļa vietnē ⁽⁵²⁾.

5.3. *To 32 nodarījumu saraksts, kuru gadījumā netiek pārbaudīta abpusēja sodāmība*

Izpildes iestādei būtu jāpārbauda, vai par kādu no nodarījumiem sprieduma iestāde nav noteikusi, ka tas ir pieskaitāms kādai no 32 nodarījumu kategorijām, kas minētas 7. panta 1. punktā. Izpildes iestāde var pārbaudīt abpusēju sodāmību tikai attiecībā uz tiem nodarījumiem, kas nav iekļauti 32 nodarījumu sarakstā.

Būtu jāuzsver, ka 7. panta 1. punkta nosacījumu izvērtēšanai svarīga ir tikai nodarījuma definīcija un maksimālais sods, kas paredzēts sprieduma dalībvalsts tiesību aktos. Izpildes iestādei ir jāatzīst tas, ko sprieduma iestāde ir norādījusi apliecinotajā dokumentā.

Saskaņā ar Pamatlēmumu dalībvalstīm ir iespēja turpināt veikt abpusējas sodāmības pārbaudi arī attiecībā uz 32 pārkāpumu kategorijām. Lai varētu piemērot šo izņēmumu, ir jāiesniedz deklarācija Padomes Ģenerālsekretariātam – vai nu laikā, kad tiek pieņemts instruments, vai kādā vēlākā posmā, ko dalībvalsts uzskata par atbilstošu. Līdzīgi – dalībvalstis var arī atsaukt šīs deklarācijas jebkurā laikā (7. panta 4. punkts). Daudzas dalībvalstis ir iesniegušas deklarācijas, kas ļauj tām pārbaudīt abpusējo sodāmību attiecībā uz visiem nodarījumiem (sk. 14. zemsvītras piezīmi).

⁽⁵¹⁾ Termins "pastāvīgas uzturēšanās tiesības" ir izskaidrots minētā punkta otrajā daļā.

⁽⁵²⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

Tiesa spriedumā lietā C-289/15 *Grundza* ⁽⁵³⁾ interpretēja Pamatlēmuma 7. panta 3. punktu un 9. panta 1. punkta d) apakšpunktu (proti, to, kā ir jāvērtē abpusējas sodāmības nosacījums). Tiesa nosprieda šādi:

“38. (...) izvērtējot abpusējo sodāmību, izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jāpārbauda, vai nodarījuma pamatā esošā rīcība, kas ir atspoguļota sprieduma valsts kompetentās iestādes pasludinātajā spriedumā, pati par sevi, ja tā tiktu veikta izpildes valstī, būtu krimināli sodāma šajā teritorijā.

(..)

49. (...) izvērtējot abpusējo sodāmību, izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jāpārbauda nevis tas, vai ir pārkāptas sprieduma valsts aizsargātās intereses, bet gan tas, vai gadījumā, ja aplūkots nodarījums būtu izdarīts dalībvalstī, kurā atrodas šī iestāde, par pārkāptām tiktu uzskatītas līdzīgas intereses, kas ir aizsargātas ar šīs valsts tiesībām.”

5.4. Soda pielāgošana

Tā kā Pamatlēmuma pamatā ir savstarpēja uzticēšanās citu dalībvalstu tiesību sistēmām, būtu jāievēro sprieduma valsts tiesneša lēmums, kuru principā nevajadzētu ne pārskatīt, ne pielāgot (8. panta 1. punkts) ⁽⁵⁴⁾. Šim tā dēvētajam “nepārtrauktas izpildes” principam ⁽⁵⁵⁾ ir divi izņēmumi, kas izriet no sprieduma valsts piemērotā soda nesaderības, ja tas vai nu pēc ilguma, vai veida neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem:

- 1) soda ilgums atšķiras: ja sprieduma valsts soda ilgums neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts var to pielāgot tikai tad, ja minētais sods pārsniedz augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts par līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem (piem., ja piespriests 14 gadu cietumsods par tādiem nodarījumiem saistībā ar narkotikām, par kuriem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem piemērojamais sods nepārsniedz 12 gadus). Tomēr pielāgotais sods nav mazāks par augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem (8. panta 2. punkts);
- 2) soda veids atšķiras: ja sprieduma valsts soda veids neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts var to pielāgot sodam vai pasākumam, kas paredzēts tās tiesību aktos attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem (piem., mūža ieslodzījumu var pielīdzināt 20 gadus ilgam ieslodzījumam). Tomēr izpildes valsts kompetentajai iestādei ir jāpārlicinās, ka pielāgotais sods vai pasākums pēc iespējas atbilst sākotnējam sodam, kas piespriests sprieduma valstī. Turklāt izpildes valsts kompetentā iestāde nevar pārvērst sākotnējo sodu par naudassodu (8. panta 3. punkts).

Abās situācijās, ja tiek uzskatīts, ka pielāgošana ir nepieciešama, izpildes valsts kompetentā iestāde pēc iespējas ātri informē sprieduma valsts kompetento iestādi par savu lēmumu pielāgot sodu (12. panta 1. punkts).

Ja sprieduma valsts nepiekrīt soda pielāgošanai, tā var nolemt atsaukt apliecinošo dokumentu (13. pants).

Pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriesto sodu saistībā ar tā veidu vai ilgumu (8. panta 4. punkts).

Kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies, sprieduma valsts var atsaukt apliecinošo dokumentu, ja tā uzskata, ka lēmums pielāgot sodu ir pretrunā tās sākotnējam nodomam nodot notiesāto personu (12. panta 1. punkts apvienojumā ar 13. pantu).

8. panta 2. un 3. punktā ir noteikta sprieduma valsts sākotnēji piemērotā soda pielāgošana. Tāpēc noteikumi par sprieduma pielāgošanu neattiecas uz pirmstermiņa un nosacītas atbrīvošanas procedūrām, jo tās attiecas uz soda izpildi. Soda izpildes režīms ir noteikts Pamatlēmuma 17. pantā (sal. ar 7.3. iedaļu).

⁽⁵³⁾ Tiesas 2017. gada 11. janvāra spriedums *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, par 7. panta 3. punkta un 9. panta 1. punkta d) apakšpunkta interpretāciju attiecībā uz nosacījumiem, kas ir jāizpilda saistībā ar abpusējas sodāmības prasību.

⁽⁵⁴⁾ Tiesas 2018. gada 13. decembra spriedums *Sut*, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 20. jūlijā iesniedza *Rechtbank Amsterdam* (Nīderlande), SF (lieta C-314/18).

⁽⁵⁵⁾ Pretstatā tā dēvētajam pārveidošanas principam, ko piemēro saskaņā ar EP 1983. gada Konvenciju. Sk. EP 1983. gada Konvencijas paskaidrojuma rakstu.

5.5. Neatzīšanas un neizpildīšanas pamats

Vispārīgo pienākumu atzīt un izpildīt pārsūtītu spriedumu (kas paredzēts 8. panta 1. punktā) ierobežo neatzīšanas un neizpildīšanas pamats, proti, atteikuma pamatojums (9. pants). Svarīgi norādīt, ka šie pamatā izklāstītie nosacījumi ir vienīgie, uz kuriem izpildes iestāde var atsaukties, lai pamatotu neizpildīšanu. Tiesa ir precizējusi attiecībā uz Pamatlēmumu 2002/584, ka pamatojumu saraksts ir visaptverošs⁽⁵⁶⁾.

Atteikuma pamats būtu jāīsteno kā kompetentās iestādes brīva izvēle. Pamatlēmuma 9. pantā ir skaidri noteikts, ka kompetentā iestāde "var" atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu, un tas nozīmē, ka kompetentajai izpildes iestādei joprojām ir rīcības brīvība katrā atsevišķā gadījumā novērtēt, vai ir atbilstoši piemērot atteikuma pamatu⁽⁵⁷⁾.

Izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu, ja piemēro vienu vai vairākus no tālāk minētajiem neatzīšanas un neizpildīšanas pamatiem.

5.5.1. Nepilnīgs vai neprecīzs apliecinošais dokuments (9. panta 1. punkta a) apakšpunkts)

4. pantā minētais apliecinošais dokuments ir nepilnīgs vai klaji neatbilst spriedumam un tas nav aizpildīts vai izlabots izpildes valsts kompetentās iestādes noteiktā pieņemamā termiņā.

5.5.2. Neatbilstība pārsūtīšanas kritērijiem (9. panta 1. punkta b) apakšpunkts)

Nav izpildīti 4. panta 1. punktā minētie kritēriji. Sk. papildu skaidrojumu 2.3.1. sadaļā.

5.5.3. *Ne bis in idem* (9. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

Soda izpilde būtu pretrunā *ne bis in idem* principam.

Tiesa ir pasludinājusi vairākus spriedumus lietās par *ne bis in idem* principa interpretēšanu saistībā ar 1990. gada Konvencijas 54. pantu. Šie spriedumi ir piemērojami Pamatlēmumam 2002/584 atbilstoši spriedumam lietā *Mantello*⁽⁵⁸⁾, un tajos ir izskaidroti tādi jēdzieni kā "galīgais lēmums", "tā pati darbība" un "sods ir izciests". Savā spriedumā lietā C-129/14 *PPU Spasic*⁽⁵⁹⁾, Tiesa nosprieda, ka 1990. gada Konvencijas 54. pants pēc būtības ir saderīgs ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 50. pantu, kurā ir noteikts minētais *ne bis in idem* princips.

1990. gada Konvencijas 54. pants

"Personu, kuras sakarā vienā Līgumslēdzējā Pusē ir pieņemts galīgais tiesas spriedums, nedrīkst par to pašu nodarījumu saukt pie atbildības citā Līgumslēdzējā Pusē, ar noteikumu, ka notiesāšanas gadījumā sods jau ir izciests, to izcieš vai to vairs nevar izpildīt atbilstīgi tās Līgumslēdzējas Puses tiesību aktiem, kurā spriedums pieņemts."

ES Pamattiesību hartas 50. pants

"Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam krimināllietā par to pašu noziedzīgo nodarījumu

Nevienu nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt krimināllietā par nodarījumu, par kuru viņš saskaņā ar tiesību aktiem Savienībā jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu."

5.5.4. Abpusējas sodāmības neesība (9. panta 1. punkta d) apakšpunkts)

Pamatlēmuma 7. panta 3. punktā minētajā gadījumā un tad, ja izpildes valsts saskaņā ar 7. panta 4. punktu ir iesniegusi deklarāciju, 7. panta 1. punktā minētajā gadījumā izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu, ja tas attiecas uz darbībām, kuras saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem neatzītu par nodarījumu.

Tādējādi šis atteikuma pamats attiecas uz:

- 1) nodarījumiem, kuri neatbilst nevienai no 7. panta 1. punktā uzskaitītajām 32 nodarījumu kategorijām;
- 2) nodarījumiem, kuri atbilst kādai no 7. panta 1. punktā uzskaitītajām 32 nodarījumu kategorijām, bet par kuriem sprieduma valstī paredzēts vienīgi tāds brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kura maksimālais ilgums ir mazāks par trim gadiem; vai

⁽⁵⁶⁾ Īpaši savos spriedumos lietā C-123/08 *Wolzenburg*, 57. punkts, un apvienotajās lietās C-404/15 un C-659/15 *PPU, Aranyosi un Căldăraru*, 80. punkts.

⁽⁵⁷⁾ Šajā saistībā sk. arī Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedumu *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. punkts.

⁽⁵⁸⁾ Tiesas 2010. gada 16. novembra spriedums *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

⁽⁵⁹⁾ Tiesas 2014. gada 27. maija spriedums *Spasic*, C-129/14 *PPU*, ECLI:EU:C:2014:586.

3) visiem nodarījumiem, ja ir iesniegta deklarācija saskaņā ar 7. panta 4. punktu.

Attiecībā uz nodokļiem vai nodevām, muitu un valūtas maiņu sprieduma atzīšanu un izpildi nedrīkst atteikt, pamatojoties uz to, ka izpildes valsts tiesību akti neparedz tādus pašus nodokļus vai nodevas vai tajos nav ietvertas tādas pašas normas par nodokļiem, nodevām un muitas un valūtas maiņas noteikumiem kā sprieduma valsts tiesību aktos.

Tiesa spriedumā lietā C-289/15 *Grundza* paskaidroja, kā ir jāvērtē abpusējas sodāmības nosacījums (sk. 5.3. sadaļu).

5.5.5. Soda izpildei iestāties noilgums (9. panta 1. punkta e) apakšpunkts)

Saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem soda izpildei ir iestāties noilgums.

5.5.6. Izpildes valsts tiesību aktos paredzēta imunitāte (9. panta 1. punkta f) apakšpunkts)

Izpildes valsts tiesību aktos ir paredzēta imunitāte, kas soda izpildi padara neiespējamu.

5.5.7. Kriminālatbildības iestāšanās vecums (9. panta 1. punkta g) apakšpunkts)

Sods ir piespriests personai, kuru saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem tās vecuma dēļ nevarētu saukt pie kriminālatbildības par darbībām, par kurām spriedums ir pieņemts.

Dalībvalstu tiesību aktos ir noteikts dažāds minimālais vecums, kad iestājas kriminālatbildība. Šo atteikuma pamatu piemēro, ja izpildes dalībvalstī pret attiecīgo personu tās vecuma dēļ varētu ierosināt tikai civilprocesu vai administratīvo procesu, nevis kriminālprocesu.

Tiesa saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584 ir paskaidrojusi ⁽⁶⁰⁾, ka izpildes tiesu iestādei ir jāatsakās ⁽⁶¹⁾ nodot tikai tos nepilngadīgos, kuri saskaņā ar izpildes dalībvalsts tiesību aktiem vēl nav sasnieguši vecumu, kurā tos var saukt pie kriminālatbildības par darbībām, kas ir EAO pamatā. Lai to novērtētu, tiesu iestādei ir vienkārši jāpārbauda, vai attiecīgā persona ir sasniegusi minimālo vecumu, lai to varētu saukt pie kriminālatbildības izpildes dalībvalstī par darbībām, kas ir EAO pamatā. Iestādei nav jāņem vērā nekādi papildu nosacījumi saistībā ar novērtējumu, pamatojoties uz tās personas apstākļiem, uz kuru attiecas kriminālvajāšana un nepilngadīgā notiesāšana par šādām darbībām saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.

5.5.8. Soda atlikušais izpildes laiks ir pārāk īss (9. panta 1. punkta h) apakšpunkts)

Brīdī, kad izpildes valsts kompetentā iestāde ir saņēmusi spriedumu, soda atlikušais izpildes laiks ir īsāks nekā seši mēneši.

Ņemot vērā maksimālo termiņu 120 dienas (90 dienas galīgā lēmuma pieņemšanai par sprieduma atzīšanu, sk. 12. panta 2. punktu, + 30 dienas notiesātās personas nodošanai, sk. 15. panta 1. punktu), kas noteikts Pamatlēmumā, izpildes valsts var uzskatīt nodošanu par neatbilstošu, ja soda atlikušais izpildes laiks ir īsāks par sešiem mēnešiem. Šajā saistībā svarīgs ir brīdis, kad izpildes valsts saņēma spriedumu.

5.5.9. Notiesāšana in absentia (9. panta 1. punkta i) apakšpunkts)

Ar Pamatlēmumu 2009/299/TI tika grozīts Pamatlēmums, grozot 9. panta 1. punkta i) apakšpunktu par lēmumiem, kas pieņemti, personu notiesājot *in absentia*. Šie noteikumi attiecas uz situācijām, kad izpildes iestāde ir saņēmusi spriedumu par sodu, kas ir jāatzīst un jāizpilda, pamatojoties uz sprieduma valstī veiktu iztiesāšanu, kurā notiesātā persona personiski nepiedalījās.

Pamatlēmuma 9. panta 1. punkta i) apakšpunktā ir noteikts pamats atteikumam, ja saskaņā ar 4. pantā noteikto apliecinošo dokumentu persona personiski nepiedalījās tās lietas izskatīšanā tiesā, kurā pieņemts spriedums.

Tomēr šim noteikumam ir vairāki izņēmumi. Izpildes iestāde nevar atteikt izpildīt pieprasījumu atzīt un izpildīt sodu, pamatojoties uz *in absentia* pieņemtu lēmumu, ja apliecinošajā dokumentā ir norādīts, ka saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktos paredzētajām procesuālajām prasībām attiecīgā persona:

⁽⁶⁰⁾ Tiesas 2018. gada 23. janvāra spriedums *Dawid Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

⁽⁶¹⁾ Saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 3. panta 3. punktu tas ir obligāts atteikuma iemesls, savukārt tas pats atteikuma iemesls Pamatlēmumā ir fakultatīvs.

- i) vai nu savlaicīgi:
- saņēma pavēsti un tādējādi tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, vai ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu,
  - un
  - tika informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts *in absentia*;
- vai arī
- ii) zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu pārstāvi aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais pārstāvis patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;
- vai arī
- iii) ir saņēmusi spriedumu un, būdama skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā personai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais spriedums varētu tikt atcelts:
- ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd spriedumu,
  - vai
  - attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību.

Tiesa jau ir pasludinājusi dažus spriedumus par notiesāšanu *in absentia* saistībā ar Pamatlēmumu 2002/584.

Spriedums lietā C-399/11 *Melloni* ⁽⁶²⁾ bija par jautājumu, vai Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas neļauj izpildes tiesu iestādēm minētajā noteikumā paredzētajos apstākļos izpildīt EAO, kas izdots, lai izpildītu sodu, ar nosacījumu, ka *in absentia* pieņemto notiesājošo spriedumu var pārskatīt sprieduma dalībvalstī.

Tiesa uzskatīja, ka Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punktā ir paredzēts iespējams pamats nepildīt EAO, kas izdots, lai izpildītu sodu, ja attiecīgā persona ir notiesāta *in absentia*. Tomēr šai iespējai ir četri izņēmumi, kas minēti Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta a)–d) apakšpunktā. Tiesa nosprieda, ka šajās četrās situācijās izpildes tiesu iestāde var nenodot *in absentia* notiesātu personu ar nosacījumu, ka notiesājošo spriedumu var pārskatīt minētās personas klātbūtnē.

Turklāt ir izdoti vairāki spriedumi par termina “lietas izskatīšana, kurā pieņemts lēmums” interpretāciju Pamatlēmuma 2002/584 4.a panta 1. punkta izpratnē ⁽⁶³⁾.

5.5.10. Kriminālvajāšana par nodarījumiem pirms nodošanas (9. panta 1. punkta j) apakšpunkts)

Izpildes valsts, pirms pieņem lēmumu atbilstīgi 12. panta 1. punktam, iesniedz piekrišanas lūgumu sprieduma valsts kompetentajai iestādei saskaņā ar 18. panta 3. punktu, bet sprieduma valsts saskaņā ar 18. panta 2. punkta g) apakšpunktu nepiekrīt, ka attiecīgo personu izpildes valstī vajā, notiesā vai kā citādi tai atņem brīvību par nodarījumu, kas izdarīts pirms nodošanas un kas nav nodarījums, kura dēļ persona bija nodota. Saskaņā ar 23. apsvērumu 18. panta 1. punktā noteikts, ka, neskarot 2. punktā uzskaitītos izņēmumus, īpašā noteikuma principu piemēro, ja persona ir nodota izpildes valstij. Tādēļ tas nebūtu jāpiemēro, ja persona nav nodota izpildes valstij, piemēram, ja persona ir aizbēgusi uz izpildes valsti.

⁽⁶²⁾ Tiesas 2013. gada 26. februāra spriedums *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107.

⁽⁶³⁾ Tiesas 2016. gada 24. maija spriedums *Dworzecki*, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346; 2017. gada 10. augusta spriedums *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628; 2017. gada 10. augusta spriedums *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629 un 2017. gada 22. decembra spriedums *Arđic*, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.

5.5.11. Ar psihiatrisku vai veselības aprūpi saistīts pasākums vai cits ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums (9. panta 1. punkta k) apakšpunkts)

Sodā iekļauts ar psihiatrisku vai veselības aprūpi saistīts pasākums vai cits ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, ko, neskarot 8. panta 3. punktu, izpildes valsts nevar izpildīt saskaņā ar tās tiesību sistēmu vai veselības aprūpes sistēmu.

Pamatlēmuma 19. apsvērumā ir teikts, ka gadījumos, kas minēti 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, izpildes valstij, pirms tā atsakās atzīt un īstenot sodu, kurš ietver pasākumu, kas nav brīvības atņemšanas sods, vajadzētu apsvērt iespēju pielāgot šo sodu saskaņā ar Pamatlēmumu.

Saskaņā ar 20. apsvērumu atteikuma pamatu, kas minēts 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, var piemērot arī gadījumos, ja personu atzīst par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lai arī kompetentā iestāde ir piemērojusi pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu, izņemot brīvības atņemšanas sodu kā noziedzīga nodarījuma sekas.

5.5.12. Ekstrateritorialitāte (9. panta 1. punkta l) apakšpunkts)

Spriedums attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, ko atbilstīgi izpildes valsts tiesību aktiem uzskata par tādiem, kuri pilnībā izdarīti vai arī kuru lielākā daļa vai būtiska daļa izdarīta šīs valsts teritorijā vai vietā, kas ir vienlīdz uzskatāma par tās teritoriju.

Saskaņā ar 21. apsvērumu ar teritorialitāti saistītais atteikuma pamats būtu jāpiemēro tikai izņēmuma gadījumos un ievērojot to, lai notiktu pēc iespējas plašāka sadarbība saskaņā ar šā pamatlēmuma noteikumiem, kā arī ņemot vērā tā mērķi. Ikvienu lēmumu piemērot šo atteikuma pamatu vajadzētu katrā konkrētā gadījumā pamatot ar analīzi, un pirms tā pieņemšanas sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm vajadzētu savstarpēji apspriesties.

5.6. *Daļēja atzīšana un izpilde*

Pamatlēmumā izpildes valstij ir atļauts konsultēties ar sprieduma valsts kompetento iestādi, lai rastu vienošanos par daļēju sprieduma atzīšanu un izpildi, tā vietā, lai atteiktu sadarbību, ja pilnīga atzīšana nav iespējama (10. pants).

Sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes katrā konkrētā gadījumā var vienoties daļēji atzīt un izpildīt sodu saskaņā ar šo iestāžu paredzētiem nosacījumiem ar noteikumu, ka soda ilgums tā rezultātā nepagarinās. Ja šādas vienošanās nav, apliecinošo dokumentu atsauc.

6. **Notiesātās personas nodošana**

6.1. *Fiziskās nodošanas termiņi*

Pamatprincips ir tāds, ka, ja notiesātā persona atrodas sprieduma valstī, viņu nodod termiņā, par ko vienojas sprieduma valsts un izpildes valsts, bet ne vēlāk kā 30 dienas pēc izpildes valsts galīgā lēmuma par sprieduma atzīšanu un soda izpildi, ja vien nodošanu nekavē neparedzēti apstākļi (15. panta 1. punkts).

Ja notiesātās personas nodošanu 15. panta 1. punktā noteiktajā laikposmā kavē neparedzēti apstākļi, sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes nekavējoties sazinās viena ar otru. Nodšana notiek, tiklīdz minēto apstākļu vairs nav. Sprieduma valsts kompetentā iestāde nekavējoties informē kompetento izpildes valsts iestādi un vienojas par jaunu nodošanas datumu. Tādā gadījumā nodošana notiek 10 dienās no dienas, par ko panākta jaunā vienošanās (15. panta 2. punkts).

6.2. *Tranzīts caur citu dalībvalsti*

Lai nodrošinātu notiesātās personas neierobežotu nodošanu no sprieduma valsts izpildes valstij caur citu dalībvalstu teritoriju, sprieduma valsts pārsūta apliecinošā dokumenta kopiju un tranzīta pieprasījumu attiecīgajām dalībvalstīm, kuras atļauj tranzītu. Dalībvalsts, kurai lūdz atļaut tranzītu, paziņo savu lēmumu ne vēlāk kā vienu nedēļu pēc tranzīta pieprasījuma saņemšanas (16. panta 1.-3. punkts).

Apliecinošā dokumenta kopija un tranzīta pieprasījums nav jāpārsūta gaisa transporta gadījumos, kuros nav paredzēta apstāšanās vienas vai vairāku dalībvalstu teritorijā (sk. 16. panta 5. punktu).

6.3. *Pārsūtīšanas izmaksas*

Izmaksas, kas rodas sakarā ar Pamatlēmuma piemērošanu, sedz izpildes valsts, izņemot izmaksas par notiesātās personas nodošanu izpildes valstij un izmaksas, kas rodas tikai un vienīgi sprieduma valsts teritorijā un ko sedz sprieduma valsts (24. pants).

6.4. *Ceļošanas dokumenti*

Lai gan Pamatlēmumā tas nav minēts, svarīgs elements, kas nodrošina tā netraucētu praktisku piemērošanu, ir ceļošanas dokumentu izdošana. Tiek uzskatīts, ka derīgs ceļošanas dokuments ir svarīgs un nepieciešams nodošanas priekšnoteikums (sk. sīkāku informāciju *EuroPris* "Resursu grāmatā par ieslodzīto personu nodošanu") ⁽⁶⁴⁾.

7. **Soda izpilde**

7.1. *Tiesību akti, ar ko reglamentē soda izpildi*

Pamatlēmumā ir skaidri noteikts, ka soda izpildi reglamentē ar izpildes valsts tiesību aktiem. Tikai izpildes valsts iestādes ir kompetentas pieņemt lēmumus par izpildes procedūrām un noteikt visus pasākumus, kas uz tām attiecas, tostarp pirmstermiņa un nosacītas atbrīvošanas pamatus (17. pants).

7.2. *Atskaitījumi*

Izpildes valsts kompetentā iestāde visu brīvības atņemšanas laiku, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, atskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas jāizcieš (17. panta 2. punkts) ⁽⁶⁵⁾.

7.3. *Pirmstermiņa un nosacīta atbrīvošana*

Tas, cik ilgu laiku notiesātā persona faktiski pavadīs apcietinājumā, pārsvarā ir atkarīgs no izpildes valsts noteikumiem par pirmstermiņa un nosacītu atbrīvošanu. Šajā ziņā dalībvalstīs pastāv būtiskas atšķirības, proti, dažās dalībvalstīs notiesāto personu atbrīvo, ja tā ir izcietusi divas trešdaļas no soda laika, citās dalībvalstīs – tad, ja ir pagājusī viena trešdaļa no soda laika ⁽⁶⁶⁾.

Izpildes valsts kompetentā iestāde pēc pieprasījuma informē sprieduma valsts kompetento iestādi par noteikumiem, kas ir piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu. Kad šī informācija ir iesniegta, sprieduma valsts var piekrist piemērot šādus noteikumus vai var izvēlēties atsaukt applicinošo dokumentu un izbeigt nodošanas procesu (17. panta 3. punkts).

Dalībvalstis var paredzēt, ka, pieņemot kādu lēmumu par pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu, drīkst ņemt vērā arī tos sprieduma valsts norādītos tiesību aktus, saskaņā ar kuriem personai ir tiesības kādā konkrētā brīdī tikt atbrīvotai pirms termiņa vai nosacīti (17. panta 4. punkts).

Ieteicams, lai izpildes valsts sniegtu sprieduma valstij un notiesātajai personai skaidru paziņojumu un paskaidrojumu par piemērojamajiem nosacītas atbrīvošanas noteikumiem. Varētu nebūt pietiekami tikai ar to, ka tiek norādītas piemērojamās tiesību normas.

7.4. *Amnestija, apžēlošana*

Amnestēt vai apžēlot notiesāto personu var gan sprieduma valsts, gan izpildes valsts (19. panta 1. punkts).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.EuroPris.org/file/EuroPris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁶⁵⁾ Attiecībā uz to, ka izpildes valsts ņem vērā darbu, kas veikts ieslodzījuma vietā sprieduma valstī, sk. Tiesas (virspalātas) 2016. gada 8. novembra spriedumu *Ognyanov* (C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835). Šajā gadījumā Tiesa nosprieda, ka Pamatlēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj valsts tiesību normu, kas interpretēta tādējādi, ka tajā ir atļauts izpildes valstij samazināt sodu notiesātajai personai saistībā ar darbu, ko tā ir veikusi sava apcietinājuma laikā sprieduma valstī, lai gan pēdējās minētās valsts kompetentās iestādes saskaņā ar tās tiesībām nav izdarījušas šādu soda samazināšanu.

⁽⁶⁶⁾ Sk. ECT 2005. gada 15. marta spriedumu *Veermae/Somija*, pieteikums Nr. 38704/03 un ECT 2006. gada 27. jūnija spriedumu *Szabo/Zviedrija*, Nr. 28578/03. ECT konstatēja, ka *de facto* ilgāka ieslodzījuma laika iespējamība izpildes valstī nepadara brīvības atņemšanu par patvaļīgu, ja vien izciešamais sods nepārsniedz kriminālprocesā sprieduma valstī piespriesto sodu. Tomēr ECT neizslēdza to, ka būtiski garāks *de facto* soda termiņš varētu izraisīt problēmu saskaņā ar ECTK 5. pantu un tādējādi paredz soda izpildes valsts atbildību saskaņā ar minēto pantu. Tomēr, lai tā notiktu, būtu jāpierāda, ka pastāvēja būtisks pamats, lai uzskatītu, ka soda laiks izpildes valstī būtu nesamērīgs ar soda laiku sprieduma valstī.

7.5. *Sprieduma pārskatīšana*

Tomēr, ja ir plānots pārskatīt spriedumu, tikai sprieduma valsts var pieņemt lēmumu par lūgumiem pārskatīt spriedumu (19. panta 2. punkts).

7.6. *Tiesības izpildīt spriedumu*

Sprieduma valsts neturpina soda izpildi, ja tā izpilde ir sākusies izpildes valstī, izņemot gadījumus, kad tiesības izpildīt sodu nodod atpakaļ sprieduma valstij, ja izpildes valsts to informē par soda daļēju neizpildīšanu (22. pants).

7.7. *Paziņošanas un informēšanas pienākumi*

Pamatlēmumā ir sīki izklāstīti gan sprieduma valsts, gan izpildes valsts informēšanas pienākumi gan pirms, gan pēc nodošanas.

Sprieduma valsts kompetentajai iestādei ir jāinformē izpildes valsts kompetentā iestāde par visiem lēmumiem vai pasākumiem, kuru dēļ sods vairs nav izpildāms uzreiz vai noteiktā laikposmā (20. pants). Attiecīgi izpildes valsts kompetentā iestāde beidz soda izpildi, tiklīdz tā ir saņēmusi šo informāciju.

Izpildes valsts kompetentā iestāde, izmantojot jebkurus līdzekļus, ar ko var iegūt rakstisku apliecinājumu, nekavējoties informē sprieduma valsts kompetento iestādi (21. pants):

- a) par sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanu citas dalībvalsts kompetentajai iestādei, jo izpildes valsts nav kompetenta to atzīt;
- b) par to, ka faktiski nevar izpildīt sodu, jo pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanas izpildes valstij notiesātā persona izpildes valsts teritorijā nav atrodama; tādā gadījumā izpildes valstij nav pienākuma izpildīt sodu;
- c) par galīgo lēmumu atzīt spriedumu un izpildīt sodu, kopā ar šā lēmuma datumu;
- d) par jebkādu lēmumu neatzīt spriedumu un neizpildīt sodu uz atteikuma pamata (9. pants), kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- e) par jebkādu lēmumu pielāgot sodu (8. panta 2. vai 3. punkts), kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- f) par jebkādu lēmumu neizpildīt sodu, ja ir piemērota amnestija vai apžēlošana (19. panta 1. punkts), kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- g) par nosacītas atbrīvošanas perioda sākumu un beigām, ja sprieduma valsts tā norādījusi apliecinajā dokumentā;
- h) par notiesātās personas izbēgšanu no apcietinājuma;
- i) par soda izpildi, līdzko tas izpildīts.

8. **Īpašā noteikuma princips**

Notiesātu personu, kas nodota izpildes valstij, "nedrīkst vajāt, to nedrīkst tiesāt vai citādi atņemt tai brīvību par nodarījumu, kas izdarīts pirms šīs personas nodošanas un kas nav nodarījums, saistībā ar kuru šī persona tika nodota" (18. pants).

Saskaņā ar 23. apsvērumu īpašā noteikuma principu piemēro tikai tad, ja persona ir nodota izpildes valstij. Tādēļ tas nebūtu jāpiemēro, ja persona nav nodota izpildes valstij, piemēram, ja persona ir aizbēgusi uz izpildes valsti.

Tomēr īpašā noteikuma principam ir vairāki konkrēti izņēmumi (sk. 18. panta 2. punktu). Tāpēc personu var vajāt izpildes valstī:

- a) ja persona, kam bijusi iespēja atstāt izpildes valsts teritoriju, to nav izdarījusi 45 dienās pēc galīgas atbrīvošanas vai ir atgriezušies minētajā teritorijā pēc tās atstāšanas;
- b) ja par nodarījumu nav paredzēts sodīt ar brīvības atņemšanu vai ar piespiedu līdzekli;
- c) ja kriminālprocess neparedz piemērot pasākumus, kas ierobežo personas brīvību;

- d) ja notiesātajai personai varētu piespriest sodu vai pasākumu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, jo īpaši naudassodu, vai kādu pasākumu, kas to aizstāj, arī tad, ja tas varētu ierobežot personas brīvību;
- e) ja persona ir piekritusi nodošanai;
- f) ja notiesātā persona pēc nodošanas ir skaidri atteikusies no tiesībām piemērot īpašos noteikumus attiecībā uz konkrētiem nodarījumiem, kas izdarīti pirms personas nodošanas. Atteikšanos dara zināmu kompetentā izpildes valsts tiesu iestādē un reģistrē saskaņā ar minētās valsts tiesību aktiem; atteikšanos izstrādā tā, lai skaidri norādītu, ka persona to ir izdarījusi brīvprātīgi un pilnībā apzinās sekas. Šajā sakarā personai ir tiesības izmantot advokāta pakalpojumus;
- g) citos gadījumos, kas nav minēti iepriekš, – ja sprieduma valsts dod piekrišanu.

Piekrišanas lūgumu iesniedz sprieduma valsts kompetentai iestādei līdz ar Pamatlēmuma 2002/584 ⁽⁶⁷⁾ 8. panta 1. punktā minēto informāciju un tās tulkojumu. Piekrišanu dod, ja saskaņā ar Pamatlēmumu 2002/584 ir pienākums personu izdot. Lēmumu pieņem ne vēlāk kā 30 dienās pēc lūguma saņemšanas. Pamatlēmuma 2002/584 ⁽⁶⁸⁾ 5. pantā minētajās situācijās izpildes valsts sniedz tajā paredzētās garantijas (sk. 18. panta 3. punktu).

III DAĻA. DAŽĀDI

9. Kompetento iestāžu savstarpējā komunikācija dažādos procedūras posmos

Pamatlēmumā ir paredzēts, ka sprieduma valstij un izpildes valstij ir regulāri savstarpēji jākonsultējas dažādos procesa posmos. Bieži vien ir paredzēts, ka šāda konsultēšanās ir obligāta procedūras daļa, lai veicinātu sadarbību.

- 1. Izpildes valstij ir obligāti jākonsultējas ar sprieduma valsti, kad tā plāno atteikumu, piemērojot 9. panta 1. punkta a), b), c), i), k) un l) apakšpunktā minēto pamatojumu (9. panta 3. punkts).
- 2. Izpildes valsts var konsultēties ar sprieduma valsts kompetento iestādi katrā atsevišķā gadījumā, lai rastu vienošanos par daļēju soda atzīšanu un izpildi, tā vietā, lai atteiktu sadarbību, ja pilnīga atzīšana nav iespējama (10. pants).
- 3. Ja rodas neparedzēti apstākļi, kas neļaut veikt nodošanu datumā, par ko valstis sākotnēji vienojās, sprieduma valstij un izpildes valstij ir jākonsultējas vienai ar otru, lai pieņemtu lēmumu par jaunu nodošanas datumu (12. panta 3. punkts).

Procedūras ietvaros dalībvalstu komunikācijai ir jānotiek ar "jebkādiem piemērotiem līdzekļiem", t. i., pa e-pastu, tālruni, rakstiski (šajā saistībā sk. arī 18. apsvērumu).

ETST un Eurojust uzdevums ir veicināt kompetento iestāžu savstarpējo komunikāciju ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁷⁾ Saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 8. panta 1. punktu iesniedz šādu informāciju: a) pieprasītās personas identitāte un nacionālā piederība; b) izsniegšanas tiesu iestādes nosaukums, adrese, tālruna un faksa numurs un e-pasta adrese; c) pierādījums tam, ka pastāv izpildāms spriedums, lēmums par apcietinājuma piemērošanu vai jebkurš cits izpildāms tiesas nolēmums ar tādu pašu spēku; d) nodarījuma veids un juridiskā klasifikācija; e) to apstākļu apraksts, kādos tika veikts nodarījums, tostarp laiks, vieta un pieprasītās personas līdzdalības veids nodarījumā; f) piespriestais sods, ja spriedums ir galīgs, vai sodu robežas, ko par nodarījumu paredz izsniegšanas dalībvalsts tiesības; g) ja iespējams, citas nodarījuma sekas.

⁽⁶⁸⁾ Pamatlēmuma 2002/584 5. pantā ir ietvertas šādas garantijas:

- ja par nodarījumu, uz kura pamata Eiropas apcietināšanas orderis ir izsniegts, ir paredzēts brīvības atņemšanas sods vai piespiedu līdzeklis uz mūžu, tad minētā apcietināšanas ordera izpildi var pakļaut nosacījumam, ka izsniegšanas dalībvalsts tiesību sistēma paredz noteikumus, kas ļauj pārskatīt noteikto sodu vai līdzekli pēc pieprasījuma vai, vēlākais, pēc 20 gadiem vai kas ļauj piemērot apzēlošanas pasākumus, kurus saskaņā ar izsniegšanas dalībvalsts tiesībām vai praksi personai ir tiesības lūgt ar mērķi neizpildīt šādu sodu vai līdzekli,
- ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts valstspiederīgais vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka personu pēc nopratināšanas nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai tā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī.

⁽⁶⁹⁾ Sk. ETST un Eurojust kopīgo dokumentu *European Judicial Network and Eurojust – What can we do for you* ("Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls un Eurojust – Kā mēs varam jums palīdzēt?"), kas pieejams gan ETST, gan Eurojust tīmekļa vietnē.

10. Saistība ar citiem nolīgumiem

No 2011. gada 5. decembra ar Pamatlēmumu tiek aizstāti tālāk minētie instrumenti saistībā ar nodošanu no vienas ES dalībvalsts citai, taču tos joprojām piemēro attiecībās starp dalībvalstīm un trešām valstīm (26. panta 1. punkts):

- EP 1983. gada Konvencija (Līgums Nr. 112) un tās 1997. gada Papildu protokols (Līgums Nr. 167),
- EP 1970. gada Konvencija par kriminālspriedumu starptautisko spēkā esamību (Līgums Nr. 70),
- 1990. gada Konvencijas III sadaļas 5. nodaļa un
- Eiropas Kopienu dalībvalstu 1991. gada Konvencija par ārvalstīs pieņemtu spriedumu krimināllietās izpildi.

Dalībvalstis var turpināt jebkuru divpusēju vai daudzpusēju nolīgumu vai vienošanos piemērošanu vai noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai panākt vienošanos pēc 2008. gada 27. novembra, ciktāl tie ļauj paplašināt šā pamatlēmuma mērķus un palīdz atvieglot vai vienkāršot sodu izpildes procedūras (26. panta 2. un 3. punkts). Dalībvalstīm ir jāiesniedz Padomei un Komisijai atjaunināta informācija par šādiem spēkā esošiem divpusējiem nolīgumiem ai jebkādu jaunu nolīgumu vai vienošanos trijos mēnešos pēc tā parakstīšanas (26. panta 4. punkts) ⁽⁷⁰⁾.

11. Saikne ar citiem instrumentiem saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās

11.1. Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi

Saistība starp Pamatlēmumu un Pamatlēmumu 2002/584 ir izklāstīta Pamatlēmuma 25. pantā un 12. apsvērumā.

Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktā ir noteikts, ka tad, ja EAO ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, ja pieprasītā persona paliek izpildes valstī, ir tās valstspiederīgais vai rezidents, minētā valsts var izpildīt sodu vai piespiedu līdzekli saskaņā ar tās tiesību aktiem.

Pamatlēmuma 2002/584 5. panta 3. punktā ir teikts, ka tad, ja persona, attiecībā uz kuru ir izsniegts EAO tās kriminālvajāšanai, ir izpildes dalībvalsts valstspiederīgais vai rezidents, tad nodošanu var pakļaut nosacījumam, ka personu pēc nopratināšanas nogādā atpakaļ izpildes dalībvalstī, lai tā izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī ⁽⁷¹⁾.

Saskaņā ar Pamatlēmuma 25. pantu un 12. apsvērumu gadījumos, kad piemēro Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu un 5. panta 3. punktu, soda izpildei *mutatis mutandis* piemēro valsts tiesību aktus, ar kuriem īsteno Pamatlēmumu, un tiktāl, ciktāl tie atbilst Pamatlēmumam 2002/584. Tas arī nozīmē, ka būs jāievēro ierobežojumi, kas paredzēti noteikumos par piespriedē soda pielāgošanu (t. i., nepārtrauktas izpildes princips, kas paredzēts Pamatlēmuma 8. pantā) ⁽⁷²⁾.

Tiesa ir arī paskaidrojusi, ka jebkurš atteikums izpildīt EAO saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu paredz istu izpildes dalībvalsts iesaistīšanos brīvības atņemšanas soda, kas pasludināts attiecībā uz pieprasīto personu, izpildē, lai gan katrā ziņā tikai un vienīgi tas, ka šī valsts paziņo, ka ir "gatava" izpildīt šo sodu, nevar tikt uzskatīts par šāda atteikuma pamatojumu ⁽⁷³⁾.

Tas nozīmē, ka pirms ikviena atteikuma izpildīt EAO saskaņā ar Pamatlēmuma 2002/584 4. panta 6. punktu izpildes tiesu iestādei ir jāpārbauda iespēja faktiski izpildīt sodu atbilstīgi tās valsts tiesību aktiem, ar ko īsteno Pamatlēmumu.

Gadījumā, ja izpildes dalībvalsts konstatē, ka tā pati nevar nodrošināt soda faktisku izpildi, lai nepieļautu nesodāmību, tās pienākums ir izpildīt EAO un līdz ar to nodot pieprasīto personu izsniegšanas dalībvalstij ⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷⁰⁾ Šādi divpusēji nolīgumi pašlaik ir noslēgti starp Skandināvijas valstīm (Zviedriju, Dāniju un Somiju) un starp Slovākiju un Čehiju.

⁽⁷¹⁾ Šajā sakarā sk. izskatīšanā esošo lietu C-314/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 8. maijā iesniedza *Rechtbank Amsterdam* (Nīderlande), *Openbaar Ministerie/SF*.

⁽⁷²⁾ Šajā sakarā sk. izskatīšanā esošo lietu C-314/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 8. maijā iesniedza *Rechtbank Amsterdam* (Nīderlande), *Openbaar Ministerie/SF*.

⁽⁷³⁾ Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedums *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 22. punkts.

⁽⁷⁴⁾ Tiesas 2017. gada 29. jūnija spriedums *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 22. punkts.

Informācija par iepriekšējo EAO ir jānorāda apliecinot dokumenta f) punktā:

f) Saistība ar jebkuru iepriekšēju Eiropas apcietināšanas orderi (EAO):

- ☐ EAO ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, un izpildes dalībvalsts apņemas izpildīt sodu vai piemērot ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli (Pamatlēmuma par EAO 4. panta 6. punkts).

EAO izdošanas datums un numurs, ja zināms:

.....

Tās iestādes nosaukums, kas izdevusi EAO: .....

Tā lēmuma datums, ar ko apņemas izpildīt sodu, un numurs, ja zināms: .....

Tās iestādes nosaukums, kas pieņēmusi lēmumu, ar kuru apņemas izpildīt sodu: .....

- ☐ EAO izsniegts, lai veiktu tādas personas kriminālvajāšanu, kas ir izpildes valsts valstspiederīgais vai rezidents, un izpildes valsts ir izdevusi personu ar nosacījumu, ka persona tiks nogādāta atpakaļ izpildes valstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī (Pamatlēmuma par EAO 5. panta 3. punkts).

Lēmuma par personas izdošanu datums: .....

Tās iestādes nosaukums, kas pieņēmusi lēmumu par personas izdošanu: .....

Lēmuma numurs, ja zināms: .....

Personas izdošanas datums, ja zināms: .....

11.2. Citi instrumenti

11.2.1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES ⁽⁷⁵⁾ par cietušo tiesībām

Direktīvā 2012/29/ES par cietušo tiesībām (turpmāk "Direktīva par cietušo tiesībām") ir noteikts, ka cietušajiem paziņo par to, ka likumpārkāpējs ir atbrīvots no apcietinājuma (Direktīvas par cietušo tiesībām 6. panta 5. punkts). Turklāt Pamatlēmuma 21. panta h) un i) apakšpunktā ir paredzēts izpildes valsts pienākums paziņot sprieduma valstij par notiesātās personas izbēgšanu no apcietinājuma un viņas atbrīvošanu (sods ir izpildīts). Tomēr cietušajiem nav tiesību būt informētiem par nodošanu. Ja ir zināms, ka varētu tikt ietekmētas cietušo tiesības, ieteicams, lai sprieduma valsts paziņotu šo informāciju izpildes valstij.

11.2.2. Padomes Pamatlēmums 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu probācijas lēmumiem un alternatīvām sankcijām ⁽⁷⁶⁾

Ir svarīgi nošķirt Pamatlēmumu un Pamatlēmumu 2008/947/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai (turpmāk "Pamatlēmums 2008/947"). Šajā saistībā Pamatlēmumā 2008/947/TI ir skaidri noteikts, ka "šis pamatlēmums neattiecas uz spriedumu izpildi krimināllietās, kurās piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, uz ko attiecas Pamatlēmums 2008/909/TI" (Pamatlēmuma 2008/947 1. panta 3. punkta a) apakšpunkts). Turklāt "alternatīvā sankcija" ir definēta kā "sankcija, kas nav brīvības atņemšanas sods, ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums vai finansiāla sankcija, kas nosaka pienākumu vai rīkojumu" (Pamatlēmuma 2008/947 2. panta 4. punkts).

⁽⁷⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

⁽⁷⁶⁾ Padomes Pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai (OV L 337, 16.12.2008., 102. lpp.).

Tomēr, ja persona nepilda pienākumus un/vai nosacījumus, kas tai piemēroti pēc probācijas pasākuma vai alternatīvas sankcijas, un attiecīgi sprieduma valsts piemēro personai brīvības atņemšanas sodu, lai to izpildītu izpildes valstī (šajā saistībā sk. Pamatlēmuma 2008/947 14. panta 4. punktu un 17. pantu), būs jāpiemēro Pamatlēmums 2008/909, jo Pamatlēmumā 2008/947 nav noteikts juridiskais pamats ārvalstī piesprieda brīvības atņemšanas soda izpildei.

Cits jautājums, kas varētu rasties, ir jautājums par tā dēvētajiem “kombinētajiem sodiem”, kurus var piemērot saskaņā ar dažu dalībvalstu tiesību aktiem. Reizēm spriedumā ir paredzēts sods, kas ir daļēji brīvības atņemšanas sods un daļēji atlikts sods (ar probāciju vai bez tās). Tādējādi var rasties situācija, kad dalībvalsts varētu lūgt izpildīt sodu gan saskaņā ar Pamatlēmumu, gan saskaņā ar Pamatlēmumu 2008/947. Abu Pamatlēmumu kombinēta piemērošana var radīt situāciju, kad var nodot tikai daļu soda. Dalībvalstīm būtu jāapsver šī situācija katrā atsevišķā gadījumā.

I PIELIKUMS

PAMATLĒMUMS 2008/909/TI, NEOFICIĀLA KONSOLIDĒTĀ VERSIJA

Pamatlēmuma teksts latviešu valodā

PADOMES PAMATLĒMUMS 2008/909/TI

(2008. gada 27. novembris)

par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību, un jo īpaši tā 31. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes ierosmi,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 1999. gada 15. un 16. oktobra sanāsmē Tampērē apstiprināja savstarpējās atzīšanas principu, kam Savienībā būtu jāklūst par pamatu tiesu iestāžu sadarbībai gan civilī, gan krimināllietās.
- (2) Padome 2000. gada 29. novembrī saskaņā ar Tampērē izdarītajiem secinājumiem pieņēma pasākumu programmu, lai īstenotu principu, kas paredz tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas pieņemti krimināllietās⁽¹⁾; šajā programmā tā aicināja novērtēt nepieciešamību ieviest modernus mehānismus, kas vajadzīgi, lai savstarpēji atzītu galīgos spriedumus, kas paredz brīvības atņemšanu (14. pasākums), kā arī lai paplašinātu notiesāto personu nodošanas principa piemērošanu, attiecinot to uz personām, kas dzīvo kādā no dalībvalstīm (16. pasākums).
- (3) Saskaņā ar Hāgas programmu par brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanu Eiropas Savienībā⁽²⁾ dalībvalstīm ir jāpabeidz pasākumu programma, jo īpaši attiecībā uz galīgo brīvības atņemšanas sodu izpildi.
- (4) Visas dalībvalstis ir ratificējušas Eiropas Padomes 1983. gada 21. marta Konvenciju par notiesātu personu nodošanu. Saskaņā ar minēto konvenciju notiesātās personas atlikušā soda izciešanai var nodot tikai to valstspiederības valstij un tikai ar attiecīgo personu un iesaistīto valstu piekrišanu. Minētās konvencijas 1997. gada 18. decembra Papildu protokolu, kurā, ievērojot dažus nosacījumus, paredzēta personas nodošana bez tās piekrišanas, nav ratificējušas visas dalībvalstis. Neviens no abiem instrumentiem neuzliek par vispārēju pienākumu uzņemt notiesātas personas soda vai piespiedu līdzekļa izpildei.
- (5) Procesuālās tiesības kriminālprocesā ir būtisks elements, lai tiesu iestāžu sadarbībā nodrošinātu dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos. Dalībvalstu attiecības, kas balstās uz īpašas savstarpējas uzticēšanās pārējo dalībvalstu tiesību sistēmām, ļauj izpildes valstij atzīt sprieduma valsts iestāžu pieņemtos nolēmumus. Tādēļ būtu jāvērs plašumā Eiropas Padomes instrumentos paredzētā sadarbība, izpildot spriedumus krimināllietās, jo īpaši gadījumos, ja attiecībā uz Savienības pilsoņiem ir pieņemts spriedums krimināllietā un tiem ir piespriests brīvības atņemšanas sods vai kāds ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums. Neatkarīgi no vajadzības sniegt notiesātajai personai pietiekamas garantijas viņa/viņas dalībai tiesvedībā vairs nevajadzētu būt noteicošajai, visos gadījumos piemērojot prasību, ka ir vajadzīga attiecīgās personas piekrišana spriedumu pārsūtīt uz citu dalībvalsti, lai to tur atzītu un izpildītu pieņemto sodu.

⁽¹⁾ OV C 12, 15.1.2001., 10. lpp.

⁽²⁾ OV C 53, 3.3.2005., 1. lpp.

- (6) Šis pamatlēmums būtu jāiesteno un jāpiemēro, ievērojot vienlīdzības, godīguma un saprātīguma pamatprincipus.
- (7) Pamatlēmuma 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā ir definēts neobligāts noteikums, kas dod iespēju spriedumu un apliecinājošo dokumentu nosūtīt, piemēram, uz notiesātās personas valstspiederības dalībvalsti, gadījumos, kas nav 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzētie, vai arī uz dalībvalsti, kurā notiesātā persona dzīvo un kurā tā ir vismaz piecus gadus nepārtraukti likumīgi uzturējusies, un kurā tā saglabās pastāvīgas uzturēšanās tiesības.
- (8) Ja spriedumu un apliecinājošo dokumentu nosūta atbilstīgi Pamatlēmuma 4. panta 1. punkta c) apakšpunktam, tad pirms tam ir jānotiek sprieduma valsts un izpildes valsts kompetento iestāžu konsultācijām, kā arī ir jāsaņem izpildes valsts kompetentās iestādes piekrišana. Kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā tādi aspekti kā, piemēram, uzturēšanās ilgums vai citas saiknes ar izpildes valsti. Ja notiesāto personu ir iespējams nodot gan kādai no dalībvalstīm, gan trešai valstij saskaņā ar valsts tiesību aktiem vai starptautiskiem instrumentiem, sprieduma un izpildes valsts kompetentās iestādes konsultējoties apsver, vai soda izpilde izpildes valstī veicinātu sociālās rehabilitācijas mērķa sasniegšanu labāk nekā izpilde trešā valstī.
- (9) Soda izpildei izpildes valstī vajadzētu palielināt nosodītās personas sociālās rehabilitācijas iespēju. Lai pārliecinātos par to, ka soda izpilde izpildes valstī atbilst mērķim sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju, sprieduma valsts kompetentajai iestādei vajadzētu ņemt vērā tādas aspektus kā, piemēram, personas piesaiste izpildes valstij, vai šī persona izpildes valsti uzskata par vietu, ar kuru viņu saista ģimene, valoda, kultūra, sociālas vai ekonomiskas un citas saiknes.
- (10) Notiesātās personas viedoklis, kas minēts 6. panta 3. punktā, var būt lietderīgs, galvenokārt piemērojot 4. panta 4. punktu. Vārdi “jo īpaši” ir paredzēti, lai attiecinātu to arī uz gadījumiem, kad notiesātās personas viedoklis iekļautu informāciju, kas noderētu saistībā ar neatzīšanu un neizpildi. Pamatlēmuma 4. panta 4. punkta un 6. panta 3. punkta noteikumi nevar būt pamatu atteikumam saistībā ar sociālo rehabilitāciju.
- (11) Polijai vajag vairāk laika nekā citām dalībvalstīm, lai praktiski un materiāli sagatavotos citās valstīs notiesātu Polijas pilsoņu nodošanai, jo īpaši ņemot vērā Polijas pilsoņu palielināto mobilitāti Savienībā. Šā iemesla dēļ būtu jāparedz ierobežota atkāpe uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem.
- (12) Šis pamatlēmums būtu jāpiemēro *mutatis mutandis* arī sodu izpildei lietās, uz ko attiecas 4. panta 6. punkts un 5. panta 3. punkts Padomes Pamatlēmumā 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm⁽³⁾. Tas *inter alia* nozīmē, ka, neskarot minēto pamatlēmumu, izpildes valsts varētu pārbaudīt neatzīšanas un neizpildes pamata esību, kā noteikts šā pamatlēmuma 9. pantā, tostarp – pārbaudot abpusēju sodāmību tiktāl, ciktāl izpildes valsts ir deklarējusi abpusējas sodāmības pārbaudes saglabāšanu saskaņā ar šā pamatlēmuma 7. panta 4. punktu, veicot šo pārbaudi kā nosacījumu sprieduma atzīšanai un izpildei, lai apsvērtu, vai nodot personu vai izpildīt sodu gadījumos, kuri atbilst Pamatlēmuma 2002/584/TI 4. panta 6. punktā izklāstītajam.
- (13) Šajā pamatlēmumā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā un atspoguļoti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši tās VI nodaļā. Nekas šajā pamatlēmumā nebūtu jāinterpretē kā aizliegums atteikt lēmuma izpildi, ja, pamatojoties uz objektīviem apstākļiem, ir iemesls domāt, ka sods ir piespriests, lai personu sodītu tās dzimuma, rases, reliģijas, etniskās izcelsmes, valstiskās piederības, valodas, politisko uzskatu vai seksuālās orientācijas dēļ, vai ka šīs personas stāvokli varētu pasliktināt jebkura minētā iemesla dēļ.
- (14) Šis pamatlēmums nevienai dalībvalstij neliedz piemērot tās konstitucionālos noteikumus attiecībā uz taisnīgu tiesu, biedrošanās brīvību, preses brīvību un izteiksmes brīvību citos plašsaziņas līdzekļos.
- (15) Šis pamatlēmums būtu jāpiemēro saskaņā ar Savienības pilsoņu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kas paredzētas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 18. pantā.

⁽³⁾ OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.

- (16) Šis pamatlēmums būtu jāpieņem saskaņā ar spēkā esošajiem Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši ietverot Padomes Direktīvu 2003/86/EK ⁽⁴⁾, Padomes Direktīvu 2003/109/EK ⁽⁵⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK ⁽⁶⁾.
- (17) Ja šajā pamatlēmumā ir dota atsauce uz valsti, kurā notiesātā persona “dzīvo”, tas norāda uz vietu, kurai attiecīgā persona ir piesaistīta, pamatojoties uz tādiem elementiem kā pastāvīgā dzīvesvieta, ģimene, sociālās un profesionālās saites.
- (18) Piemērojot 5. panta 1. punktu, vajadzētu būt iespējai nosūtīt spriedumu vai tā apstiprinātu kopiju un apliecināso dokumentu izpildes valsts kompetentajai iestādei ar jebkādiem rakstiski reģistrējamiem līdzekļiem, piemēram, pa e-pastu un faksu, apstākļos, kas dod iespēju izpildes valstij noteikt tā autentiskumu.
- (19) Gadījumos, kas minēti 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, izpildes valstij, pirms tā atsakās atzīt un īstenot sodu, kurš ietver pasākumu, kas nav brīvības atņemšanas sods, vajadzētu apsvērt iespēju pielāgot šo sodu saskaņā ar šo pamatlēmumu.
- (20) Atteikuma pamatu, kas minēts 9. panta 1. punkta k) apakšpunktā, var piemērot arī gadījumos, ja personu atzīst par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, lai arī kompetentā iestāde ir piemērojusi pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu, izņemot brīvības atņemšanas sodu kā noziedzīga nodarījuma sekas.
- (21) Ar teritorialitāti saistītais atteikuma pamats būtu jāpieņem tikai izņēmuma gadījumos un ievērojot to, lai notiktu pēc iespējas plašāka sadarbība saskaņā ar šā pamatlēmuma noteikumiem, kā arī ņemot vērā tā mērķi. Ikvienu lēmumu piemērot šo atteikuma pamatu vajadzētu katrā konkrētā gadījumā pamatot ar analīzi, un sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm būtu savstarpēji jāapspriežas.
- (22) Pamatlēmuma 12. panta 2. punktā minētais termiņš dalībvalstīm būtu jāīsteno tā, lai parasti galīgais lēmums, tostarp apelācijas procedūra, būtu izpildīts 90 dienās.
- (23) Pamatlēmuma 18. panta 1. punktā ir noteikts, ka, neskarot 2. punktā uzskaitītos izņēmumus, īpašā noteikuma principu piemēro, ja persona ir nodota izpildes valstij. Tādēļ tas nebūtu jāpieņem, ja persona nav nodota izpildes valstij, piemēram, ja persona ir aizbēgusi uz izpildes valsti,

IR PIEŅĒMUSI ŠO PAMATLĒMUMU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Definīcijas

Šajā pamatlēmumā:

- a) “spriedums” ir galīgs sprieduma valsts tiesas pieņemts galīgais lēmums vai rīkojums, ar ko piespriež sodu fiziskai personai;
- b) “sods” ir jebkurš brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, kas, pamatojoties uz kriminālprocesu, ir piespriests uz noteiktu vai nenoteiktu laiku par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu;

⁽⁴⁾ OV L 251, 3.10.2003., 12. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 16, 23.1.2004., 44. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

- c) "sprieduma valsts" ir dalībvalsts, kurā ir pieņemts spriedums;
- d) "izpildes valsts" ir dalībvalsts, kurai ir pārsūtīts spriedums, lai to atzītu un izpildītu.

2. pants

Kompetento iestāžu noteikšana

1. Katra dalībvalsts, kad tā ir sprieduma valsts vai izpildes valsts, informē Padomes Ģenerālsekretariātu par to, kura iestāde vai iestādes saskaņā ar tās tiesību aktiem ir kompetentas saskaņā ar šo pamatlēmumu.
2. Padomes Ģenerālsekretariāts saņemto informāciju dara pieejamu visām dalībvalstīm un Komisijai.

3. pants

Mērķis un darbības joma

1. Šā pamatlēmuma mērķis ir izstrādāt noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalstij ir jāatzīst spriedums un jāizpilda sods, lai sekmētu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju.
2. Šo pamatlēmumu piemēro, ja notiesātā persona atrodas sprieduma valstī vai izpildes valstī.
3. Šis pamatlēmums attiecas tikai uz spriedumu atzīšanu un sodu izpildi šā pamatlēmuma izpratnē. Tas, ka līdztekus piespriestajam sodam ir piespriests arī naudassods un/vai pieņemts konfiskācijas rīkojums, kas nav vēl samaksāts, atgūts vai izpildīts, neliedz pārsūtīt spriedumu. Tādu naudassodu un konfiskācijas rīkojumu atzīšana un izpilde citās dalībvalstīs balstās uz instrumentiem, ko dalībvalstis piemēro savstarpēji, jo īpaši uz Padomes Pamatlēmumu 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu finansiālām sankcijām ⁽⁷⁾ un Padomes Pamatlēmumu 2006/783/TI (2006. gada 6. oktobris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu konfiskācijas rīkojumiem ⁽⁸⁾.
4. Šis pamatlēmums negroza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā.

II NODAĻA

SPRIEDUMU ATZĪŠANA UN SODU IZPILDE

4. pants

Kritēriji sprieduma un apliecinotā dokumenta pārsūtīšanai uz citu dalībvalsti

1. Ar noteikumu, ka notiesātā persona atrodas sprieduma valstī vai izpildes valstī, un ar noteikumu, ka šī persona ir devusi savu piekrišanu, kā noteikts saskaņā ar 6. pantu, spriedumu līdz ar apliecinotā dokumentu, kura veidlapas paraugs dots I pielikumā, var nosūtīt uz vienu no šīm dalībvalstīm:
  - a) uz notiesātās personas valstspiederības dalībvalsti, kurā šī persona dzīvo; vai
  - b) uz valstspiederības dalībvalsti, kas nav valsts, kurā šī persona dzīvo, uz kuru notiesāto personu paredzēts izraidīt pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai tiesas vai administratīvā nolēmumā vai jebkurā citā pasākumā, kas izriet no minētā sprieduma; vai

⁽⁷⁾ OV L 76, 22.3.2005., 16. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 328, 24.11.2006., 59. lpp.

c) uz jebkuru dalībvalsti, kura nav minēta a) vai b) apakšpunktā, kuras kompetentā iestāde ir piekritusi, ka šai valstij pārsūta spriedumu un apliecinājošo dokumentu.

2. Sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšana var notikt, ja vajadzības gadījumā pēc sprieduma valsts un izpildes valsts kompetento iestāžu konsultēšanās sprieduma valsts kompetentā iestāde ir pārliecināta, ka sprieduma izpilde izpildes valstī atbilst mērķim sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju.

3. Pirms sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanas sprieduma valsts kompetentā iestāde ar jebkādiem piemērotiem līdzekļiem var konsultēties ar izpildes valsts kompetento iestādi. Konsultācijas ir obligātas 1. punkta c) apakšpunktā minētajos gadījumos. Šādos gadījumos izpildes valsts kompetentā iestāde nekavējoties informē sprieduma valsti par lēmumu piekrist vai nepiekrist sprieduma pārsūtīšanai.

4. Šo konsultāciju laikā izpildes valsts kompetentā iestāde var sniegt sprieduma valsts kompetentajai iestādei pamatotu atzinumu par to, ka soda izpilde izpildes valstī neveicinātu notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un veiksmīgu reintegrāciju sabiedrībā.

Gadījumos, ja nav notikušas konsultācijas, šādu atzinumu var sniegt nekavējoties pēc sprieduma un apliecinājošā dokumenta nosūtīšanas. Sprieduma valsts kompetentā iestāde ņem vērā šos apsvērumus un izlemj, vai atsaukt apliecinājošo dokumentu.

5. Izpildes valsts var arī pēc savas ierosmes lūgt sprieduma valsti pārsūtīt spriedumu līdz ar apliecinājošo dokumentu. Notiesātā persona arī var lūgt sprieduma valsts vai izpildes valsts kompetentās iestādes uzsākt procedūru sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanai saskaņā ar šo pamatlēmumu. Lūgumi, kas izteikti saskaņā ar šo punktu, nerada pienākumu sprieduma valstij pārsūtīt spriedumu līdz ar apliecinājošo dokumentu.

6. Īstenojot šo pamatlēmumu, dalībvalstis paredz pasākumus, kuros jo īpaši ņem vērā mērķi sekmēt notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un kuri ir pamats, saskaņā ar ko attiecīgās kompetentās iestādes lemj par to, vai piekrist pārsūtīt spriedumu un apliecinājošo dokumentu 1. punkta c) apakšpunktam atbilstīgos gadījumos.

7. Katra dalībvalsts vai nu pieņemot šo pamatlēmumu, vai vēlāk var paziņot Padomes Ģenerālsekretariātam, ka attiecībā ar citām dalībvalstīm, kas iesniegušas tādu pašu paziņojumu, nav jāprasa tās iepriekšēja piekrišana saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu, lai pārsūtītu spriedumu un apliecinājošo dokumentu:

- a) ja notiesātā persona dzīvo un ir vismaz piecus gadus nepārtraukti likumīgi uzturējusies izpildes valstī un tā saglabās pastāvīgas uzturēšanās tiesības šajā valstī; un/vai
- b) ja notiesātā persona ir izpildes valsts valstspiederīgais – gadījumos, kas nav paredzēti 1. punkta a) un b) apakšpunktā.

Gadījumos, kas minēti a) apakšpunktā, pastāvīgas uzturēšanās tiesības nozīmē, ka attiecīgajai personai:

- ir tiesības pastāvīgi uzturēties attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar ko īsteno Kopienas tiesību aktus, kas pieņemti, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 18., 40., 44. un 52. pantu, vai
- ir derīga uzturēšanās atļauja attiecīgajā dalībvalstī kā pastāvīgi dzīvojošai personai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar ko īsteno Kopienas tiesību aktus, kas pieņemti, pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 63. pantu, attiecībā uz dalībvalstīm, kurām piemēro šos Kopienas tiesību aktus, vai saskaņā ar valsts tiesību aktiem attiecībā uz dalībvalstīm, kurām nepiemēro šos Kopienas tiesību aktus.

5. pants

Sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšana

1. Spriedumu vai tā apstiprinātu kopiju līdz ar apliecinājošo dokumentu sprieduma valsts kompetentā iestāde tieši pārsūta izpildes valsts kompetentajai iestādei jebkurā veidā, ar ko var iegūt rakstisku apliecinājumu, un tādos apstākļos, lai izpildes valsts varētu noteikt tā autentiskumu. Sprieduma oriģinālu vai tā apstiprinātu kopiju un apliecinājošā dokumenta oriģinālu nosūta izpildes valstij, ja tā to lūdz. Visa oficiālā saziņa arī notiek tieši starp minētajām kompetentajām iestādēm.

2. Apliecināmo dokumentu paraksta un tā satura pareizību apliecina kompetenta sprieduma valsts iestāde.
3. Sprieduma valsts spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu vienlaikus nosūta tikai vienai izpildes valstij.
4. Ja sprieduma valsts kompetentajai iestādei nav zināma izpildes valsts kompetentā iestāde, sprieduma valsts iestāde veic visu nepieciešamo izziņas darbu, tostarp izmantojot ar Padomes Vienoto rīcību 98/428/TI ⁽⁹⁾ izveidotā Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunktus, lai iegūtu informāciju no izpildes valsts.
5. Ja izpildes valsts iestādes, kas saņem spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu, kompetencē nav to atzīt un veikt tā izpildei vajadzīgos pasākumus, tā ex officio pārsūta spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu izpildes valsts kompetentajai iestādei un par to attiecīgi informē sprieduma valsts kompetento iestādi.

6. pants

Notiesātās personas viedoklis un tās informēšana

1. Neskarot 2. punktu, spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu var nosūtīt uz izpildes valsti soda atzīšanas un izpildes nolūkos tikai ar notiesātās personas piekrišanu saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem.
2. Notiesātās personas piekrišana nav vajadzīga, ja spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu nosūta:
  - a) uz notiesātās personas valstspiederības dalībvalsti, kurā tā dzīvo;
  - b) uz dalībvalsti, uz kuru notiesāto personu paredzēts izraidīt pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai tiesas vai administratīvā nolēmumā vai jebkurā citā pasākumā, kas izriet no minētā sprieduma;
  - c) uz dalībvalsti, uz kuru notiesātā persona ir aizbēgusi vai citādi atgriezies sakarā ar to, ka sprieduma valstī pret to uzsākta tiesvedība krimināllietā vai pēc notiesājoša sprieduma minētajā sprieduma valstī.
3. Visos gadījumos, ja notiesātā persona vēl ir sprieduma valstī, tai dod iespēju paust savu viedokli mutiski vai rakstiski. Minēto iespēju dod šīs personas juridiskam pārstāvim, ja sprieduma valsts uzskata to par vajadzīgu, ņemot vērā notiesātās personas vecumu vai fizisko vai psihisko stāvokli.

Pieņemot lēmumu par sprieduma un apliecināšā dokumenta pārsūtīšanu, ņem vērā notiesātās personas viedokli. Ja persona ir izmantojusi šajā punktā noteikto iespēju, notiesātās personas viedokli nosūta izpildes valstij, jo īpaši ņemot vērā 4. panta 4. punktu. Ja notiesātā persona savu viedokli ir darījusi zināmu mutiski, sprieduma valsts nodrošina, ka izpildes valstij ir pieejams šāda viedokļa rakstisks pieraksts.

4. Sprieduma valsts kompetentā iestāde notiesāto personu tai saprotamā valodā informē, ka tā pieņēmusi lēmumu pārsūtīt spriedumu līdz ar apliecināmo dokumentu, izmantojot veidlapas paraugu, kas dots II pielikumā. Ja laikā, kad pieņem minēto lēmumu, notiesātā persona atrodas izpildes valstī, veidlapu pārsūta izpildes valstij, kas attiecīgi informē notiesāto personu.

5. Pamatlēmuma 2. punkta a) apakšpunktu nepiemēro Polijai kā sprieduma un izpildes valstij gadījumos, kad spriedums pieņemts pirms piecu gadu termiņa beigām no 2011. gada 5. decembra. Polija jebkurā laikā var paziņot Padomes Ģenerālsekretariātam par to, ka tā vairs nevēlas izmantot šo atkāpi.

⁽⁹⁾ OV L 191, 7.7.1998., 4. lpp.

7. pants

Abpusēja sodāmība

1. Ievērojot šā pamatlēmuma noteikumus, šādi nodarījumi, nepārbaudot to abpusēju sodāmību, ir pamats sprieduma atzīšanai un piespriedē sodu izpildei, ja saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem tie ir sodāmi ar sodu vai pasākumu, kas ietver brīvības atņemšanu uz maksimālo laikposmu, kas ir vismaz trīs gadi, un tādā veidā, kā tie ir definēti sprieduma valsts tiesību aktos:

- dalība noziedzīgā organizācijā,
- terorisms,
- cilvēku tirdzniecība,
- bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija,
- narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība,
- ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība,
- korupcija,
- krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē ⁽¹⁰⁾,
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija,
- naudas, tostarp euro, viltošana,
- datornoziegumi,
- noziegumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku sugu un apdraudētu augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība,
- palīdzība nelikumīgi ieceļot un uzturēties,
- slepkavība, smagi miesas bojājumi,
- cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība,
- personu nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana,
- rasisms un ksenofobija,
- organizēta vai bruņota laupīšana,
- kultūras priekšmetu, tostarp senlietu un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība,
- krāpšana,
- rekets un izspiešana,
- kontrafaktu un pirātisku ražojumu izgatavošana,
- administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība,
- maksāšanas līdzekļu viltošana,
- hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība,
- kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība,
- zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība,
- izvarošana,
- ļaunprātīga dedzināšana,
- noziegumi, kas ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā,
- gaisa kuģa vai kuģa nelikumīga sagrābšana,
- sabotāža.

2. Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ievērojot Līguma par Eiropas Savienību 39. panta 1. punktu, Padome jebkurā laikā var vienprātīgi nolemt 1. punktā norādītajam sarakstam pievienot citas nodarījumu kategorijas. Ņemot vērā ziņojumu, ko Padomei iesniedz saskaņā ar šā pamatlēmuma 29. panta 5. punktu, tā izvērtē to, vai saraksts būtu jāpaplašina vai jāgroza.

⁽¹⁰⁾ OV C 316, 27.11.1995., 49. lpp.

3. Attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem neattiecas 1. punkts, izpildes valsts sprieduma atzīšanu un soda izpildi var pakļaut nosacījumam, ka tā attiecas uz darbību, ko atzīst par nodarījumu arī saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem, neatkarīgi no šā nodarījuma sastāva elementiem vai apraksta.

4. Katra dalībvalsts, pieņemot šo pamatlēmumu vai vēlāk, ar deklarāciju, ko iesniedz Padomes Ģenerālsekretariātam, drīkst paziņot, ka tā nepiemēros 1. punktu. Šādu deklarāciju var atsaukt jebkurā laikā. Šādas deklarācijas vai deklarāciju atsaukumus publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

8. pants

Sprieduma atzīšana un soda izpilde

1. Saskaņā ar 4. pantu pārsūtīto spriedumu un pēc tam, kad veikta procedūra atbilstīgi 5. pantam, izpildes valsts kompetentā iestāde atzīst un tūlīt veic visus soda izpildei vajadzīgos pasākumus, izņemot gadījumus, kad tā nolemj izmantot kādu no 9. pantā paredzētajiem sprieduma neatzīšanas un neizpildīšanas pamatiem.

2. Ja soda ilgums neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var nolemt sodu pielāgot, bet tikai tad, ja minētais sods pārsniedz augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem. Pielāgotais sods nav mazāks par augstāko iespējamo sodu, kas paredzēts attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem.

3. Ja soda veids neatbilst izpildes valsts tiesību aktiem, izpildes valsts kompetentā iestāde var pielāgot to sodam vai pasākumam, kas paredzēts šīs valsts tiesību aktos attiecībā uz līdzīgiem nodarījumiem. Tāds sods vai pasākums pēc iespējas atbilst sodam, kas piespriests sprieduma valstī, un tādēļ sodu nepārvērš par naudassodu.

4. Pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriesto sodu saistībā ar tā veidu vai ilgumu.

9. pants

Neatzīšanas un neizpildīšanas pamats

1. Izpildes valsts kompetentā iestāde var atteikties atzīt spriedumu un izpildīt sodu, ja:

- a) 4. pantā minētais apliecinātais dokuments ir nepilnīgs vai kļāji neatbilst spriedumam un tas nav aizpildīts vai izlabots izpildes valsts kompetentās iestādes noteiktā pieņemamā termiņā;
- b) nav izpildīti 4. panta 1. punktā minētie kritēriji;
- c) soda izpilde būtu pretrunā *ne bis in idem* principam;
- d) 7. panta 3. punktā minētajā gadījumā un tad, ja izpildes valsts saskaņā ar 7. panta 4. punktu ir iesniegusi deklarāciju, 7. panta 1. punktā minētajā gadījumā spriedums attiecas uz darbībām, kuras saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem neatzītu par nodarījumu. Tomēr attiecībā uz nodokļiem vai nodevām, muitu un valūtas maiņu sprieduma izpildi nedrīkst atteikt, pamatojoties uz to, ka izpildes valsts tiesību akti neparedz tādas pašas nodokļus vai nodevas vai tajos nav ietvertas tādas pašas normas par nodokļiem, nodevām un muitas un valūtas maiņas noteikumiem kā sprieduma valsts tiesību aktos;
- e) saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem soda izpildei ir iestājies noilgums;
- f) izpildes valsts tiesību aktos ir paredzēta imunitāte, kas soda izpildi padara neiespējamu;
- g) sods ir piespriests personai, kuru saskaņā ar izpildes valsts tiesību aktiem tās vecuma dēļ nevarētu saukt pie kriminālatbildības par darbībām, par kurām spriedums ir pieņemts;
- h) brīdī, kad izpildes valsts kompetentā iestāde ir saņēmusi spriedumu, soda atlikušais izpildes laiks ir īsāks nekā seši mēneši;

- i) saskaņā ar 4. pantā paredzēto apliecinājošu dokumentu persona personiski nepiedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums, izņemot gadījumus, kad apliecinājošajā dokumentā norādīts, ka saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktos paredzētajām procesuālajām prasībām attiecīgā persona:
- i) vai nu savlaicīgi:
- saņēma pavēsti un tādējādi tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, vai ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par minētās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu,
  - un
  - tika informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts aizmuguriski;
- vai
- ii) zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu pārstāvi aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais pārstāvis patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;
- vai
- iii) ir saņēmusi spriedumu un, būdama skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā personai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais spriedums varētu tikt atcelts:
- ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd spriedumu
  - vai
  - attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību;
- j) izpildes valsts, pirms pieņem lēmumu atbilstīgi 12. panta 1. punktam, iesniedz lūgumu saskaņā ar 18. panta 3. punktu, bet sprieduma valsts saskaņā ar 18. panta 2. punkta g) apakšpunktu nepiekrīt, ka attiecīgo personu izpildes valstī vajā, notiesā vai kā citādi tai atņem brīvību par nodarījumu, kas izdarīts pirms nodošanas un kas nav nodarījums, kura dēļ persona bija nodota;
- k) sodā iekļauts ar psihiatrisku vai veselības aprūpi saistīts pasākums vai cits ar brīvības atņemšanu saistīts pasākums, ko, neskarot 8. panta 3. punktu, izpildes valsts nevar izpildīt saskaņā ar tās tiesību sistēmu vai veselības aprūpes sistēmu;
- l) spriedums attiecas uz noziedzīgiem nodarījumiem, ko atbilstīgi izpildes valsts tiesību aktiem uzskata par tādiem, kuri pilnībā izdarīti vai arī kuru lielākā daļa vai būtiska daļa izdarīta šīs valsts teritorijā vai vietā, kas ir vienlīdz uzskatāma par tās teritoriju.

2. Visus lēmumus saskaņā ar šā panta 1. punkta l) apakšpunktu saistībā ar nodarījumiem, kas daļēji izdarīti izpildes valsts teritorijā vai vietā, kas ir vienlīdz uzskatāma par tās teritoriju, pieņem izpildes valsts kompetentā iestāde, īpašā situācijā un izskatot katru gadījumu atsevišķi, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus un jo īpaši to, vai attiecīgā nodarījuma lielākā vai būtiska daļa ir izdarīta sprieduma valstī.

3. Gadījumos, kas minēti 1. punkta a), b), c), i), k) un l) apakšpunktā, pirms pieņemt lēmumu neatzīt spriedumu un neizpildīt sodu, izpildes valsts kompetentā iestāde ar jebkādiem piemērotiem līdzekļiem konsultējas ar sprieduma valsts kompetento iestādi un vajadzības gadījumā lūdz, lai tā nekavējoties sniegtu jebkādu vajadzīgu papildinformāciju.

10. pants

Daļēja atzīšana un izpilde

1. Ja izpildes valsts kompetentā iestāde apsvērtu sprieduma atzīšanu un soda izpildi daļēji, tā, pirms pieņem lēmumu atteikt sprieduma atzīšanu un soda izpildi pilnībā, var konsultēties ar sprieduma valsti, lai rastu vienošanos, kā noteikts 2. punktā.

2. Sprieduma un izpildes valsts kompetentās iestādes katrā konkrētā gadījumā var vienoties daļēji atzīt un izpildīt sodu saskaņā ar šo iestāžu paredzētiem nosacījumiem ar noteikumu, ka soda ilgums tā rezultātā nepagarinās. Ja šādas vienošanās nav, apliecinošo dokumentu atsauc.

11. pants

Sprieduma atzīšanas atlikšana

Ja 4. pantā minētais apliecinošais dokuments ir nepilnīgs vai klaji neatbilst spriedumam, sprieduma atzīšanu izpildes valstī var atlikt uz izpildes iestādes paredzētu saprātīgu laikposmu, līdz apliecinošais dokuments tiek aizpildīts vai izlabots.

12. pants

Lēmums par soda izpildi un termiņi

1. Izpildes valsts kompetentā iestāde pēc iespējas ātri pieņem lēmumu par to, vai atzīt spriedumu un izpildīt sodu, un informē sprieduma valsti par to, kā arī par jebkuru lēmumu pielāgot sodu saskaņā ar 8. panta 2. un 3. punktu.
2. Ja vien nav pamata atlikšanai saskaņā ar 11. pantu vai 23. panta 3. punktu, galīgo lēmumu par sprieduma atzīšanu un soda izpildi pieņem 90 dienās pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta saņemšanas.
3. Ja izņēmuma gadījumos izpildes valsts kompetentajai iestādei nav iespējams ievērot 2. punktā minētos termiņus, tā nekavējoties, izmantojot jebkurus līdzekļus, informē sprieduma valsts kompetento iestādi, pamatojot atlikšanas iemeslus un norādot paredzamo laiku, kāds vajadzīgs galīgā lēmuma pieņemšanai.

13. pants

Apliecinošā dokumenta atsaukšana

Kamēr soda izpilde izpildes valstī nav sākusies, sprieduma valsts var atsaukt apliecinošo dokumentu no minētās valsts, pamatojot tādu rīcību. Pēc apliecinošā dokumenta atsaukšanas izpildes valsts sodu vairs neizpilda.

14. pants

Pagaidu apcietināšana

Ja notiesātā persona atrodas izpildes valstī, izpildes valsts pēc sprieduma valsts lūguma, pirms tam, kad saņemts spriedums un apliecinošais dokuments, vai pirms tam, kad ir pieņemts lēmums atzīt spriedumu un izpildīt sodu, var apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkādu citu pasākumu, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā, kamēr nav pieņemts lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi. Soda ilgumu nevar pagarināt uz tā perioda rēķina, kas pavadīts apcietinājumā, pamatojoties uz šo noteikumu.

15. pants

Notiesāto personu nodošana

1. Ja notiesātā persona atrodas sprieduma valstī, viņu nodod izpildes valstij termiņā, par ko vienojas sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes, bet ne vēlāk kā 30 dienas pēc izpildes valsts galīgā lēmuma pieņemšanas par sprieduma atzīšanu un soda izpildi.

2. Ja notiesātās personas nodošanu 1. punktā noteiktajā laikposmā kavē neparedzēti apstākļi, sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentās iestādes nekavējoties sazinās viena ar otru. Nodšana notiek, tiklīdz minēto apstākļu vairs nav. Sprieduma valsts kompetentā iestāde nekavējoties informē kompetento izpildes valsts iestādi un vienojas par jaunu nodošanas datumu. Tādā gadījumā nodošana notiek 10 dienās no dienas, par ko panākta jaunā vienošanās.

16. pants

Tranzīts

1. Katra dalībvalsts saskaņā ar saviem tiesību aktiem atļauj tādas notiesātas personas tranzītu cauri savai teritorijai, kuru nodod izpildes valstij, ar nosacījumu, ka sprieduma valsts tai ir iesniegusi 4. pantā minētā apliecinošā dokumenta kopiju un tranzīta pieprasījumu. Tranzīta pieprasījumu un apliecinošo dokumentu var pārsūtīt, izmantojot ikvienu rakstiski reģistrējamu līdzekli. Pēc dalībvalsts lūguma atļaut tranzītu sprieduma valsts nodrošina apliecinošā dokumenta tulkojumu valodās, kas norādītas šajā lūgumā un kas ir pieņemamas dalībvalstij, kurai lūdz atļaut tranzītu.

2. Saņemot pieprasījumu atļaut tranzītu, dalībvalsts, kuru lūdz atļaut tranzītu, informē sprieduma valsti, ja tā nevar garantēt, ka pret notiesāto personu netiks uzsākta kriminālvajāšana vai – izņemot, kā paredzēts 1. punktā, – ka šo personu neaizturēs vai kā citādi neierobežos šīs personas pārvietošanās brīvību tās teritorijā saistībā ar jebkādu nodarījumu, kas izdarīts, vai sodu, kas piespriests, pirms šī persona atstāja sprieduma valsts teritoriju. Šādā gadījumā sprieduma valsts var pieprasījumu atsaukt.

3. Tranzīta dalībvalsts, kurai lūdz atļaut tranzītu, tādā pašā kārtībā paziņo par savu lēmumu, ko pieņem prioritāri un ne vēlāk kā vienu nedēļu pēc pieprasījuma saņemšanas. Šādu lēmumu var atlikt uz laiku, līdz dalībvalstij, kurai lūdz tranzītu, ir nosūtīts tulkojums, gadījumos, kad šāds tulkojums ir prasīts saskaņā ar 1. punktu.

4. Dalībvalsts, kurai lūdz atļaut tranzītu, var turēt notiesāto personu apcietinājumā tikai tik ilgi, cik vajadzīgs tranzītam cauri tās teritorijai.

5. Tranzīta pieprasījums nav vajadzīgs gaisa transporta gadījumos, kuros nav paredzēta apstāšanās. Tomēr, ja notiek neparedzēta nosēšanās, sprieduma valsts 72 stundās sniedz 1. punktā paredzēto informāciju.

17. pants

Tiesību akti, ar ko reglamentē soda izpildi

1. Soda izpildi reglamentē ar izpildes valsts tiesību aktiem. Tikai izpildes valsts iestādes saskaņā ar 2. un 3. punktu ir kompetentas pieņemt lēmumus par izpildes procedūrām un noteikt visus pasākumus, kas uz tām attiecas, tostarp pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas pamatus.

2. Izpildes valsts kompetentā iestāde visu brīvības atņemšanas laiku, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, atskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas jāizcieš.

3. Izpildes valsts kompetentā iestāde pēc pieprasījuma informē sprieduma valsts kompetento iestādi par noteikumiem, kas ir piemērojami attiecībā uz iespējamu pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu. Sprieduma valsts var piekrist tam, ka piemēro šādus noteikumus, vai arī atsaukt apliecinošo dokumentu.

4. Dalībvalstis var paredzēt, ka, pieņemot kādu lēmumu par pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu, drīkst ņemt vērā arī tos sprieduma valsts norādītos tiesību aktus, saskaņā ar kuriem personai ir tiesības kādā konkrētā brīdī tikt atbrīvotai pirms termiņa vai nosacīti.

18. pants

Īpašie noteikumi

1. Personu, kas saskaņā ar 2. punktu ir nodota izpildes valstij atbilstīgi šim pamatlēmumam, nedrīkst vajāt, to nedrīkst tiesāt vai citādi atņemt tai brīvību par nodarījumu, kas izdarīts pirms šīs personas nodošanas un kas nav nodarījums, saistībā ar kuru šī persona tika nodota.

2. Šā panta 1. punktu nepiemēro šādos gadījumos:

- a) ja persona, kam bijusi iespēja atstāt izpildes valsts teritoriju, to nav izdarījusi 45 dienās pēc galīgas atbrīvošanas vai ir atgriezies minētajā teritorijā pēc tās atstāšanas;
- b) ja par nodarījumu nav paredzēts sodīt ar brīvības atņemšanu vai ar piespiedu līdzekli;
- c) ja kriminālprocess neparedz piemērot pasākumus, kas ierobežo personas brīvību;
- d) ja notiesātajai personai varētu piespriest sodu vai pasākumu, kas nav saistīts ar brīvības atņemšanu, jo īpaši naudassodu, vai kādu pasākumu, kas to aizstāj, arī tad, ja tas varētu ierobežot personas brīvību;
- e) ja notiesātā persona ir piekritusi nodošanai;
- f) ja notiesātā persona pēc nodošanas ir skaidri atteikusies no tiesībām piemērot īpašos noteikumus attiecībā uz konkrētiem nodarījumiem, kas izdarīti pirms personas nodošanas. Atteikšanos dara zināmu kompetentā izpildes valsts tiesu iestādē un reģistrē saskaņā ar minētās valsts tiesību aktiem. Atteikšanos izstrādā tā, lai skaidri norādītu, ka persona to ir izdarījusi brīvprātīgi un pilnībā apzinās sekas. Šajā sakarā personai ir tiesības izmantot advokāta pakalpojumus;
- g) citos gadījumos, kas nav minēti a) līdz f) apakšpunktā, – ja sprieduma valsts dod piekrišanu saskaņā ar 3. punktu.

3. Piekrišanas lūgumu iesniedz sprieduma valsts kompetentai iestādei līdz ar Pamatlēmuma 2002/584/TI 8. panta 1. punktā minēto informāciju un tās tulkojumu, kā minēts tā 8. panta 2. punktā. Piekrišanu dod, ja saskaņā ar Pamatlēmumu ir pienākums personu izdot. Lēmumu pieņem ne vēlāk kā 30 dienās pēc lūguma saņemšanas. Minētā pamatlēmuma 5. pantā minētajās situācijās izpildes valsts sniedz tajā paredzētās garantijas.

19. pants

Amnestija, apžēlošana, sprieduma pārskatīšana

1. Amnestiju un apžēlošanu var piešķirt sprieduma valsts un arī izpildes valsts.

2. Tikai sprieduma valstij ir tiesības pieņemt lēmumus par lūgumiem pārskatīt spriedumu, ar ko piespriests sods, kurš ir jāizpilda saskaņā ar šo pamatlēmumu.

20. pants

Informācija no sprieduma valsts

1. Sprieduma valsts kompetentā iestāde tūlīt informē izpildes valsts kompetento iestādi par visiem lēmumiem vai pasākumiem, kuru dēļ sods vairs nav izpildāms uzreiz vai noteiktā laikposmā.

2. Izpildes valsts kompetentā iestāde beidz soda izpildi, tiklīdz sprieduma valsts kompetentā iestāde informē par lēmumu vai pasākumu, kas minēts 1. punktā.

21. pants

Informācija, ko sniedz izpildes valsts

Izpildes valsts kompetentā iestāde, izmantojot jebkurus līdzekļus, ar ko var iegūt rakstisku apliecinājumu, nekavējoties informē sprieduma valsts kompetento iestādi:

- a) par sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanu kompetentai iestādei, kas atbildīga par izpildi saskaņā ar 5. panta 5. punktu;
- b) par to, ka faktiski nevar izpildīt sodu, jo pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta nosūtīšanas izpildes valstij notiesātā persona izpildes valsts teritorijā nav atrodama; tādā gadījumā izpildes valstij nav pienākuma izpildīt sodu;
- c) par galīgo lēmumu atzīt spriedumu un izpildīt sodu, kopā ar šā lēmuma datumu;
- d) par jebkādu lēmumu neatzīt spriedumu un neizpildīt sodu saskaņā ar 9. pantu, kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- e) par jebkādu lēmumu pielāgot sodu saskaņā ar 8. panta 2. vai 3. punktu, kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- f) par jebkādu lēmumu neizpildīt sodu 19. panta 1. punktā minēto iemeslu dēļ, kopā ar šāda lēmuma pamatojumu;
- g) par nosacītas atbrīvošanas perioda sākumu un beigām, ja sprieduma valsts tā norādījusi apliecinošajā dokumentā;
- h) par notiesātās personas izbēgšanu no apcietinājuma;
- i) par soda izpildi, līdzko tas izpildīts.

22. pants

Notiesātās personas nodošanas sekas

1. Ievērojot 2. punktu, sprieduma valsts neturpina soda izpildi, ja tā izpilde ir sākusies izpildes valstī.
2. Tiesības izpildīt sodu nodod atpakaļ sprieduma valstij, ja izpildes valsts to informē par soda daļēju neizpildīšanu saskaņā ar 21. panta h) punktu.

23. pants

Valodas

1. Apliecinošo dokumentu tulko izpildes valsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām. Šā pamatlēmuma pieņemšanas laikā vai vēlāk ikviena dalībvalsts deklarācijā, kuru deponē Padomes Ģenerālsekretariātā, var paredzēt, ka tā pieņems tulkojumu vienā vai vairākās citās Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās.
2. Ievērojot šā panta 3. punktu, nav vajadzīgs sprieduma tulkojums.
3. Jebkura dalībvalsts pēc šā pamatlēmuma pieņemšanas vai vēlāk var Padomes Ģenerālsekretariātā deponēt deklarācijā paziņot, ka tā kā izpildes valsts gadījumos, kad tā uzskata apliecinošā dokumenta saturu par nepietiekamu lēmuma pieņemšanai par soda izpildi, nekavējoties pēc sprieduma un apliecinošā dokumenta saņemšanas var pieprasīt, lai spriedumam vai tā būtiskām daļām pievieno to tulkojumu izpildes valsts oficiālajā valodā vai vienā no tās oficiālajām valodām, vai vienā vai vairākās Eiropas Savienības iestāžu oficiālajās valodās. Šādu lūgumu izdara pēc tam, kad attiecīgā gadījumā ir notikušas konsultācijas starp sprieduma valsts un izpildes valsts kompetentajām iestādēm, lai norādītu sprieduma būtiskas daļas, kas ir jātulko.

Lēmumu par sprieduma atzīšanu un soda izpildi var atlikt, kamēr sprieduma dalībvalsts nosūta izpildes dalībvalstij minēto dokumentu tulkojumu vai – ja izpildes valsts nolemj tulkot spriedumu uz sava rēķina – līdz ir saņemts tā tulkojums.

24. pants

Izmaksas

Izmaksas, kas rodas sakarā ar šā pamatlēmuma piemērošanu, sedz izpildes valsts, izņemot izmaksas par notiesātās personas nodošanu izpildes valstij un izmaksas, kas rodas tikai un vienīgi sprieduma valsts suverēnā teritorijā.

25. pants

Sodu izpilde saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi

Neskarot Pamatlēmumu 2002/584/TI, šā pamatlēmuma noteikumus piemēro *mutatis mutandis* tiktāl, ciktāl tie atbilst noteikumiem minētajā pamatlēmumā, sodu izpildei gadījumos, ja dalībvalsts apņemas izpildīt sodu lietās atbilstīgi 4. panta 6. punktam minētajā pamatlēmumā vai ja, rīkojoties saskaņā ar 5. panta 3. punktu minētajā pamatlēmumā, tā ir izvirzījusi nosacījumu, ka persona ir jānodod soda izciešanai attiecīgajā dalībvalstī, lai novērstu to, ka attiecīgā persona paliek nesodīta.

III NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

26. pants

Saistība ar citiem nolīgumiem un pasākumiem

1. Neskarot piemērošanu starp dalībvalstīm un trešām valstīm un to nodošanas piemērošanu saskaņā ar 28. pantu, ar šo pamatlēmumu no 2011. gada 5. decembra aizstāj šādu konvenciju atbilstīgus noteikumus, ko piemēro dalībvalstu attiecībām:

- Eiropas 1983. gada 21. marta Konvencija par notiesāto personu nodošanu un tās 1997. gada 18. decembra Papildu protokols,
- Eiropas 1970. gada 28. maija Konvencija par kriminālspriedumu starptautisko spēkā esamību,
- III sadaļas 5. nodaļa 1990. gada 19. jūnija Konvencijā, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas Līgumu par kontroles pakāpenisku atcelšanu pie kopīgajām robežām,
- Eiropas Kopienu dalībvalstu 1991. gada 13. novembra Konvencija par ārvalstīs pieņemtu spriedumu krimināllietās izpildi.

2. Dalībvalstis var turpināt jebkuru divpusēju vai daudzpusēju nolīgumu vai vienošanos piemērošanu pēc 2008. gada 27. novembra, ciktāl tie ļauj paplašināt šā pamatlēmuma mērķus un palīdz atvieglot vai vienkāršot sodu izpildes procedūras.

3. Dalībvalstis var noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai panākt vienošanos pēc 2008. gada 5. decembra, ciktāl tādi nolīgumi vai vienošanās ļauj papildināt vai paplašināt šā pamatlēmuma noteikumus un palīdz papildus atvieglināt vai vienkāršot sodu izpildes procedūras.

4. Dalībvalstis līdz 2009. gada 5. martam informē Padomi un Komisiju par spēkā esošiem 2. punktā minētajiem nolīgumiem un vienošanos, ko tās vēlas piemērot arī turpmāk. Dalībvalstis informē Padomi un Komisiju arī par jebkādu jaunu nolīgumu vai vienošanos, kā minēts 3. punktā, trijos mēnešos pēc parakstīšanas.

27. pants

Teritoriālā piemērošana

Šis pamatlēmums attiecas uz Gibraltāru.

28. pants

Pārejas noteikums

1. Lūgumus, kas saņemti pirms 2011. gada 5. decembra, joprojām reglamentē saskaņā ar spēkā esošajiem juridiskajiem instrumentiem par notiesāto personu nodošanu. Uz lūgumiem, kas saņemti pēc minētā datuma, attiecas noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas saskaņā ar šo pamatlēmumu.
2. Tomēr laikā, kad Padome pieņem šo pamatlēmumu, ikviena dalībvalsts var nākt klajā ar deklarāciju, ka gadījumos, kad galīgais spriedums ir pieņemts pirms tās norādīta datuma, tā – kā sprieduma un izpildes valsts – turpinās piemērot spēkā esošos juridiskos instrumentus par notiesāto personu nodošanu, ko piemēro pirms 2011. gada 5. decembra. Ja ir iesniegta šāda deklarācija, šādos gadījumos piemēro šos instrumentus attiecībā uz visām pārējām dalībvalstīm neatkarīgi no tā, vai tās ir iesniegušas tādu pašu deklarāciju. Attiecīgais datums nevar būt vēlāks par 2011. gada 5. decembri. Minēto deklarāciju publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. To var atsaukt jebkurā laikā.

29. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2011. gada 5. decembrim izpildītu šā pamatlēmuma prasības.
2. Dalībvalstis Padomes Ģenerālsekretariātam un Komisijai dara zināmus noteikumus, ar ko tās savos tiesību aktos transponē saistības, kuras tām uzliktas ar šo pamatlēmumu. Pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, kas sagatavots, balstoties uz minēto informāciju, Padome ne vēlāk kā līdz 2012. gada 5. decembrim izvērtē, ciklāl dalībvalstis ir izpildījušas šā pamatlēmuma prasības.
3. Padomes Ģenerālsekretariāts informē dalībvalstis un Komisiju par atbilstīgi 4. panta 7. punktam un 23. panta 1. vai 3. punktam sniegtajām deklarācijām vai paziņojumiem.
4. Neskarot Līguma par Eiropas Savienību 35. panta 7. punktu, dalībvalsts, kas, piemērojot šā pamatlēmuma 25. pantu, atkārtoti ir sastapusi ar grūtībām, kas nav atrisinātas ar divpusējām konsultācijām, informē Padomi un Komisiju par tās grūtībām. Komisija, balstoties uz šo informāciju un uz jebkādu citu tai pieejamu informāciju, izstrādā ziņojumu un jebkuras ierosmes, ko tā uzskata par piemērotām, lai atrisinātu šīs grūtības.
5. Līdz 2013. gada 5. decembrim Komisija, pamatojoties uz saņemto informāciju, izstrādā ziņojumu, kam pievieno visas ierosmes, kuras tā uzskata par vajadzīgām. Padome, pamatojoties uz jebkuru Komisijas ziņojumu un jebkurām ierosmēm, jo īpaši pārskata 25. pantu, lai apsvērtu, vai šis pants nav jāaizstāj ar konkrētākiem noteikumiem.

30. pants

Stāšanās spēkā

Šis pamatlēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

II PIELIKUMS

NODOŠANU APLIECINOŠAIS DOKUMENTS

APLIECINOŠAIS DOKUMENTS,

kas minēts 4. pantā Padomes Pamatlēmumā 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā ⁽¹⁾

- a) * Sprieduma valsts: .....
* Izpildes valsts: .....

- b) Tiesa, kas pasludinājusi galīgo spriedumu, ar ko piespriests sods:
Oficiālais nosaukums: .....
Spriedums pasludināts (datums: dd-mm-gggg): .....
Tas kļuva par galīgu spriedumu (datums: dd-mm-gggg): .....
Sprieduma lietas numurs (ja zināms): .....

- c) Ziņas par iestādi, ar ko var sazināties jautājumos, kas saistīti ar šo apliecinošo dokumentu:
- Iestādes veids: Lūdzu izdarīt atzīmi attiecīgajā lauciņā:
☐ Centrālā iestāde .....
☐ Tiesa .....
☐ Cita veida iestāde .....
  - Ziņas par c) punkta 1. apakšpunktā minēto iestādi:
Oficiālais nosaukums: .....
.....
Adrese: .....
.....
Tālr. nr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) .....
Faksa nr.: (valsts kods) (apgabala/pilsētas kods) .....
E-pasta adrese (ja ir): .....
  - Valodas, kurās ar iestādi var sazināties:
  - Ziņas par to(tām) personu(-ām), ar kuru(-ām) sazināties, ja vajadzīga papildu informācija, lai izpildītu spriedumu vai vienotos par personas nodošanas procedūrām (vārds, dienesta pakāpe/kategorija, tālruna nr., faksa nr., e-pasta adrese), ja tās atšķiras no 2. punktā minētajām: .....
.....
.....

- d) Ziņas par personu, kurai piespriests sods:
Uzvārds: .....
Vārds(-i): .....
Pirmslaulību uzvārds, ja ir: .....
Pseidonīms (-i), ja ir: .....

(1) Šim apliecinošajam dokumentam ir jābūt rakstītam vai tulkotam vienā no izpildes valsts oficiālajām valodām vai jebkurā citā minētajai valstij pieņemamā valodā.

Dzimums: .....

Valstspiederība: .....

Personas kods un sociālās nodrošināšanas numurs (ja zināms): .....

Dzimšanas datums: .....

Dzimšanas vieta: .....

Pēdējās zināmās adreses/dzīvesvietas: .....

Valoda(-as), kuru(-as) persona saprot (ja zināma(-as)): .....

Notiesātā persona ir:

☐ sprieduma valstī un jānodod izpildes valstij

☐ izpildes valstī un sprieduma izpildei jānotiek šajā valstī .....

Papildu informācija, kas jāiesniedz, ja ir pieejama un vajadzīga:

1. Personas fotoattēls un pirkstu nospiedumi un/vai ziņas par personu, pie kuras griezties, lai gūtu šādu informāciju:
.....
2. Notiesātās personas identifikācijas kartes vai pases veids un numurs:
.....
3. Notiesātās personas uzturēšanās atļaujas veids un numurs:
.....
4. Citas svarīgas ziņas par notiesātās personas ģimeni, sociālajām un profesionālajām saiknēm ar izpildes valsti:
.....
.....

e) Sprieduma valsts lūgums veikt pagaidu apcietināšanu (ja notiesātā persona ir izpildes valstī):

- ☐ Sprieduma valsts lūdz izpildes valsti apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkākus citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā, kamēr nav pieņemts lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi.
- ☐ Sprieduma valsts jau ir lūgusi izpildes valsti apcietināt notiesāto personu vai veikt jebkākus citus pasākumus, lai nodrošinātu, ka notiesātā persona paliek tās teritorijā, kamēr nav pieņemts lēmums par sprieduma atzīšanu un soda izpildi. Lūdzu norādīt tās izpildes valsts iestādes nosaukumu, kas pieņēma lēmumu lūgt personu apcietināt (ja šāda informācija ir vajadzīga un ir zināma):
.....
.....
.....

f) Saistība ar jebkuru iepriekšēju Eiropas apcietināšanas orderi (EAO):

- ☐ EAO ir izsniegts brīvības atņemšanas soda vai ar brīvības atņemšanu saistīta drošības līdzekļa izpildei, un izpildes dalībvalsts apņemas izpildīt sodu vai piemērot ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli (Pamatlēmuma par EAO 4. panta 6. punkts).
- EAO izdošanas datums un numurs, ja zināms:
.....
- Tās iestādes nosaukums, kas izdevusi EAO: .....
- Tā lēmuma datums, ar ko apņemas izpildīt sodu, un numurs, ja zināms:
.....

Tās iestādes nosaukums, kas pieņēmusi lēmumu, ar kuru apņemas izpildīt sodu:

.....

- ☐ EAO izsniegts, lai veiktu tādas personas kriminālvajāšanu, kas ir izpildes valsts valstspiederīgais vai rezidents, un izpildes valsts ir izdevusi personu ar nosacījumu, ka persona tiks nogādāta atpakaļ izpildes valstī, lai izciestu brīvības atņemšanas sodu vai piespiedu līdzekli, kas tai piespriests izsniegšanas dalībvalstī (Pamatlēmuma par EAO 5. panta 3. punkts).

Lēmuma par personas izdošanu datums: .....

Tās iestādes nosaukums, kas pieņēmusi lēmumu par personas izdošanu: .....

Lēmuma numurs, ja zināms: .....

Personas izdošanas datums, ja zināms: .....

- g) Sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanas iemesli (ja izdarīta atzīme pie f) punkta, šeit nav jāatzīmē):

Spriedumu un apliecinājošo dokumentu nosūta izpildes valstij, jo sprieduma pieņemšanas iestāde ir pārliecināta, ka soda izpilde izpildes valstī sekmēs notiesātās personas sociālo rehabilitāciju un:

- ☐ a) notiesātā persona ir izpildes valsts valstspiederīgais un tur dzīvo
- ☐ b) notiesātā persona ir izpildes valsts valstspiederīgais, un notiesāto personu paredzēts uz to izraidīt pēc soda izciešanas, pamatojoties uz izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojumu, kas iekļauts spriedumā vai tiesas vai administratīvā nolēmumā vai jebkurā citā pasākumā, kas izriet no minētā sprieduma. Ja izraidīšanas vai izsūtīšanas rīkojums nav iekļauts spriedumā, lūdzu norādīt tās iestādes nosaukumu, kas izdevusi rīkojumu, izdošanas datumu un rīkojuma numuru, ja tas ir zināms: .....
- ☐ c) izpildes valsts ir valsts, kura nav minēta a) vai b) apakšpunktā un kuras kompetentā iestāde ir piekritusi, ka šai valstij pārsūta spriedumu un apliecinājošo dokumentu
- ☐ d) izpildes valsts ir nosūtījusi paziņojumu saskaņā ar pamatlēmuma 4. panta 7. punktu un:
- ☐ ir apstiprināts, ka saskaņā ar sprieduma valsts kompetentās iestādes rīcībā esošo informāciju notiesātā persona dzīvo un pastāvīgi un legāli vismaz piecus gadus uzturas izpildes valstī un tā saglabās tiesības pastāvīgi uzturēties šajā valstī, vai
- ☐ ir apstiprināts, ka notiesātā persona ir izpildes valsts valstspiederīgais.

- h) Spriedums, ar ko piespriests sods:

1. Spriedums attiecas kopumā uz ..... nodarījumiem.

Faktu kopsavilkums un to apstākļu apraksts, kuros nodarījums(-i) tika izdarīts(-i), tostarp ziņas par laiku un vietu, un veidu, kādā notiesātā persona bija iesaistīta:

.....
.....
.....
.....

Nodarījuma(-u) veids un juridiskā klasifikācija un piemērojamās tiesību normas, uz kuru pamata pieņemts spriedums:

.....
.....
.....

2. Ciktāl h) punkta 1. apakšpunktā minētais(-ie) nodarījums(-i) saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem atbilst vienam vai vairākiem no tālāk minētajiem nodarījumiem, par ko var piespriest brīvības atņemšanu vai piespiedu līdzekli, kura maksimālais ilgums ir vismaz trīs gadi, lūdzu attiecīgi apstiprināt, izdarot atzīmi tam atvēlētajā(-os) lauciņā(-os):

- ☐ dalība noziedzīgā organizācijā;
- ☐ terorisms;
- ☐ cilvēku tirdzniecība;
- ☐ bērnu seksuāla izmantošana un bērnu pornogrāfija;
- ☐ narkotisku un psihotropu vielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ ieroču, munīcijas un sprāgstvielu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ korupcija;
- ☐ krāpšana, tostarp krāpšana, kas apdraud Eiropas Kopienas finanšu intereses 1995. gada 26. jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību nozīmē;
- ☐ noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana;
- ☐ naudas, tostarp euro, viltošana;
- ☐ datornoziedzumi;
- ☐ noziedzumi pret vidi, tostarp apdraudētu dzīvnieku sugu un apdraudētu augu sugu un šķirņu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ palīdzība nelikumīgi ieceļot un uzturēties;
- ☐ slepkavība, smagi miesas bojājumi;
- ☐ cilvēku orgānu un audu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ personas nolaupīšana, nelikumīga brīvības atņemšana un ķīlnieku sagrābšana;
- ☐ rasisms un ksenofobija;
- ☐ organizēta vai bruņota laupīšana;
- ☐ kultūras priekšmetu, tostarp senlietu un mākslas darbu, nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ izkrāpšana;
- ☐ rekets un izspiešana;
- ☐ kontrafaktu un pirātisku ražojumu izgatavošana;
- ☐ administratīvu dokumentu viltošana un tirdzniecība;
- ☐ maksāšanas līdzekļu viltošana;
- ☐ hormonu un citu augšanas veicinātāju nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ kodolmateriālu vai radioaktīvu materiālu nelikumīga tirdzniecība;
- ☐ zagtu transportlīdzekļu tirdzniecība;
- ☐ izvarošana;
- ☐ ļaunprātīga dedzināšana;
- ☐ noziedzumi, kas ir Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikcijā;
- ☐ gaisa kuģa vai kuģa nelikumīga sagrābšana;
- ☐ sabotāža.

3. Ciktāl uz 1. punktā minēto(-ajiem) nodarījumu(-iem) neattiecas 2. punkts vai ja spriedums un apliecinotais dokuments ir pārsūtīts dalībvalstij, kas paziņojusi, ka tā pārbaudīs abpusēju sodāmību (Pamatlēmuma 7. panta 4. punkts), lūdzu sniegt šā/šo nodarījuma(-u) pilnu aprakstu:

.....
.....
.....

i) Informācija par spriedumu, ar ko piespriests sods:

1. Norādiet, vai attiecīgā persona personiski piedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums:

1. ☐ Jā, persona personiski piedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums.2. ☐ Nē, persona personiski nepiedalījās tās lietas izskatīšanā, kurā pieņemts spriedums.

3. Ja izdarīta atzīme lodziņā pie 2. punkta variantā, apstiprināt, ka pastāv viens no šādiem apstākļiem:

☐ 3.1.a personai ..... (diena/mēnesis/gads) tika izsniegta pavēste, un tādējādi attiecīgā persona tika informēta par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, un tika informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts aizmuguriski;

VAI

☐ 3.1.b personai pavēste netika izsniegta, bet attiecīgā persona ar citiem līdzekļiem saņēma oficiālu informāciju par tās lietas izskatīšanas plānoto dienu un vietu, kurā pieņemts spriedums, tādā veidā, ka ir nepārprotami konstatēts, ka attiecīgā persona zināja par paredzēto lietas izskatīšanu un bija informēta par to, ka spriedums var tikt pieņemts aizmuguriski;

VAI

☐ 3.2. zinādama par paredzēto lietas izskatīšanu, persona bija pilnvarojusi attiecīgās personas vai valsts ieceltu pārstāvi aizstāvēt viņu lietas izskatīšanā, un minētais pārstāvis patiešām aizstāvēja attiecīgo personu minētajā lietas izskatīšanā;

VAI

☐ 3.3. personai spriedums tika izsniegts ..... (diena/mēnesis/gads), un persona tika skaidri informēta par tiesībām uz lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību, kurā viņai ir tiesības piedalīties un kura dod iespēju lietu, tostarp jaunus pierādījumus, atkārtoti izskatīt pēc būtības, un kuras rezultātā sākotnējais spriedums varētu tikt atcelts, un

☐ persona ir skaidri paziņojusi, ka neapstrīd spriedumu;

VAI

☐ persona attiecīgajā termiņā nav lūgusi lietas atkārtotu izskatīšanu vai pārsūdzību.

4. Ja veiktas atzīmes lodziņā 3.1.b, 3.2. vai 3.3. punktā, lūdzu, sniedziet informāciju par to, kā ir izpildīts attiecīgais nosacījums.

.....
 .....

2. Ziņas par soda ilgumu:

2.1. Soda kopējais ilgums (dienās): .....

2.2. Kopējais brīvības atņemšanas laiks, kas jau izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts (dienās),

..... līdz (.....) (norādīt datumu, kad aprēķins tika veikts: dd.mm.gggg.): .....

2.3. To dienu skaits, kas ir jāatskaita no kopējā soda izciešanas laika citu, nevis 2.2. punktā minēto iemeslu dēļ (piem., amnestija, apžēlošana utt., kas jau piešķirtas attiecībā uz šo sodu): ..... līdz (...) (norādīt datumu, kad aprēķins tika veikts: dd.mm.gggg.): .....

2.4. Soda izciešanas laika beigu datums sprieduma valstī:

☐ nav piemērojams, jo persona patlaban neatrodas ieslodzījumā

☐ persona patlaban ir ieslodzījumā, un saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem sods būs pilnībā izciests (norādīt datumu: dd.mm.gggg.)⁽²⁾: .....

3. Soda veids:

☐ brīvības atņemšanas sods

☐ pasākums, kas saistīts ar brīvības atņemšanu (lūdzu precizēt):

.....

⁽²⁾ Lūdzu ievietot šeit datumu, kad sods būtu pilnībā izciests (neierēķinot priekšlaicīgas vai nosacītas atbrīvošanas iespējas), ja persona paliktu sprieduma valstī.

j) Informācija attiecībā uz pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu:

1. Saskaņā ar sprieduma valsts tiesību aktiem notiesātajai personai ir tiesības tikt atbrīvotai no ieslodzījuma pirms termiņa vai nosacīti, ja tā izcietusi:
  - ☐ pusi no soda laika
  - ☐ divas trešdaļas no soda laika
  - ☐ citu soda laika daļu (lūdzu norādīt):
2. Sprieduma valsts kompetentā iestāde lūdz informēt par:
  - ☐ izpildes valsts tiesību aktu noteikumiem, kas piemērojami attiecībā uz notiesātās personas pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu
  - ☐ pirmstermiņa vai nosacītas atbrīvošanas perioda sākumu un beigām

k) Notiesātās personas viedoklis:

1. ☐ Notiesātās personas viedokli nevarēja uzklaut, jo šī persona jau ir izpildes valstī.
2. ☐ Notiesātā persona ir sprieduma valstī un:
  - a) ☐ lūdza pārsūtīt spriedumu un apliecinājošo dokumentu
    - ☐ piekrita sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanai
    - ☐ nepiekrita sprieduma un apliecinājošā dokumenta pārsūtīšanai (norādīt notiesātās personas minētos iemeslus):
.....
  - b) ☐ notiesātās personas viedoklis ir pievienots
  - ☐ notiesātās personas viedoklis ir pārsūtīts izpildes valstij (datums: dd.mm.gggg.): .....

l) Citi lietai nozīmīgi apstākļi (informāciju var sniegt pēc izvēles):

.....

.....

m) Galīgā informācija:

Sprieduma(-u) teksts ir pievienots(-i) šim apliecinājošajam dokumentam (?).

Iestādes, kas izdod apliecinājošo dokumentu, un/vai tās pārstāvja paraksts, kas apliecina apliecinājošā dokumenta satura pareizību:

.....

Vārds: .....

Ieņemamais amats (dienesta pakāpe/kategorija): .....

Datums: .....

Oficiāls zīmogs (ja tāds ir)

(?) Sprieduma valsts kompetentajai iestādei ir jāpievieno visi ar lietu saistītie spriedumi, kas nepieciešami, lai būtu visa informācija par izpildāmo galīgo sodu. Var pievienot arī visus pieejamos sprieduma(-u) tulkojumus.

III PIELIKUMS

NOTIESĀTĀS PERSONAS INFORMĒŠANA

Ar šo Jūs informē par ... (sprieduma valsts kompetentās iestādes) lēmumu pārsūtīt ... (sprieduma valsts kompetentās tiesas) ... (sprieduma pasludināšanas datums) spriedumu Nr. ... (sprieduma numurs, ja zināms) ... (izpildes valstij), lai tā atzītu spriedumu un izpildītu ar to piespriesto sodu saskaņā ar valsts tiesību aktiem, īstenojot Padomes 2008. gada 27. novembra Pamatlēmumu 2008/909/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā.

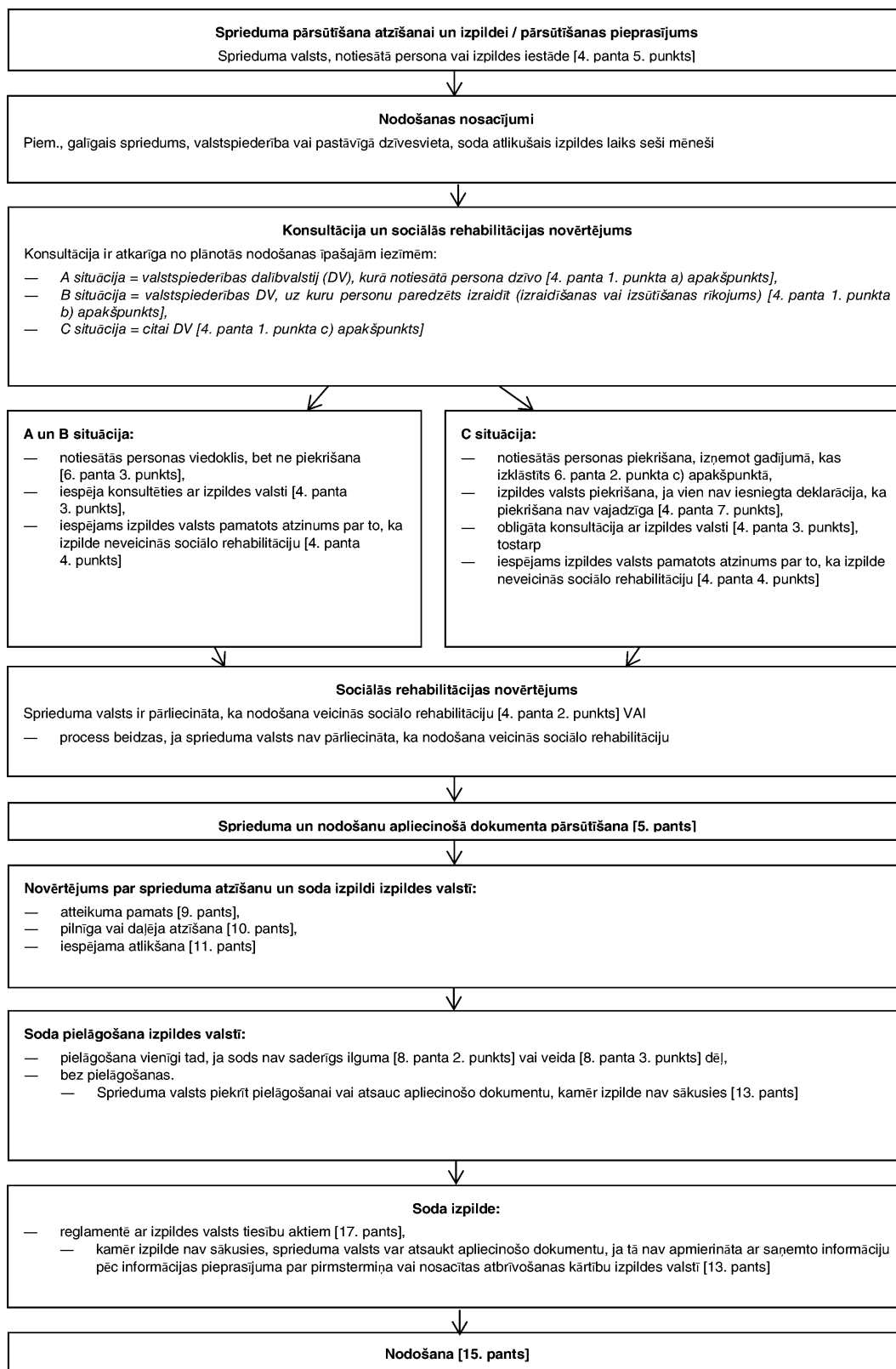
Soda izpildi reglamentēs ar ... (izpildes valsts) tiesību aktiem. Šis valsts iestādes būs kompetentas lemt par izpildes norisi un noteikt visus ar to saistītos pasākumus, tostarp pamatot pirmstermiņa vai nosacītu atbrīvošanu.

... (izpildes valsts) kompetentajai iestādei viss brīvības atņemšanas laiks, kas jau ir izciests saistībā ar sodu, attiecībā uz kuru spriedums bija pieņemts, ir jāatskaita no kopējā brīvības atņemšanas laika, kas ir jāizcieš. ... (izpildes valsts) kompetentā iestāde var pielāgot piespriesto sodu tikai tad, ja sods pēc tā ilguma vai veida neatbilst šīs valsts tiesību aktiem. ... (izpildes valsts) pielāgotais sods nepastiprina sprieduma valstī piespriestā soda veidu vai ilgumu.

IV PIELIKUMS

GRAFIKS – PAMATLĒMUMS 2008/909/TI

V PIELIKUMS

INFORMĀCIJAS AVOTI

- ES Padomes sniegtā informācija par Pamatlēmumu 2008/909/TI:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9618-2014-REV-1/en/pdf>
- Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla (ETST) sniegtā informācija: kompetento iestāžu saraksts, īstenošanas pakāpe un dalībvalstu iesniegtās deklarācijas attiecībā uz Pamatlēmumu 2008/909/TI:
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>
- Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā dalībvalstis īsteno Pamatlēmumus 2008/909/TI, 2008/947/TI un 2009/829/TI par tiesas nolēmumu savstarpējo atzīšanu attiecībā uz brīvības atņemšanas sodiem vai ar brīvības atņemšanu saistītiem pasākumiem, probācijas lēmumiem un alternatīvām sankcijām, kā arī uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam (COM(2014) 57 final, 5.2.2014.):
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1222>
- Komisijas dienestu darba dokuments – dokumentam pievienotās tabulas “Pašreizējais stāvoklis” un “Deklarācijas”: Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā dalībvalstis īsteno Pamatlēmumus 2008/909/TI, 2008/947/TI un 2009/829/TI par tiesas nolēmumu savstarpējo atzīšanu attiecībā uz brīvības atņemšanas sodiem vai ar brīvības atņemšanu saistītiem pasākumiem, probācijas lēmumiem un alternatīvām sankcijām, kā arī uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam – ziņojuma pielikums” (SWD(2014) 34 final, 5.2.2014.)
- EuroPris ekspertu grupas ziņojumi un ieteikumi attiecībā uz Pamatlēmumu 2008/909/TI, tai skaitā EuroPris “Resource Book on the Transfer of Prisoners” (“Resursu grāmata par ieslodzīto personu nodošanu”)
<http://www.euopris.org/>
- STEPS 2 Resettlement (Support for Transfer of European Prison Sentences towards Resettlement; “Atbalsts Eiropas cietumsodu nodošanai, lai veiktu pārmitināšanu”), kas paredzēts, lai atbalstītu faktisku Pamatlēmuma 2008/909/TI īstenošanu, pētot un analizējot juridiskos un praktiskos šķēršļus, kas varētu kavēt tā īstenošanu un izpildi visās dalībvalstīs.
<http://steps2.euopris.org/en/>
- Pamattiesību aģentūras (FRA) pētījums par Pamatlēmumu 2008/909/TI “Aizturēšana un tās alternatīvas krimināllietās: pamattiesību aspekti ES pārrobežu pārvietošanā”
<http://fra.europa.eu/en/publication/2016/criminal-detention-and-alternatives-fundamental-rights-aspects-eu-cross-border>

VI PIELIKUMS

TIESAS SPRIEDUMI SAISTĪBĀ AR PAMATLĒMUMU 2008/909/TI

2019. gada 24. jūnija spriedums *Openbaar Ministerie/Daniel Adam Popławski* ("Popławski II"), C-573/17

2017. gada 29. jūnija spriedums *Popławski*, C-579/15

2017. gada 25. janvāra spriedums *van Vemde*, C-582/15

2017. gada 11. janvāra spriedums *Grundza*, C-289/15

2016. gada 8. novembra spriedums *Ognyanov*, C-554/14

Izskatīšanā:

C-495/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 30. jūlijā iesniedza *Najvyšší súd republiky* (Slovākijas Republikas Augstākā tiesa)

C-314/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 8. maijā iesniedza *Rechtbank Amsterdam* (Nīderlande), *Openbaar Ministerie/SF*

VII PIELIKUMS

TIESAS SPRIEDUMI SAISTĪBĀ AR PAMATLĒMUMU 2002/584/TI

2019. gada 24. jūnija spriedums *Openbaar Ministerie/Daniel Adam Popławski* ("Popławski II"), C-573/17

2018. gada 13. decembra spriedums *Sut*, C-514/17

2018. gada 19. septembra spriedums *RO*, C-327/18 PPU

2018. gada 25. jūlija spriedums *ML*, C-220/18 PPU

2018. gada 25. jūlija spriedums *AY*, C-268/17

2018. gada 23. janvāra spriedums *Piotrowski*, C-367/16

2016. gada 5. aprīļa spriedums *Aranyosi and Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU

2015. gada 16. jūlija spriedums *Lanigan*, C-237/15 PPU

2013. gada 30. maija spriedums *Jeremy F*, C-168/13 PPU

2018. gada 17. jūlija spriedums *Kozłowski*, C-66/08

Izskatīšanā:

C-314/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 8. maijā iesniedza *Rechtbank Amsterdam* (Nīderlande), *Openbaar Ministerie/SF*

C-128/18: lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2018. gada 16. februārī iesniedza *Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg* (Vācija), *Kriminālprocess pret Dumitru Tudor Dorobantu*
